

NƏRİMAN ƏYYUB

VƏTƏN
(şeirlər və poemalar)

“Адиловлу” няшриййаты
Бакы 2008

Az
M52

Redaktor: BAYRAM QƏMXAR

M.52 Nəriman Əyyub. «VƏTƏN»
(şeirlər və poemalar)
Bakı, «Adiloğlu» nəşriyyatı, 2008,

264 səh.

Bu kitab müasir Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi olan Nəriman Əyyubun oxucularla on beşinci görüşüdür.

Nəriman Əyyubun poetik irsi zəngin, çoxşaxəli olmaqla oxuculara təqdim olan bu kitabda son illərdə yaratdığı şeirləri və poemaları verilmişdir.

Şairin kövrək qəlbində Qarabağ dərini, Vətən nisgilini daşıyan, gözəlliyə, haqq-ədalətə tapınan vətəndaş amalı, bədii, fəlsəfi düşüncələri təsirli poetik lövhələrlə, heyratamız obrazlara dönüb bu şeirlərin hər birində.

Kitab geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

4722110018
M qrifli nəşr
121-2008

©
Məmmədov
N.

NARAHAT ŞAİR ÜRƏYİ

Şair məkan, zaman gedişatını hamıdan həssas hiss edir. Zamanın sərt gedişinin doğurduğu ağrıları qəlbində, hafizəsində daşıyır. Əslində o, qayğılı ovqatında xalqın, yurdun taleyini bölüşür. Nəriman Əyyubun «**Haray**» kitabı bu motivlər əsasında köklənib. Onun əsas məzmunu haqqında bu yazıda söhbət gedəcək. Ancaq əvvəlcə bəzi bioqrafik məqamları göstərmək lazım gəlir.

Nəriman Əyyubun tərcümeyi-halı Vedi mahalından başlanıb. 1938-ci ildə həmin eldə doğulub, uşaqlıq dövrünü burda keçirib. 1948-ci ildə Yevlax rayonuna köçürülüblər... Nəriman Əyyub Azərbaycan Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsini bitirib. Gənc yaşından şeir yazır; on dörd kitabı çıxıb.

«Haray»da xüsusən Vətən mövzusu daha çox diqqəti çəkir. Dövrümüzdə həmin mövzu nə qədər ağrı-acılı səslənir. Qarabağ faciəsi bu sahəyə olduqca nisgilli maraq oyatdı. Hətta ondan əvvəl olan yurd həsrətini belə

canlandırdı. Şairin «**Vedili dünyam**» poeması eyni həsrət nisgillərini yaşadır. Nəriman Əyyub ilk yurddan on yaşında ayrı düşüb. Həyata qədəm qoyduğu mühiti yaddaşında həmişəlik hifz edib. Məsum uşaqlıq xatirələrini «Vedili dünyam»da yenə xəyalında canlandırır. Ailələrin, qohum-əqrəbanın məişəti, ünsiyyəti haqqında söhbət açıb. Zəhmətkeş, rahat kənd güzəranından, bol nemətli təbiətdən danışır. Ancaq belə maraqlı xatirələr kədərli bir sonluqla tamamlanır. Vedililəri zorakı siyasət nəticəsində doğma yurddan, mahalardan köçürdülər.

Bu zümlü köçkünlük vəziyyətini şair ürək ağrıları ilə yazır. Belə vəziyyətdə nəinki tək-cə müqəddəs ana torpaq itirilir, vaxtilə ayrılmaz el səpələnib, bir-birini yadırgayır, itirir.

**... Heç bilmədik kim düşdü hansı kəndə,
Qərib düşdü hamı doğma Vətəndə.
Ahıl öldü əcəl gəldiyi gündə.
Cavanlarsa bir-birini tanımır,
Tanımayan qohumunu qınamır...**

Şair «Vedili dünyam»da eyni zamanda Qarabağ qayğılarını bildirir. Son sətirləri Qarabağı azad etmək nidaları ilə bitirir. Ancaq «Haray»da məqamı gəldikcə həmin mövzuya yenidən qayıdır. Xüsusən yazdığı bayatılarda bu həsrət hissini ifadə edib. Bu kövrək duyğulu bayatılardan bəzilərini nümunə olaraq xatırladıram.

**Vedinin yanı dağlar,
Arxamca baxıb ağlar.
Ora gedə bilmirəm,
Kədəri qəlbim dağlar...**

**Mənsiz getmə bülbülüm,
Əlimdə dəstə gülüm.
Məni al qanadına,
Apar Vətəndə ölüm.**

**Ata Vətənim Vedi,
Ana Vətənim Vedi.
Mən orda doğulmuşam,
Hanı Vətənim Vedi?..**

Belə nisgilli hisslər yurd həsrətli insanların hamısına aiddir. El-obası itirilən xalqın qəlbində sızlayan hisslərin ifadəsidir. Şair bu ümumi el kədərini öz taleyində daşıyır.

Nəriman Əyyub Qarabağla eyni duyğularını əks etdirir. «Ağır ağrı» poemasında bu mövzunu bitib-tükənməz sayır.

**Qarabağ dərdini yazıram hər gün,
Ömürlük yazsam da qurtaran deyil...**

Həqiqətən, Qarabağ faciəsi cild-cild kitablara sığmaz ağrıdır. Əslində bu ağrı bütün Azərbaycanın taleyi, Azərbaycanın dərdidir. Vətən dərindən yazmağa şair daxili bir ehtiyac duyur. Bunu özünün müqəddəs bir borcu kimi dərk edir.

Nəriman Əyyub zamanın sarsıtdığı sadə xalqın qayğılarını düşünür. Yoxsul təbəqənin qarşıladığı sıxıntılı şəraitdən, çətin güzərandan yazır. İşsizliyə dözməyən gənclərin kəndlərimizi tərk etmələrinə diqqət çəkir. Şair xalq mövqeyindən baxır bütün bu təzadlı gerçəkliyə. Bunun üçün həqiqəti obyektiv, bəzək-düzəksiz deməyi xoşlayır.

**Nə müxalifətəm, nə də iqtidar,
Yazıram gözümlə gördüyüm nə var.
İqtidarı sevsəm yaltaqlıq olar,
Həqiqət nə varsa, onu yazıram.**

Sözü, əməli həqiqət olan heç zaman yalanla barışmaz. Doğruya dost, yalana yad xasiyyət Nəriman Əyyuba xasdır. O, doğruluğu özünə inanc meyarı, həyat tərzini seçib. Bu haqq yolundan dönmədən, halal bir ömür yaşayıb. Halallığı həmişə uca tutub, haramı həmişə kəskin qınayıb. Cəmiyyətə zərər vuran rüşvətxorluq əleyhinə tənqidi sözünü deyib. Rüşvətlə varlanan, qanunu pozanların məmurlara nifrət bəsləyib. Bu nifrətdən o cümlədən saxtalara, yaltaqlara pay düşüb. Haqsızlıqlara qarşı qanunların işləməsinə ehtiyac olduğunu xüsusi vurğulayıb.

**Qanunlar düz olsa, hökmlər qəti,
Düz qanun saxlayar hər vaxt milləti.
Qanun kağız üstə qalarsa əgər,
Haqsızlıq dağıdar o məmləkəti.**

Şair indi diqqəti çəkən ciddi ictimai mətləblərə toxunub. Cəmiyyətimizdə təbəqələşmə – varlılarla yoxsullara parçalanma onu narahat edir. Bir qrup dəbdəbədə, əksəriyyətsə ağır ehtiyac içində yaşayır. İftar qeyri-bərabərlik şəraitində «azadlıq» şüarı ağıla sığmır. Şairin anlamında varlı-yoxsul təzadları azadlığın mövcudluğuna əngəldir.

Nəriman Əyyub müasir gedişatın insan təbiətini sərtləşdirdiyini deyir. Müşahidə etdiyimiz müharibələr mərhəmətsizliyin qəddar formalarını təzahür etdirir.

**İnsanın soyuyub balıq tək qanı,
Bu gün məhv eləyir insan insanı.
Bombalar, mərmilər yağış tək yağır,
Xəstəlik бүrүyүb бүтүн дүnyanı.**

Bu deyilənlər «Haray» kitabının qayəsini duymağa imkan verir. Əlbəttə, anılan kitab, şərhlərdə deyiləndən əhatəli mündəricəyə malikdir. Təfərrüata varmadan, əlavə olaraq bəzi cəhətləri xatırlatmaq lazımdır.

Şair ictimaiyyətdə etiraz oyadan «göydələnlərin» şəhəri бүrүmәsindәn danışır. Bun-

ların şəhərdə sıx darısqallıq yaratdığını qeyri-normal sayır. Bu «göydələnlərlə» müqayisədə tənəzzüldə olan kəndlərimizin vəziyyətinə acıyır. Kəndlərin dirçəlişinə, kəndlinin güzəranını yaxşılaşdırmağa diqqət edilməsini istəyir. Əhalinin Bakıya axışını vaxtında tənzimləməyin zəruri olduğunu vurğulayır.

**Necə tab gətirsin Bakı sütunu,
Bütün Azərbaycan yığışb bura.
Amandır dəyişin belə qanunu,
Gecikmiş olarıq, gec olar sonra.**

Nəriman Əyyub xalq qayğılarından yazmağa üstünlük verən şairdir. Doğrudur, onun yaradıcılığı müxtəlif səpgili mövzu əhatəsinə malikdir. Rübailərində eşqin, mərdliyin, insanlığın mənasını anladan düşüncələrini yazıb. Ancaq bütün yaradıcılığın məhvərini şərtləndirən həmin xalq qayğılarıdır.

Nəriman Əyyuba yazıb yaratmaqda yeni-yeni uğurlar arzulayıram.

Camal Mustafayev,
Elmlər doktoru, filosof.
«Xəzər-Xəbər» jurnalı 219. 01.12.2006

REDAKTORDAN

*İnsanlıq, xeyirxahlıq, mərdlik simvolu olan
Dayım Nəriman Əyyubun
70 illiyi münasibətilə*

70-in MÜBARƏK

Üzüağ yetişdin sən 70 yaşa,
Arzumdu ən azı 101 il yaşa.
Arxa-dayaq oldun qohum-qardaşa,
Heç kim olmaz sənə tay əziz dayım!
70-in mübarək, ay əziz dayım!

Gədələr tərədi, sən uca dağsan,
Çiçəkli bağçasan, bəhərli bağsan.
Nəsil ağacında qollu budaqsan,
Heç kim olmaz sənə tay əziz dayım!
70-in mübarək, ay əziz dayım!

Nadanlar pul yığdı, sən isə hörmət,
Nə şöhrət axtardın, nə var, nə dövlət.
«İnsanlıq» səninçün ən böyük qiymət,
Heç kim olmaz sənə tay əziz dayım!

70-in mübarək, ay əziz dayım!

«Hürüyən itləri» Allaha tapşır,
Sənintək qartala zirvə yaraşır.
80-ni yola ver, 90-nı aşır,
Heç kim olmaz sənə tay əziz dayım!
70-in mübarək, ay əziz dayım!

Bayram Qəmxar

VƏTƏN HƏSRƏTLİ BABAM

Həyata istedadlar tək-tək gəlir. İstedad yalnız Allaha yaxın insanlara verilir. Belə insanlar nurabənzər insanlardır. Əbədiliyi qazanan insanlar əbədiyaşadırlar. Bu insanlar sadəliyə sadə kimi, gözəlliyə gözəl kimi baxırlar və gözəllik aşıqıdırlar. Şair babam Nəriman Əyyub elə bir insandır ki, bu insana bənzər insan yoxdur. O, əvəzedilməzdir. Mən həyatı dərk edəndən babam Nəriman Əyyubu özümə ideal bilirəm. Çünki xeyirxah, ülvî, təmiz fikirlidir. Şair qəlbi, şair ruhu yaz çiçəkləri kimi təmiz, dağ bulaqları kimi safdır. Bu baxımdan şeirlərdə bir dərin məna, duyğu vardır. Çünki duyğular içində durulan bir qəlbə malikdir. Babam Nəriman Əyyub kimi insanlar həyatda nə qədər çox olsa həyat o qədər gözəlləşər və nura boyanar. Mən babamı ilahi şair, ilahinin bizim üçün qiymətli pay

kimi qiymətləndirirəm. Könlünün səsi, qəlbinin incəliyi və dərinliyi ilə şeirlərini qələmə alır. Babamın poeziyası geniş və rəngarəngdir. O, 1955-ci ildən, hələ orta məktəbdə oxuyarkən ədəbi yaradıcılığa başlayıb. Yaşadığı ilk illərdən bu vaxtadək on dörd kitab müəllifidir. Bu kitablarda ana vətənə bağlılıq, vətən həsrəti öz əksini tapmışdır. Vətəni sevmək, Vətənə bağlı olmaq, vətən həsrətini, nisgilini qəlbində yaşadır. O, poeziyasında Qarabağ mövzusunə geniş yer vermişdir. Vətənimizin düşmən tapdağı altında olan torpaqlarının nisgilini şeirlərinin misralarına köçürmüşdür. Azərbaycan oğul və qızlarını qələbəyə səsləyir.

**Silaha sarılsın səkkiz milyonum,
Qartallaşım, uca qayaya qonum.
Ya qələbə çalım, ya sönsün sonum,
Sönsək gündüzümüz olacaq gecə.**

**Heç kimə arxayın olma qardaşım;
Arxayın olduqca qəm çəkir başım.**

**Qalmasın dığaya torpağım, daşım!
Nərimanın sözünü alın siz vecə!**

Şairin ilk şeiri «Ana» şeiri olmuşdur. Bu şeirdə ana incəliyinə, ana duyğularına önəm verib şeirin misralarına köçürüb:

**Ayazlı gecələr, aylı axşamlar,
Sən məni bəsləyib böyütdün, ana.
O gənc yaşlarından mənəm yadigar,
Dünya bir yanadır, sən də bir yana.**

Gecənin ayazında, aylı axşamlarda kör-pəsini bəsləyib böyüdən ananı canlandırır. Anaya olan məhəbbətini, istəyini bu şeirdə oxucuya çatdırır. Ananı dünya ilə müqayisə edib, cənnətin anaların ayaqları altında olmasını peyğəmbərcəsinə tərənnüm edir.

**Həyat bağçasında bir çiçək mənəm,
Sən çiçəklə dolu bar verən ağac.
Ayrılarsan alışar sinəm,
Bar verən ağaca çoxdur ehtiyac.**

Şeirin ikinci rədifində ananı bar verən ağa-
ca bənzədir, özünü isə burada olan bir çiçək
kimi göstərir. Hər bir insanın anaya olan
ehtiyacını qələmə alıb duyğuları, hissləri
qəlbində yaşadır.

**Həzin çeşmə kimi qulaqlarımda,
Şirin laylaların səslənir yenə.
Adın təbəssümdür dodaqlarımda,
Mən bütün ömrümü borcluyam sənə.**

Şair sonrakı şeirlərində təbiət mövzusuna
geniş yer verib. «Dağlar» və «Bulaqlar»
özəlliylə fərqlənir.

**Köç edib arana obalar, ellər,
Buzlaşır Kəpəzin yanında göllər.
Yorğana bürünüb o geniş çöllər,
Görünməz görünür varı dağların.**

Dağların ucalığı, başının qarlı və vüqarlı
olması şairin qələmində gözəlliklə göstərilir.

Şeirdə yazın gözəlliyilə bərabər qışın da özünəməxsus olan gözəlliyini şeirin digər mis-rasında verir.

**Qalar qar altında çoban yastığı,
Lalənin yanağı, o qara «bığı».
Ələyaz, əvəlik, baldırğan, kığı,
Çiçəkdən bal çəkmir, arı dağların.**

Yaradıcılığının alovu, atəşi sönməsin, ya-şayıb yaratsın babam Nəriman Əyyub. Ona yeni-yeni gözəl əsərlər yaratmağı arzulayıram. Mən bir nəvə kimi baxıb zövq alır və fəxrim hesab edirəm babamı.

Aynur Etibarqızı.
*ABU-nin Pediatriya fakültəsinin
IV kurs tələbəsi*

ŞEİRLƏR

VƏTƏN

Qərbi Azərbaycan, Vedibasarım,
Zəngəzurum, Göyçəm, dövlətim-varım.
Qalib erməniyə, yoxdur qərarım,
Hələlik başımdan açılmayır çən,
Vətən.

Hanı Zəngibasar, gözəl Ulxanlı?
Göyçəgölü kimi şəffaf, o canlı.
Ələkbər dağ, yanındakı İlanlı,
Doğma dağlarımdır, uzaqdır nədən?
Vətən.

Ümidim, gözəlim o Dərələyəz,
Dağlarında yığırdıq biz ələyəz.
O yerlərə tapılammaz bir əvəz,
Yadımdan çıxmayır heç zaman gülşən,
Vətən.

Dağlarda Ağbaba, aranda Dəvəli,
Ona yaxın olan keçmiş Qəmərli.
İndi sahib olub erməni, bəli,
Dağlarımı alıb çiskin, duman, çən,
Vətən.

Mənim Oğuz yurdum olan İrəvan,
Onu tikib bizim keçmiş Rəvan xan.
Qədim ata yurdum o Azərbaycan,
Uzaqdan baxıram, saça düşür dən,
Vətən.

Uludan yox idi orda bircə «yan»,
Axdı yad ellərdən, axdı oldu san.
Bulandı o yerdə şən Azərbaycan,
Gəndən boylanıram hirslənirəm mən,
Vətən.

Qazağın parası bizim Dilican,
Dilican dərəsinə sahib oldu yan.
Ədalətsiz çöndü oldu Hayıstan,
Səmədin oylağı o yerlər həmə, n,
Vətən.

Uzaqlaşdı Mehri, qonşu Zəngilan,
Zəngilana tərəf boylandı Zəncan.
Parçalandı ölkəm dörd yerə inan,
Gəlir səs-sorağım mənim o yerdən,
Vətən.

İki yerə bölmüşdülər vətəni,
Gözəl Təbrizimi, incidir məni.
Heydərbabam elim, güllü-gülşəni,
Savalanı görə bilmirəm hərdən,
Vətən.

Qalıbdır o tayda xalqımın yarı,
Ayırmağa verdi ruslar qərarı.
Farslar tez götürdü dövləti-varı,
O vaxtdan ayrıldı o güllü-gülşən,
Vətən.

Aldılar əlimdən qala Dərbəndi,
Dağıstanım kimi bərəni-bəndi.
Ayırdılar məndən neçə min kəndi,
O vaxtdan yurdumu ayırdı həməni,
Vətən.

Qazağa bitişik böyük Borçalı,
Artırdı elimdə o qeyli-qalı.
Borçalının başı çoxdan bəlalı,
Təzyiqləri alır orda hər yerdən,
Vətən.

Axışır Bakıya söylədiklərim,

Axır necə olar, Allaha kərim.
Təsir eyləməyir min bir əsərim,
Gəlir Abşerona insan min yerdən,
Vətən.

Qarabağın sıralanmış dağları,
Əkib-becərdiyim meyvə bağları.
Orda xoşbəxt keçirdiyim çağları,
İllər keçir unuda bilmirəm mən,
Vətən.

Dəlidağın, İstisuyun baxarı,
Şaqqıltıyla axan suyun axarı.
Taxtabaşı, oradan da yuxarı,
Sarıyerdə sürü otlayan çəmən,
Vətən.

Şuşanın Turş suyu, İsa bulağı,
Qırxqızın başının sərin yaylağı.
Səkli bulağından içdiyim çağı,
Xəlfəlidə gəzdim Aydın ilə mən,
Vətən.

Aydın Baba dözmədi ağır dərdə,
Xəlfəliyə gedə bilmədi bir də.

O dərd təsir etdi həmin o mərdə,
Yumdu gözlərini, fəryad etdim mən,
Vətən.

Gözəl Qarabağın hər qaya-daşı,
Keytinin çatılmış qayadan qaşı.
Kəlbəcərin olan milyonca yaşı,
Ruzi tökülürdü illərlə göydən,
Vətən.

Qubatlıdan dolan, gəl Zəngilana,
Cəbrayıl da olan o gülüstana.
Füzuli cənnətdir, olmasa qına,
Ağdamdan hələlik çəkilməyir çən,
Vətən.

Ağdərəm, Xankəndim, gözəl məkanım,
Onları görmürəm, qaralır qanım.
De nəyi gözləyir Azərbaycanım?!
Fikrini çəkməkdən qocalır bədən,
Vətən.

Bağışlamaz bizi şəhidlər qanı,
Qurdular bu azad Azərbaycanı.
Müstəqil dövləti quranlar hanı?

Onları yadlara salırlar hərdən,
Vətən.

Bizə xeyir verməz kürsü davası,
Korlanır Bakının gözəl havası.
Yadlara arxayın olma qadası!
Qoyma vətənimə alsın çiskin, çən,
Vətən.

Haray saldım, eşidilmir harayım,
Gözəlləşmir həftələrim, hər ayım.
Əsir düşüb xeyli gözəl Sarayım,
Onları qurtarmaq lazım o yerdən,
Vətən.

Gözləyir Vaqifim, gözəl Natəvan,
Cıdır düzü susub, qəlbi olub qan.
Bizi lənətləyir o İbrahim xan,
Həcər Nəbi ilə hirslənir hərdən,
Vətən.

Gahdan eşidilir Üzeyirin səsi,
Xan ilə Seyidin o şikəstəsi.
Yaddan çıxıb onların zənguləsi,
Yadıma düşdükcə saça düşür dən,

Vətən.

Uyma Avropaya, uyma Vətənim,
Olan igidlərim mənimdir, mənim.
Birləşsinlər birgə qorxsun düşmənim,
Ya qalib gəl, ya da məhv ol dedim mən!
Vətən.

«Şair harayı»nı yazdı Zəlimxan,
«Haray» dedi sonra Milli Nəriman.
Onları oxuyan olmadı inan,
Odur ki, başını aldı duman, çən,
Vətən.

BABAMIZ

Öndərimiz Heydər Əliyevin 84 illiyinə həsr edirəm.

«Soyqırımı» çoxdan olmuş, çoxdandı,
Fəqət ona qiymət verdi, Babamız.
O soyuq qəlblilər onu çox dandı,
O danmağı yaxşı gördü, Babamız.

Baş qaldırdı ölkəmizdə nadanlar,
Şuşada günahsız töküldü qanlar.
Öldü neçə igid, məğrur cavanlar,
Düşmənin əhdini qırdı, Babamız.

Axır elan etdi «Soyqırım» günü,
Açdı birdəfəlik bağlı düyünü.
Heç kim görə bilməz o, gördüyünü,
Xoş günə çıxartdı yurdu, Babamız.

O, çalışdı, gecə-gündüz yatmadı,
El-obanı «Elçi» kimi atmadı.
Günəş oldu, gecələr də batmadı,
Yaradıbdır möhkəm ordu, Babamız.
Əzəmətli işlər gördü hünəri,

Gücün çatmaz, ay erməni sərsəri!
Qalx ayağa, xalqım eylə təpəri,
Düşməni vaxtında vurdu, Babamız.

Qarabağda qanlar axdı, selləndi,
Qan selləri dərələrdə gölləndi.
Qız, gəlinlər qayalardan helləndi,
Vaxtında Bakıya vardı, Babamız.

Onun ideyası tükənə bilməz,
Bu ideya yoxdur dünyada, get gəz.
Babam yetiribdir İlhamı əvəz,
Cənnətə döndərdi yurdu, Babamız.

Onun əməlləri qaldı yadigar,
Azərbaycan eli nə qədərki var.
Çəkil vətənimdən erməni naçar!
Erməiyə verib dərdi, Babamız.

Xalqın güvəndiyi sərkərdəsi var,
Babamdan qalıbdır İlham yadigar.
Niyə başa düşmür düşüncəsi dar?
Erməni gözündə qordu, Babamız.

Nəriman Əyyubun güvənci İlham,

Xalqı qoymayacaq naümid, nakam.
Çünki yetişdirib o, Öndər Babam,
Bütün ürəklərdə vardı, Babamız.

09.05.2007

MƏZARI ÖNÜNDƏ CAHAN AĞLADI

*Böyük Öndərimiz Heydər Əliyevin vəfatı
gününə həsr edilib.*

Əbədi qalacaq, ölməyib Heydər,
O görkəmli dahi, o böyük hünər.
Xalqının yolunda daim səfərbər,
Məzarı önündə cahan ağladı.

Gəldi Amerikadan, İngiltərədən,
Gəlirdi arandan, dağdan, dərədən,
Müxalif ibrət al bu mənzərədən,
Ağsaqqal, ağbirçək, cavan ağladı.
Axdı dəstə-dəstə insan seli,
Getməyi sarsıtdı böyük bir eli.
Xalqımın sönməyən yanan məşəli,

Getməsinə milyon insan ağladı.

Gəldi harayına nə qədər loğman,
Səksən il yaşatdı onu Yaradan.
Gedənədək seçdi ağı qaradan,
Üstündə oxunan Quran ağladı.

Murov nalələndi, ağladı Kəpəz,
Heydər ölməyibdir, o ölə bilməz.
Şükür İlahiyə veribdir əvəz,
İlhama qoşuldu ümman ağladı.

Ölüm sevinməsin öldürüb onu,
Ölər əgər olsa dünyanın sonu.
İndi hamı bildi kim olduğunu,
Təbriz fəryad etdi, yaman ağladı.

Xəbər yayıldıqca bütün dünyaya,
Pərişanlıq çökdü Günəşə, Aya.
Qartal qəmgin qondu uca qayaya,
Dağlar sıralandı, aran ağladı.
İnsanlar axışdı dəstəbədəstə,
Qaboy nalə çəkdi, ağı, şikəstə.
Güllər dalğalandı məzarın üstə,
Çöllərdə mələdi, ceyran ağladı.

Gördünmü gözünlə yaramaz, yağı?
Yad ellərdən gələn milyon qonağı.
Tərsinə yazırdın qaranı, ağı,
Ellərə birləşib Şirvan ağladı.

Dahi yaratmışdı onu Yaradan,
Müxalif, gördüyün həqiqəti qan!
Olan həqiqəti nə gizlət, nə dan,
Yevlağa qoşulub Salyan ağladı.

Böyüklüyünə bax, gözünə inan,
Gəlib başın əydi dörd milyon insan.
Günəş də dayandı sanki həmin an,
Rəhbər ölümünə zaman ağladı.

Nəriman Əyyubun qalxdı fəryadı,
Sallandı böyrünə qolu-qanadı.
Qəlbində qalacaq Heydər in adı,
Hönlürüb doyunca Nəriman ağladı.

BÖYÜDÜM

Körpəlikdən tale mənə gülmədi,
Kövrək oldum, göz yaşımı silmədi.
Zəhmət çəkdim soyuqlarım bilmədi,
Qəm başımda daşa-daşa, böyüdüm.

Yollarımda tikan oldu, kol oldu,
Gah dar cığır, gah da geniş yol oldu.
Zəhmət çəkən ürək oldu, qol oldu,
Baxammadım qələmqəşə, böyüdüm.

Bir yar sevdim hələ cavan yaşımda,
İllər keçir, yaşayır o başımda.
Söyləmişəm bilir öz yoldaşım da,
Qoymamışam əqlim çaşa, böyüdüm.

İlk sevgidən sonra sevmədim daha,
Ümidi bağladım qadir Allaha.
Düşməmişəm nə amana, na aha,
Çatdım artıq yetmiş yaşa, böyüdüm.

Tanrım məni yaşadacaq hələ də,
Mən olmuşam çoxlarına lələ də.
Vay o günə tale məni «mələdə»,
Düşdüm neçə çətin qışa, böyüdüm.

İllər keçir, qocalıram gündəlik,
Ehtiyac da sıxır məni üstəlik.
Nəriman Əyyub az qalıb ala çəlik,
Onda olacaq tamaşa, böyüdüm.

22.07.2007

BƏSİMDİ

Nə Vahid deyiləm, nə də Ələsgər,
Nə də Səməd Vurğun, sinəsi dəftər.
Yazdığım şeirlər olarsa əzbər,
Ağıllı başlarda qalsa, bəsimdi.

Sayı çox rübai, min bir bayatı,
Göstərmişəm yaşadığım həyatı.
Sözümü demişəm kəskinçə, qatı,
Sözlərim zəfərlər çalsa, bəsimdi.

Pisə pis demişəm, yaxşıya yaxşı,
Doğrunu söyləmək qəlbim naxşı.
Ürəyimdən keçən sözün axışı,
Oxuyan xəyala dalsa, bəsimdi.

Həqiqəti yazan şair olmuşam,
Daim yaxınlara yandırılmışam şam.
Kişilikdən söz demişəm hər axşam,
Könüllərə təpər salsa, bəsimdi.

Yazdıqca özümü öymədim heç an,
Özünü öyəni sevmir Yaradan.
Hər nə yazsa, doğru yazıb Nəriman,
Ürəklərə əlac qılsa, bəsimdi.

12.12.2007

PAPAQ

Papaq düşdü başlar çox zəifləşdi,
Kişilər başında hörmətdi, papaq.
Kişilər papaqsız hörmətdən düşdü,
Başa qoyulanda şöhrətdi, papaq.

Papaqsız olmayıb bizim babalar,

Onlardan qalıbdır daim yadigar.
Başı açıq olan eyləyibdir ar,
Kişilər başında sərvətdi, papaq.

Başa qoyulubdur görünmək üçün,
Yağışda, yağmurda bürünmək üçün.
Kiminə soyuqdan qorunmaq üçün,
Kiminə namusdu, qeyrətdi, papaq.

Kişilər papaqsız arsız görünür,
Uca dağ olsa da qarsız görünür.
Barsız ağac kimi barsız görünür,
Namuslu kişiylə zinətli, papaq.

Nəriman Əyyub, sənə papaqsız olma,
Keçmiş kişilərdən geridə qalma.
Zəmanə sıxsız da saralma, solma,
Papaqsız başlara töhmətdi, papaq.

18.10.2006

LƏPƏLƏR

Səhərdi, çıxmışam dəniz seyrinə,
Mənə tərəf baxıb gülür, ləpələr.
Düşünürəm bu gülüşün sehri nə?
Xəyalımdan nələr silir, ləpələr.

Dalğalar dənizdə qaynayıb daşır,
Gahdan aralanır, gah qucaqlaşır.
Xəyal sehrlənir, baxanda çaşır,
Boylanır sahilə enir, ləpələr.

Qağayılar uçur dəstəbədəstə,
Dəstələr sərilir suların üstə.
Səslər eşidilir, sanki şikəstə,
Onların səsini alır, ləpələr.

Qalxdıqca göylərə, düşəndə sönür,
Gah sağa fırlanır, gah sola dönür.
Dindirmək istəsən o tezcə dinir,
Həzin nəğməsini çalır, ləpələr.

Ləpə möcüzədir, dəniz bir aləm,
Çaylardan güc alır, dolur ləmaləm.
Nəriman Əyyubam, o mənim lələm,
Məni xəyallardan alır, ləpələr.

26.06.200

7

ÇIXMAQ OLMAZ ƏMİRDƏN

Vəfasızlıq eyləyib, ömrüm gedərsə bada,
Bilirəm yayılacaq ellərimə bu səda.
Xəbislər sevinməsin, tanrım məni istəyir,
Yaşadacaq adımı əbədi bu dünyada.

Peşiman olmamışam gəlməyimə dünyaya,
Gəldim nəğmələr qoşdum unudulmaz anaya.
Yazdığım əsərlərim qalacaqdır vətəndə,
Çünki yazdığım zaman uymamışam fənaya.

Oxuyanlar biləcək həqiqəti yazmışam,
Nə yaltaq olmuşam mən, nə yolumu azmışam.
İkiüzlü, alçağı, rüşvətxoru, yaltağı,
Çəkinmədən, qorxmadan gündə qamçılamışam.

Belə olub əzəldən, atam verən öyüdüm,
O öyüdü götürdüm, yaşadığca böyüdüm.
Vidanim pak, qəlbim düz, yaxşılıqları peşəm,
Xəbislər meyvəsizdir, «meyvə verir söyüdüm».

Uca Rəbbim razıyam, verdiyin bu ömürdən,
İllər keçir, pas tutur, olsa belə dəmirdən.
Hələlik yaşadırısan, yaşayıram Allahım!
Vaxt gələndə gedəcəm, çıxmaq olmaz əmirdən.

28.04.200

6

SƏNƏ

Sevgilim, sən məndən söz istəsəydin,
Verərdim ən şirin sözümü sənə.
Sevsəydin gözümü, göz istəsəydin,
Verərdim istəkli gözümü sənə.

Gözünü görürdüm öz gözüm kimi,
Söylədiyən sözü öz sözüm kimi.
Mən səni sevirdim bil özüm kimi,
Peşkəş eyləyərdim özümü sənə.

Sən məni unutdun, ay etibarsız,
Unutduğun gündən olmuşam yarsız.
Saçlarım qalıbdır sənsiz tumarsız,
Verirdim tumara dizimi sənə.

Həsrətlə baxırdı mənə sənəmlər,
Qoşa getdiyimiz həmin o dəmlər.
Baxışlardan məni qarsırdı nəmlər,
Yadigar qoymuşam izimi sənə.

Baxanda izlərə boğur qəm-kədər,
Artıq qəmlənməyin hədərdi-hədər.
Bilirəm peşiman olmusan betər,
Əbədi saxladım nazımı sənə.

Nəriman Əyyubam, sevgim tükənməz,
Mənim bu sevgimə olammaz əvəz.
Mənə oxşayan yox, get dünyanı gəz,
Saxladım yayımı, yazımı sənə.

ƏYİLDİ

Başıma gələn əhvalatlar

Fələk mənə cəza verdi ilk dəfə,
Qəzalandım, onda dizim əyildi.
Maşınım sürüşdü, dəydim hədəfə,
Danışa bilmədim, sözüm əyildi.

Müzakir sağaltdı, o gözəl insan,
Elə bil yenidən oldum anadan.
Vaqif su axanı kəsdiyi zaman,
Nədənsə səhv etdi, bizim əyildi.

Yenidən su axan incitdi birdən,
Barıs Bəhman ilə kəsdi yenidən.
O gözəl həkimlər, yaxşı iş görən,
Çoxum yaxşılaşdı, azım əyildi.

Qardaş getdi, təzyiq tapdı ürəyim,
Ağrıyırdı sol tərəfim, kürəyim,
Kardioloq Rasim oldu gərəyim,
Naz edə bilmədim, nazım əyildi.

Mənə xain çıxdı yenə fələyim,
Üzə şillə vurdu, ona neyləyim.
Yaxşı qulluq etdi nazlı mələyim,
Yaman gözlər dəydi, gözüm əyildi.

Aslan masaj çəkdi çəkildi çəkim,
Rəfiqə cəryanı, azaltdı köküm.
İynələri sancdı, o Şahmar həkim,
Sağaltsa demənəm üzüm əyildi.

Şöbənin gözəli, Arzu xanıma,
Dilin məlhəm oldu xəstə canıma.
Soruşdun, gündəlik gəldin yanıma,
Baxdım gözəlliyə, ağzım əyildi.

Gözəllər gözəli, ay Arzu xanım,
Gözəllər məskəni olub məkanım.
Aran Qarabağda ağrıdı canım,
Yayım isti oldu, yazım əyildi.

Qar göydən ələnir bizim seyvana,
Yağdıqca bələnir körpə Mehmana.
Şaxta təsir etmir Cavid, Salmana,
Əyildim qar yığam, tazım əyildi.

Qarın yağmasından olmuruq nasaz,
Fəqət sobalarda tez azalır qaz.
Aynur sazı verdi çalam telli saz,
Soyuqdan nəmləndi, sazım əyildi.

Sanki qaboy çalır qoşa qulağım,
Artıq uzaqlaşır cavanlıq çağım.
İndi ola bilməz bazlı olmağım,
Nərmanam, qocaldım, bazım əyildi.

07.01.2008

HARDASAN

*Uşaqlarımın anası, bibim qızı Gülsəba xanıma
ithaf edirəm.*

Sənsiz darıxmışam, ay bibim qızı,
Sən canımın canı, söylə hardasan?
Ömrümün baharı, xoş gələn yazı,
Evimin qananı söylə hardasan?

Gecələr yuxumdan çıxmırsan bir an,
Bizi qoşa yaradıbdır Yaradan.
Can dedikcə eşitmişəm səndən can,
Qəlbimin soltanı, söylə hardasan?

Sənsiz şirin yuxu gəlmir gözümə,
Dözə bilməyirəm çətin dözümə.
Sual eyləyirəm özüm-özümə,
Ürəyimin nanı, söylə hardasan?

Bibimdən yadigar qalmısan mənə,
Sevmişəm, sevirəm, sevəcəm yenə.
Sənsiz dözəmmirəm borana, çənə,
Dayoğlu cananı, söylə hardasan?

Gətirdin dünyaya Etibarımı,
Onun arxasınca Bəxtiyarımı.
Üç gözəl sənəmi, Vəfadarımı,
Unutma yananı, söylə hardasan?

Bir tərlanı sevdim, qismət olmadı,
Qaldı ürəyimdə əbədi adı.
Sevmədim özgəni, almadım yadı,
Nərmanın tərlanı, söylə hardasan?

Sənsiz ola bilməz yaxşıca günüm,
Sənə baxıb ömrüm boyu öyünüm.
Səninlə alışım, səninlə sönüm,
Unutma Nərmanı, söylə hardasan?

30.10.200

6

AY BİBİM QIZI

*Uşaqlarımın anası, bibim qızı
Gülsəba Yusif qızına*

Mən şorgöz deyiləm, nə də arvadbaz,
Fəqət gözəlbazam, ay bibim qızı.
İkiqat sevirəm, hər gələndə yaz,
Qocalmış nasazam, ay bibim qızı.

Şorgöz deyib söylədiyin tənəmi?
Sevməmişəm baxan neçə sənəmi.
Unutmanam gözəl Güllü nənəmi,
Sevsəm olsun cəzam, ay bibim qızı.

Ancaq səni sevmək olub qərarım,
Səndən ayrı olmayıbdır bir yarım.
Sən olmusan həm dövlətim, həm varım,
Hər görəndə sazam, ay bibim qızı.

Sənsən mənim ehtiyacım, gərəyim,
Sənsiz dönər zəhrimara xörəyim.
Səninlə şirindi halal çörəyim,
Sənsiz boş avazam, ay bibim qızı.

Vurğunun olmağı hesab et məni,
Alma heç vecinə hər söz deyəni.
Nəriman sevəcək əbədi səni,
Daim tək baldızam, ay bibim qızı.

10.10.2006

DAĞLAR

Gələmmirəm görüşməyə,
Bağrım olub yara, dağlar.
Qucub sənlə öpüşməyə,
Uzaqlaşıb ara, dağlar.

Xeyli vaxtdır yaralıyam,
Dəlidağdan aralıyam.
Haralıydım, haralıyam,
Qanım olub qara, dağlar.

Qərib düşüb ellərimiz,
Yad əlində çöllərimiz.
Solub orda güllərimiz,
Tezcə tapaq çara, dağlar.

Keçəmmirəm Murov dağı,
Pəjmürdə Ceyran bulağı.
Ağlayır Qoçdaş yaylağı,
Könlüm olub para, dağlar.

Nəriman Əyyub çəkir qəmlər,
Yaddan çıxmır keçən dəmlər.
Gəzmir sinəndə sənəmlər,
Cəhlim salıb hara, dağlar?

02.08.200

6

**KOR KİMİ YAN KEÇDİ «ZƏMANƏ»
SƏNDƏN**

*Sinəm döndüsə də gur bulaqlara,
Nəğməm yetişmədi kar qulaqlara.
Qartal adı verdi yapalaqlara,
Kor kimi yan keçdi zəmanə
məndən.*

Hüseyn Kürdoğlu

Yaltaq dünyasıdır, yalan dünyası,
Talançılıq edən talan dünyası.
Müftə çırpışdıran, kalan dünyası,
«Kor kimi yan keçdi zəmanə» səndən.

Üstün idi hamıdan istedadın,
Qartal qanadlıydı qolun, qanadın.
Fəqət maneçilik Kürdoğlu adın,
«Kor kimi yan keçdi zəmanə» səndən.

Adları verdilər istedadsızla,
Yaxın dosta, bacanağa, baldıza.
Təsadüfi, yalançı hər «ulduza»,
«Kor kimi yan keçdi zəmanə» səndən.

Qulluq eylədilər qohumğazlığa,
Yaxşı baxmadılar olan azlığa.
Tarix boyu belə olub ay qağa,
«Kor kimi yan keçdi zəmanə» səndən.

Sənət dünyasında hündür qalasan,
Umanda vermirlər necə alasan.
Min təcnis, bayatı saldın yola sən,
«Kor kimi yan keçdi zəmanə» səndən.

Rahat yat Hüseyn, kordu bu dünya,
Həqiqəti tutan tordu bu dünya.
Nəriman Əyyuba qordu bu dünya,
«Kor kimi yan keçdi zəmanə» səndən.

08.02.2008

GEDİR

Mən dünyanın
 xoşbəxtiyəm,
Ömrüm sakit
 axıb gedir,
Yetmiş yaşı
 yaxınlaşır,
Gedənlərə
 baxıb gedir.

* * *

Bu gün mənim
 ad günümdür,
Doğulmuşam
 bu gün yenə.
Mən borcluyam
 Allahıma,
Heyranam mən
 dönə-dönə.
Düşdüm dəhşətli
 qəzaya,
Diri saxladı
 Allahım,
Səsim düşdü

günə, aya,
Rəbbim tez
oldu pənahım.
Gedənədək
mən razıyam,
Məni yaşadan
tanrıdan,
Yolunda gözü
yummadan,
Verə bilərəm
şirin can.

31.08.2006

MÜBARƏK OLSUN

Görkəmli şair Nəriman Həsənzadə «Xalq Şairi» fəxri adı alanda ona ithaf etdim.

Gecikmiş o adın mübarək olsun,
Nəhayət haqq gəlib tapdı yerini.
Arzumdur sağlam can əbədi qalsın,
Ədalətin olur dayaz, dərini.

Adlar veriləndə hər bir insana,
Səninki olmurdu heyfslənirdim.
Adaş tək qalırdım mən yana-yana,
Öz-özümə qəhərlənib dinirdim.

Əzəldən belədir, ad veriləndə,
Ya yaxına, ya yaltağa verilir.
Nə yaxın, nə yaltaq olmadın sən də,
Ədalətsiz işlər hərdən görülür.

Şükürlər olsun ki, o böyük adın,
Gecikmiş olsa da axır verildi.
Xalq yaxşı bilir ki, var istedadın,
Xalq Şairi xalqa layiq görüldü.

Onsuz da sən idin xalqın şairi,
Fərman olmasa da adın var idi.
Xalqın ürəyində Xalqın Şairi,
Gənclikdən də istedadın var idi.

Uzaqdan olsa da öpürəm səni,
Yenə də o adın olsun mübarək!
Yaxından tanıyıb oxusan məni,
Görəcəksən xalqa çəkmişəm əmək.

DƏNİZ LƏPƏLƏRİ

Dəniz ləpələri şillələr kimi,
Çırpılır qayaya, az qalır ölə.
Elə şaqqıldayır güllələr kimi,
Çalışır qayanı ikiyə bölə.

Bəzən də sarmaşır biri-birinə,
İllərlə həsrətli sevənlər kimi.
Qısılmışam sahildəki sərinə,
Eşidirəm həzin ləpələr kimi.

Sakit, möcüzədir dəniz kənarı,

Oturub xəyala dalıram indi.
Ləpələr daranır sahilə sarı,
Buludlar göylərdən sahilə endi.

Dənizin kənarı yaşıl xiyaban,
Kənardan boylanır uca göydələn.
Belə tikintilər olmamış heç an,
Tamaşa eyləyir Bakıya gələn.

Gündəlik sıxlığın sonu görünmür,
Tikinti dayanmır bircə an, bir gün.
Müftə çırpışdıran heç də ərinmir,
Yararsız tikinti tikilir bütün.

Bakı gözəlləşir, həm özəlləşir,
Allahım sonunu xeyirli etsin.
Zəhmətsiz yığanlar gündə əlləşir,
Arzumdur bu işlər xeyirlə bitsin.

03.05.200

6

MƏN

Dindirmə dönənim, dindirmə məni,
Səndən ayrılandan birtəhərəm mən.
Necə bağışlayım məndən dönəni,
Dönənnən dönmüşəm, dərdi-sərəm mən.

Səni çox sevirdim sevgilim kimi,
Sinəmdə olmuşdun qəlbim hakimi.
Sənsiz sızıldayır qəlbimin simi,
Sayılan yanında yaxşı ərəm mən.

Ay nadan itirdin səninçün acı,
Qəlbinə girmişdin, yoxdu əlacı.
Məni sevənlərə mənəm baş tacı,
Dindirən yanında min hünərəm mən.

Sevdim, ürəyimdə bir vaxt baş oldun,
Bir zaman yaxınım, həm yoldaş oldun.
Axırda yadlaşdın, qəlbi daş oldun,
Mən həmin Nəriman, həmin nərəm mən.

OLDU

Göründü gözümə bədirlənmiş ay,
Könlümdə sevinclər etdi hay-haray.
Yoxdur buralarda ona bircə tay,
Gedəndə qəlbimdə xal nişan oldu,
Ürək qəhərləndi, pərişan oldu.

Məni sevindirən oldu bu gün yar,
Könlümü oxşadı bir an o nigar.
Gedəndə dünyalar oldu mənə dar,
Damarımda donan qızıl qan oldu,
Ürək qəhərləndi pərişan oldu.

Məni heyran etdi yerişi ilə,
Bənzəyir dağlarda bitən bir gülə.
Gedəndə əl etdi o gülə-gülə,
Baxıb sevinməyim bircə an oldu,
Getdi, qəhərlənən Nəriman oldu.

*«Bilgəh»
sanatoriyası.
05.03.1990*

EYLƏMƏ ZÜLÜM

Cavab gözləyirəm, o cavab mənə,
Lazımdır, bil, hava, su kimi, gülüm.
İnanma hər sözə, hər söz deyənə,
Qıyma bəd cavabdan yanıma, bükülüm.

Hər zaman sevənlər olmur günahkar,
Könlümdə yuvanı qurmusan, nigar!
Sənsizləşsəm dünya olur mənə dar,
Sənsiz mənasızdır həm ayım, ilim.

Ürək məcbur edib, sevmişəm, neynim,
«Yox» cavabı alsam, dayanar beynim.
«Hə» cavabı versən açılar eynim,
Gözəlim, «yox» deyib eyləmə zülüm.

NƏTİCƏM

Nəticəm Rəhimin kiçik toyunda

Şükürlər, çatıbdır məktəbli yaşa,
Qaməti gözəldir, boyu tamaşa.
İstəmənəm insanlıqdan o çaşa,
Əqili, kamalı başda olsun cəm,
O mənim nəticəm, ilkin nəticəm.

Adı Rəhim kimi rəhimli olsun,
Kişitək yetişsin, kişitək qalsın.
Uzun ömür sürsün, sonra qocalsın,
Əqili, kamalı başda olsun cəm,
O mənim nəticəm, ilkin nəticəm.

Anası nəvəmdi, qönçə gül balam,
Bağlarda açılan çiçəyim, lalam.
Gözəlliyi sevən bir əhlihalam,
Yolundan azana daimi öcəm,
Yolundan azmasın ilkin nəticəm.

Olsun elimizə layiq bir oğlan,
Layiqli olana qaynayır hər qan.
Onunla fəxr etsin şən Azərbaycan,
Ondan gözləyirəm olsun kötücəm,
O mənim nəticəm, ilkin nəticəm.

Tanrım ömür versin, görüm toyunu,
Yenə tərifləyim çinar boyunu.
Toyunda oynayım tello oyunu,
Nəriman Əyyubam, fikirlərim cəm,
Rəhim nəticəmdir, ilkin nəticəm.

16.04.2007

GÜLSEVƏN

Mən tək gülsevənsən, baxıb gülənim,
Gəl çıxmaq dağlara gül dərmək üçün,
Ay mənim sevgilim, gülüm-gülşənim,
Dər yığ o gülləri, dər vermək üçün.

Yığ gözəl əlinə gözəl qantəpər,

Gicitkən kolları sanki bir çəpər.
Gül dərən əlindən sevdiyin öpər,
Gözəl vüsalını tez görmək üçün.

Yığ güneydə bitən quzuqulağı,
Laləli çöllərdə çobanyastığı.
Qəbul et mənimtək əziz qonağı,
Yaxınlaş qəlbinə tez girmək üçün.

Gözəllik vurğunu mənəm gözəl qız,
Gözəli sevirəm, gözəli yalnız.
Sevmək istədiyim olarsa arsız,
Sınayaram doğrunu bilmək üçün.

Sevmədim, sevmərəm saxta sevgini,
Soyuq sinəsini, bic sevgisini.
Saxlaya bilmənəm sevgidə kini,
Pozaram qəlbimdən tez silmək üçün.

Nəriman Əyyubam, sevdim ilk dəfə,
Sevdiyim gəlmədi doğru hədəfə.
Özüm peşman oldum etdiyim səhvə,
Faydasızdır, yaşamaq ölmək üçün.

02.08.200

7

ÜRƏYİM

Əziyyət çəkibsən yaşatmaq üçün,
Yenə də incitmə məni, ürəyim.
Hərdən ağrıyırsan axı nə üçün?
İncidən deyiləm səni, ürəyim.

Qəzaya düşəndə saxladın məni,
Cərrahlar kəsdikcə yoxladın məni.
Mən də əziz tutdum qoxladım səni,
Sağlam saxla saf bədəni, ürəyim.

Sən ki, ağrıyanda inciyirəm mən,
İnciyəndə mənə qoşulur bədən.
Qorxudursan məni, qorxutma hərdən,
Qov başıma gələn çəni, ürəyim.

İcazə ver çıxım doxsan yaşına,
Gedim doğulduğum dağlar başına.
Baxım Qarabağda hər savaşına,
Azad görüm mən Vətəni, ürəyim.

Sanma Nəriman Əyyub artıq qocalıb,
Qəlbində dəyərli sözləri qalıb.
Sevimli həyatdan azca kam alıb,
Eşitməyib hər deyəni, ürəyim.

29.01.2007

YENİ İL

Süzün qədəhləri, götürün ələ,
İçək yeni ilin sağlığına biz.
İllər gəlib keçir belədən-belə,
Çaylar kimi axır gündə ömrümüz.

İkinci qədəhi doldurun yenə,
Bu sağlığı deyək biz dönə-dönə.
Dualar söyləyək onun ömrünə,
Etibar qəlbimdə təmizdir-təmiz.

Burdan salam deyək Piter elinə,
İstəyənlərimiz varsa selinə.
İnanmıram ikiüzlü dilinə,
Yalançı olmayan qəlbimdə əziz.

Üzdə düz, daldada başqalaşanlar,
Əl çirki görəndə azıb çaşanlar.
Qohum atıb, yadla qucaqlaşanlar,
Soyadını danan olur səviyyəsiz.

İnsan təmiz doğulubdur anadan,
Ananı unutma, nə də onu dan.
Var gəldi-gedərdi, birdəfəlik qan!
Olma bu dünyada nadan, qeyrətsiz.

Yayındı fikirim, götürün içək,
Bir anda xəyallar zəmisin biçək.
Bu fani dünyanın qəmindən keçək,
Nərman Əyyub keçinməyir nəsihətsiz.

*Yevlax,
Nərimankənd.
31.12.2005*

OĞUL

Oğlum Etibar Əyyubzadəyə.

Qayıtdın Piterə, yandırdın məni,
Vurdun yara üstə yaralar, oğul.
Niyə eşitmədin ata deyəni?
Fikrin qəlbimi paralar, oğul.

Səni görməyəndə dərdim çoxalır,
Ürəyim titrəyir, könüm ox alır,
Kövrəlir ürəyim yaman yuxalır.
Yuxumu bürüyür qaralar, oğul.

Qocalıram deyə dözə bilmirəm,
Gözlərim gülməyir, gülüşümdür kəm.
Düşəndə yadıma oluram «Dilqəm»,
Həsrət çəkən sifət saralar, oğul.

Qapqara saçıma saldın ağ dəni,
Çünki uzaqdasan görmürəm səni.
Ürəyim istəyi incidir məni,
Dözməyən ürəklər daralar, oğul.

Qəm üstə gündəlik gəlir qəm-kədər,
Oğuldan aralı yaşamaq hədər.
Şəhriyar darıxır o, məndən betər,
Oğulsuz yanammaz çıraqlar, oğul.

Yaşımın kərpici gündə azalır,
Düşdükcə sıradan sayı az qalır.
Nəriman Əyyub hər saniyə qocalır,
Gəlməyin qəmimi aralar, oğul.

05.10.05

OXU SÖZLƏRİMİ

Vurğunu olmasam da ona yaxınam,
Oxu sözlərimi, oxu, oxucu!
Həqiqəti deyən seləm, axınam,
Sözlərimi qəlbə toxu oxucu.

Mənim də taleyim belə gətirdi,
Nəşr olunmadım vaxtında mən də.
Tanrım ailəmizə başçı göndərdi,
İşlədim, bağlandım Nəriman kəndə.
Yaşadım, yaşatdım ailəmizi,

Əyani təhsilə gedə bilmədim.
Həsərlər qəlbimə saldıqca izi,
Belə haqsızlığa baxıb gülmədim.

Son illər kitablar nəşr eylədim,
Ötdüm ötənlərdən xeyli irəli.
Nələr gördüm ancaq onu söylədim,
Yalan danışana demədim «bəli».

Xalqımın dərдинə gündə ağladım,
Vətəndə dərd üstə dərdlər gələndə.
Buludtəki doldum, çaytək çağladım,
Yağılar Vətəni iki böləndə.

Təqdimat yazanlar yaxınının olsa,
Təqdimatı yazır, dostu ad alır.
Yaxud sual kimi əyilib qalsa,
Yüksək təqaüdü ikiqat alır.

Beləcə yaranıb yaltaq dünyası,
Yaltaq olanların işi «şəş» gedir.
Fəqət tez yayılır onun sədası,
Dövrən dəyişəndə sanma «beş» gedir.

30.03.200

6

XƏBİS

Deyirsən bir şer yazmısan hələ,
On üç kitabımı görmür gözlərin.
Hər kəlməsi dağlardakı şəlalə,
Paxıllıq timsalı oldu sözlərin.

Sən zirvə saydığın həmin o şer,
Çap olanlarımın ən zəifidir.
Sözlərin ürəkdən paxıllıq deyir,
Belə adət yazarların səhvidir.

Mən şer yazıram, yazmıram nağıl,
Yalan sevməmişəm gənclik yaşımdan.
Doğrudur, böyükdür ağıldan-ağıl,
Şairlik çıxmamış heç vaxt başımdan.

İnsan var nağıla həvəs göstərir,
Oxuduğu yaxşı nağıl olarsa.
Meyvəni dərənlər yaxşısın dərir,
Ağacda meyvənin yaxşısı varsa.

Dəyiş xislətini, ol yaxşı insan,
Həyat müvəqqəti, ömür vəfasız.
Heç kəs doğrulmayıb paxıl anadan,
Tulla xəbisliyi, yaşa cəfasız.

HEYF

«Südüm yağsız olub, söyəyim duzsuz»,
İllərlə çəkdiyim zəhmətə heyf.
O donuq üzlərdən qəlbim oldu buz,
Daim eylədiyim hörmətə heyf.

Ağzımdan çıxarıb çörəyi verdim,
Ocaqdan dəmdəki xörəyi verdim.
Ürəyi istəyən gərəyi verdim,
Verdiyim o bütün sərvətə heyf.

Hörmət bacarmayan hörməti qanmaz,
Zəhmətlər çəksən də zəhməti qanmaz.
Töhmət də eyləsən töhməti qanmaz,
Hərdən eylədiyim töhmətə heyf.

Mən onu bilirdim bədəndə param,

Nədəndir halalım olubdur haram?
Sümüyüm calanıb, qalmayıb çaram,
Əvvəllər verdim qıymətə heyf.

Nəriman Əyyub, qanın olmasın qara,
Yenə də əl uzat düşəndə dara.
Nə olsun özünü çəkir kənara,
Nahaqdan çəkdiyim zəhmətə heyf,
Əvəzsiz etdiyim hörmətə heyf!

ÖYÜNMƏ

Sabir, öyünmə ki, gəzdirirsən gül,
Cütünü birlikdə dərmədim bu gün.
Mənə öz bağında lazımdır bülbül,
Ancaq yaşayıram öz gülüm üçün.

Səntək etsəm Etibarım qınayar,
İnciyər Aybəniz, girər qına yar.
Bəxtiyar baxanda qəlbim qanayar,
HələlİK qalıbdır ürəyim bütün.

Anam qibləgahım, aldatsam onu,

Əziyyət çəkərəm ömrüm uzun.
Gəzsəm Moskvanı, yaxud Londonu,
Vətənsiz heç yerdə görməyəm xoş gün.

*Kislovodsk.
15.02.1973*

DOYMAMIŞAM MƏN

Zirvələnir, gündə yüksəlir yaşı,ım,
Hələ bu dünyadan doymamışam mən.
Saçıma dən düşür, ağarır başım,
Kişilik ağacın qoymamışam mən.

Qanana qulamsa, qanmaza ağa,
İstəmirəm ürəyimə qəm yağa.
Yamanlar yaxşıya getsin sadağa,
Yamana alovam, soyumamışam mən.

Yaşadıqca pislik gəlmir əlimdən,
Bircə nalayiq söz çıxmaz dilimdən.
Allah məni qurtarıbdır ölümdən,
Kimsələrə ölüm qıymamışam mən.

Hərdən sataşanda mənə bir nadan,

Yaxşılığım keçib ona həmin an.
Məzəmmət eyləyib demişəm: - Utan!
Hirslənib gözünü oymamışam mən.

Bacardığım qədər yaxşılığım var,
Əlim iş tutandan deyiləm bekar.
Nərimanam, qəlbimi oxşa, ey nigar,
Yuxuda gördüyüm yaymamışam mən.

MİRZİYİ GÖRƏNDƏ ÖLƏR

Nə yazsam qəlbimi soyudan deyil,
Yağılar əlində qalıb bölgələr.
Həqiqət lal olub, onu yaxşı bil,
Üstümüzdən çəkilməyir kölgələr.

Təbliğ olur gündəlikdə yalanlar,
Varlı göylə gedir, acdır qalanlar.
Bizdən qeyrət umur əsir olanlar,
Yağının əlində quzu tək mələr.

Biz ümid olmuşuq həmsədrlərə,
Nədən inanırıq düz görə-görə?

Həmsədrilər verə bilməz səmərə,
Bu hal ürəyimi dəldikcə-dələr.

Nədən inanırsan əqli şikəstə?
Gəldikcə aldadır, özgə həvəsdə.
Gözləməkdən artıq olmuşuq xəstə,
Gələn nəsil bizi tarixdən silər.

Doğulduğun yersiz yaşamaq çətin,
Almaq üçün lazımdır sərt qeyrətin.
Qalxmalıdır səkkiz milyon millətin,
Birləşsə düşməni yüz yerə bölər.

Sanma Nəriman Əyyub ümitsiz qalır,
İllər gəlib keçir, artıq qocalır.
Mirziyin həsrəti çətinə salır,
Fəqət o, Mirziyi görəndə ölər.

18.02.200

6

DÜNYA BELƏ GƏLİB, BELƏ DƏ GEDİR

Oğlu Əzizin itkisinə dözməyən Firuz bəyə

Məlaikə simalı, qartal ürəkli,
Taleyi bəd gəldi, tez getdi Əziz.
Qaməti xan çinar, aslan biləkli,
Atasını pərişan etdi Əziz.

Firuz, qəhərlənmə, Tanrı aparıb,
Əziz əziz qalıb öz dünyasında.
Anasının ürəyini qoparıb,
Göz olub ürəklər köz dünyasında.

Fəqət nə etməli, kor olsun fələk,
Yazılan yazını pozammır insan.
Bəzən daşa dönür qiymətsiz mələk,
Hər olan yuxunu yozammır insan.

Yuxular var dəhşətlidir, yozulmur,
İnsanın beyini kəşf olmaz aləm.
Allahın yazısı daim pozulmur,
Acizdir cihazlar, acizdir qələm.
Yenə də şükür et, Ülvin sağ olsun,
O sənin gözündə əyilməz çinar.
Kişi, kişiyanə, üzü ağ olsun,

Yağmasın başına vədəsiz bir qar.

Şerim təsəllidir, burax dərd-qəmi,
Yığma ürəyinə qəm üstünə qəm.
Uzaqlaşdır ürəyindən hər nəmi,
Ürəyi məhv edir o lazımsız nəm.

Dünya belə gəlib, belə də gedir,
Onu dəyişməyə hələ yox insan.
Ağıllı insanlar qəmi dəf edir,
Qəmi dəf edənlər qanandır-qanan.

06.10.2007

NƏRİMANKƏND

Doğma kəndimiz Nərimankəndə

O böyük dahinin adı verilmiş,
Keçibdir xeylicə zaman, Nərimankənd.
Hərdən yada düşür o uzaq keçmiş,
Övladlarım üçün məkan, Nərimankənd.
Səndə keçirtmişəm yarıca ömür,
Yandırılmışam təzək, hərdən də kömür.
İnsan nə ağacdır, nə də ki dəmir,
Yaşamağa azdır güman, Nərimankənd.

Qalmayıbdır mən gördüyüm ərənlər,
Kəndin ortasında məni görənlər.
Hanı o keçmişki meyvə dərənlər?
Qalmayıb Allaha aman, Nərimankənd.

Görünür gördüyüm olan ağsaqqal,
Yeni yetişənlər olublar baqqal.
Artıq tanıyan yox, desin bir az qal,
Dörd yanını alıb duman, Nərimankənd.

Dünyaya göz açıb burda nəvələr,
Yoxa çıxıb keçmiş qatar dəvələr.
Tükənibdir əriş, arxac, həvələr,
Yığılmır sahədən saman, Nərimankənd.

Dağılıb çəkdiyim asfalt yolların,
Nədən düzəltməyir hələlik harın?
Gahdan kişiləşən o yekəqarın,
Baxıb kədərlənir Nəriman, Nərimankənd.

16.08.2007

AY NADİR

Dostum Nadir Camalov cənaba

Hədyanlar danışib yorma özünü,
Heç nə artmayacaq bizdə, ay Nadir.
Misqal təqaüdə öyrət gözünü,
Yalanlar söylənir üzdə, ay Nadir.

Həsən onlardandır, inanma ona,
Gah iqtidarlaşır, gah girir dona.
Sanır ehtiyaclar çatacaq sona,
Söylənən söz qalır sözdə, ay Nadir.

Müəllim olsan da işsiz gəzirsən,
Pulun yoxdur deyə lobyə əzirsən.
Ehtiyacılı dolanırsan, bezirsən,
İşıq azalıbdır gözdə, ay Nadir.

Cavan beyni həsr eylədin təhsilə,
Aldığın məvacib olmadı silə.
Savadsızlıq indi səpilir elə,
Təqət qalmayıbdır dizdə, ay Nadir.

Bayramlar olanda tapmırsan qoğal,
Bahadır meyvələr, bahadan zoğal.

Çoxalıb nanəcib, çoxalıb cığal,
İşsizlər qalıbdır düzdə, ay Nadir.

Heç yaxşı olmadı bizim zamana,
İndi yaşayışlar qalıb gümana.
Taleyi gülmədi Milli Nərimana,
Mənimtək qəmlisiz siz də, ay Nadir.

20.07.2007

HÜSEYN

Eloğlum Hüseynin nəvəsi Hüseyinə

Baban Hüseynin adını daşı,
Sən ol onun kimi insan, Hüseyin.
Ol öz vətəninin düz vətəndaşı,
Vətəndir Azərbaycan, Hüseyin.

Atan Elbrusa hörmət et hər an,
Atanı sevəni sevir Yaradan.
Elə iş gör nə abırlan, nə utan,
Anan desin sənə: «Can-can», Hüseyin.

Bilirsənmi adın İmamın adı,
İnamı yolunda qəlbi qanadı.

Kərbəla düzündə qalxdı fəryadı,
Onu yaxşı bilir qanan, Hüseyin.

O müqəddəs adı qoru yaxşıca,
Bil o ad ucadır, ucadan-uca.
Vaxtsız olmayasan pirani, qoca,
Sevsin bacı, qardaş, anan, Hüseyin.

Böyü, xoşbəxt yaşa, dolan bəxtiyar,
Vaxtın çatan kimi sevsin bir nigar.
Nərmanın sözləri qalsın yadigar,
Onu yadda saxla hər an, Hüseyin.

18.09.200

7

ÖZÜNƏ DOST GÖTÜRMƏYİB YARADAN

Dost sözünü pozun, getsin aradan!
O söz təsadüfi düşüb lüğətə.
Özünə dost götürməyib Yaradan,
Dostluq yaraşmayır bütün millətə.

Əgər dostluq varsa bizim dünyada,
Niyə pislilik edir millət-millətə?
Artıq dəyişibdir bizim dünya da,
İnsan qulluq edir çirkli sərvətə.

Düşünməyir sərvət lazım ömürçün,
Ömür də az olur, əlli il, yüz il.
Göz açıb görürsən yüklənib köçün,
Eşit sözlərimi, onu yaxşı bil.

Pislilik etmə nə yaxına, nə yada,
O pisliliklər özünə də düşəcək.
Bir yaxşılıq qalacaqdır dünyada,
Pislilik eylədiyin fikirdən əl çək.

Əl çəkməsən, düşəcəksən pis günə,

Yaxın gəlməz yaxının da, yadın da.
Bir də gördün düşmüşən namümkünə,
Nanəciblik qalacaqdır adında.

Qulağında sırğa eylə sözümü,
Çəkil pisləklərdən, yaxşılıq eylə.
Oxu, öyrən məndə olan dözümü,
Götür sözlərimi qanana söylə.

12.01.200
7

SOYQIRIMI OLDU XOCALIMIZDA

İyirmi altı fevral, dəhşətli o gün,
Soyqırımı oldu Xocalımızda.
O gün ürəklərdə qaldı bir düyün,
Qırıldı oğlanlar, məhv oldu qız da.

Üç yüz altmış altı, vəhşi o alay,
Səpdi Xocalıya mərmilərini.
Mixail Qorbaçov, tayqulağa tay,
Raisa qısqırtıdı nadan ərini.
Dünya tarixində belə soyqırım,

Olmamış heç zaman bu vəhşilikdə.
Açıldı neçə min sinədə şırım,
Vəhşilik edildi cüt, ikilikdə.

Kömək eyləməsə sarıqulaqlar,
Erməni kim idi soyqırım edə?
Bizim nökrərimiz, tənbel ulaqlar,
Cücü çata bilməz heç vaxt, heç vədə.

Heyifi almasaq, ruhlar inciyər,
Gələn nəsillər də qınayar bizi.
Qəhrəman igidlər, deyil ağciyər,
Göstərər yanlara kimliyimizi.

Kimlər eylədilər, yaxşı bilinir,
İndi köklənməli qeyrətlərimiz.
Gecikdikcə yaddaşlardan silinir,
Birləşib, bir yumruq olmalıyıq biz.

Yumruğumuz Koroğlunun yumruğu,
Babək qılıncını götürməliyik!
Baş Komandan buyurmalı buyruğu,
Dığanı Ketidən ötürməliyik!

22.02.200

ƏLİ BƏY

*Gözəl alim və şair dostum
Əli Əhməd cənaba.*

Alın təri tökdün, sən alim oldun,
Zəmanə dəyişdi gündə, Əli bəy.
Zehnin cilalandı, kamala doldun,
Uyğunsuzluq gördün sində, Əli bəy.

Bilsəydin olmazdın elmlər doktoru,
Çünki ucuzlaşıb alimin zoru.
Eybi yox, səbr eylə, özünü qoru,
Dəhşət işlər olar öndə, Əli bəy.

Sərvətimiz hara gedir, bilmirik,
Gözlərimiz yaş axıdır, silmirik.
Ehtiyacdən sıxılıırıq, gülmürük,
Az qalır ki, azaq çəndə, Əli bəy.

Oxumur, heç nədən yoxdur xəbəri,
Məmurun oğlunun yoxdur təpəri.
Pulla qiymət alır illərdən bəri,
Gözünlə görürsən sən də, Əli bəy.

Dəmirçi Həsənin fikiri çürük,

Hər şeyə inanır, beyinidir pük.
İkicə uşağı olur ağır yük,
Dəyişmir əqlini gendə, Əli bəy.

Boş təsib çəksə də qarnı fit çalır,
O haqsız işlərdən sanki zövq alır.
Şerimi oxumur, artıq qocalır,
Azalır boyu da eni də, Əli bəy.

Dünya dəyişibdir, olubdur oyun,
Kişi çolpa kəsir, nakişi qoyun.
Yığıb xalq malını çox boynuyoğun,
Gəzir Amerikada, Çində, Əli bəy.

Nadan imkanlıdır, akademik ac,
Alimi məhv edir indi ehtiyac.
Kəndlilər qalıbdır indi naəlac,
Yoxsulluq daranıb kəndə, Əli bəy.

Fəqət qəhərlənmə, gələcək bir gün,
Alim, akademik haqq alar bütün.
Nəriman Əyyub, sağlam qalarsa ömrün,
Xoş günü görəcəm mən də, Əli bəy.

15.10.2006

QALIB ÜRƏYİMDƏ ƏBƏDİ ADI

Mən sevə bilmədim ikinci dəfə
Çünki ilk sevgilim çıxmır yadımdan.
Düzəliş olmadı o ilkin səhfə,
Silmədim calanmış olan adımdan.

Xəyalımda qalıb o il, boz dağı,
O gülüş illərlə ağladır məni.
Getməyir yadımdan o ilk söz dağı,
Ürəyim qəmlənir ağladır məni.

Bir qara daş oldu, qaldı sinəmdə,
Onun altındakı ürək inləyir.
Özünə geniş yer saldı sinəmdə,
İllər keçir, ürək ata bilməyir.

Nə eyləyim, müqəddəsdir ilk sevgi,
Heç kim çıxarammaz onu yadından.
Sanmayın o bir həvəsdir ilk sevgi,
Qurtarmaq olmayır onun odundan.

O elə közərir, sönsə qövr edir,
Yenə də alışır illər boyunca.
Yaşadıqca sevən qəlbini didir,
Sahib olmayıbdır ona doyunca.

Ha istədim unudum o sevgini,
Bacarmadım, onu ürək qoymadı.
Narahat eyləyir o sevgi məni,
Qalıb ürəyimdə əbədi adı.

29.07.2007

ARZULARIM DA

Yaxşını yaxşıtək, pisi pis kimi,
Yazmışam görünür kitablarımda.
Hələ açmamışam neçə tilsimi,
Dəfinələr yatır xəyallarımda.

Yaltaqlıq nədirsə, olmayıb peşəm,
Həqiqət yazıram, ona vərdişəm.
Yaxşıları görəndə olur nəşəm,
Başa çatmayıbdır arzularım da.

Xoşagəlməz sözlər çıxmaz dilimdən,
Daim yaxşılıqlar gəlir əlimdən.
Təəssüf, ayrılmışam Vədi elimdən,
Ora getmək olur hər qərarımda.

Qocalıram hər dəqiqə, hər saat,
Saç ağarır gündəlikdə iki qat.
Əzəl gündən belə olubdur həyat,
Gah çoxalıb, gah azalıb varım da.

On üçüncü kitabımda azca mən,
Səhv etmişəm, o səhvləri bilmədən.
Bir də məni məcbur etdi o Vətən,
Bal istədim, bal vermədi arım da.

Nəriman Əyyub, fikirləşmə heç zaman,
Səni kişi yaradıbdır Yaradan.
Sağlam südü əmdin Xatın anadan,
Umduqların olmaz sən tək qırım da.

20.10.2006

ANA

Anam Xatının məzarı başında

Məzarının başında
Dayanmışam ay ana.
Gözlərim yaşla dolub,
Sifət saralıb-solub.
Damarımda donub qan,
Fikirimdir pərişan.
Sənə baxıram ana,
Ürəyim yana-yana.
Arxa tərəfindədir,
O, sevdiyin Salmanın,
Ona yanırdı canın.
Qonşularla doludur,
Dörd tərəfin, hər yanın.
Azca aralanıbdır,
Dilbər xalam, Mikayıl,
Sona solda donubdur,
Yaxındadır həm Mayıl.
Atam Əyyub uzaqda,
Qoşa durur şəkili,
Bu gün fikirlər məni,
Edib beli bükülü.
Yadıma düşdü dərhal,

Sənlə olan günlərim.
Qəlb pərişan və bihəl,
Nələr çəkmədi sərim.
Bir də yadıma düşdü,
Keçdiyimiz zamanlar.
Ana axır ömürüm,
Keçib gedib gümanlar.
Baxıb kövrəlsəm belə,
Fəqət bir təsəllim var,
Doxsan yaşı keçirtdin.
Başa yağmadı tez qar,
Mənim də bir arzum var,
Yaşayım sənin qədər.
Bu yazıçı ömürüm,
Getməsin tezcə, hədər.
Arzumdur qismət olsun,
Sənin ömrün, ölümün.

08.07.200
7.

LAÇINDA QALDI

Laçının işğalı günü Ağa Laçınlı ekranda kövrəldi. Onu görəndə bu şeri yazdım.

Nədən kövrəlirsən, Ağa Laçınlı?
Laçınlı olmağın, Laçında qaldı.
Gördüyün qayalar uca, qırçınlı,
Qələbə çalmağın, Laçında qaldı.

Yağıya verdilər, vətən satanlar,
Vəzifəyə görə ara qatanlar.
Dələduz, qeyrətsiz, o şarlatanlar,
Həsərlə qalmağın, Laçında qaldı.

Vedimə qarışib Laçın həsrəti,
Yadımızdan çıxma biləmməz qəti.
Niyə oyatmırıq yatan qeyrəti?
Lələ, qocalmağın, Laçında qaldı.

Dərdli şairəm mən, dərddən yazıram,
Vətənim qorumağa hazıram.
Qələməmlə kədərimi pozuram,
O bağçalı bağın, Laçında qaldı.

Doğrudur qələmlə döyüşürük biz,

Fəqət dünyalara çatmır səsimiz.
Deyəsən karlaşıb onlar tərtemiz,
İgidlər oylağın, Laçında qaldı.

Ekрана çıxanda ağlama heç an,
Şairləri mərd yaradıb Yaradan.
Baxıb təsirləndi Milli Nəriman,
Qisası almağın, Laçında qaldı.

18.05.2006

SAĞ OL

Dostum Ağa Laçınliya

İkinci kitaba redaktor oldun,
Çəkdiyin o böyük zəhmətə sağ ol!
Qardaş tək qəlbimdə əbədi qaldın,
Fani dünyamızda nə saral, nə sol.

Sən gözəl filosof, pedaqoq, şair,
Yazdığın əsərlər ellərə dair.
Ehtibarlı dostlar dostunu sayır,
Sədaqətli dostsan, daim belə ol.
Qələmin itidir, Ağa, yaz, yarat,
Yaman ucuzlaşıb son illər həyat.

Ömür axıb gedir, işlə ikiqat,
Şeyriyyət bağında güllərindir bol.

İlk gündən bələdəm sədaqətinə,
Məmməd özünü salmadı çətinə.
Heyranam sən təki dost qeyrətinə,
Günlər gəlib keçir, böyük yaşa dol.

Sizin təki dostu heyrandır Nəriman,
Can deyən dostlara canıdır qurban.
Öyüd götürmüşəm gözəl anadan,
Peşkeşdir ev-eşik, açıq sizə yol!

06.06.199

6

AĞA

Sədaqətli dostum, şair Ağa Laçınliya

Sən ey dağlar oğlu, dağ vüqarlısan,
Ağalar ağası ağasan, Ağa!
Ağrı dağı kimi başı «qarlısan»,
Gəl gedək dağlara, Ceyran bulağa.

Ceyran bulağından içək sərin su,

Lilparla içdikcə yoxdur qorxusu.
Şəfa bulağıdır, dağda İsti su,
Əzizim, vaxt tapıb gedək o dağa.

Kəlbəcərdən ötüb keçək Laçına,
Gül dərək gözəllər taxsın saçına.
Yol üstə baş çəkək Tərtər, Xaçına,
Oradan yollanaq Sarıaylağa.

Koroğluya bənzər uca qamətin,
Dostluğa möhkəmsən var sədaqətin.
Kişi, kişiyanə olan qeyrətin,
Səbirin genişdir gələn qonağa.

Nəriman Əyyubu yaxın dost sandın,
O saf əqidəndə daim dayandın.
Qeyrətin təmizdir, durudur andın,
Ağalar ağası, ağasan Ağa!

15.09.1985

MƏNƏM, MƏN

Gəl sənə söyləyim, əziz oxucu,
Gündə həqiqəti deyən, mənəm-mən.
Axtarsan qurtarmaz sözümün ucu,
Kimsəni axtarma yeyən, mənəm-mən.

Deyirəm gözümlə gördüklərimi,
Hörürəm möhkəmcə hördüklərimi.
Bir də çağırıram Allah-Kərimi,
Naqisləri sözlə söyən, mənəm-mən.

Dünya xali deyil, kişilər də var,
Kişiyənə gəzsən yerin olmaz dar.
Gözəli sevirəm, eyləmirəm ar,
Olan kişiləri öyən, mənəm-mən.

Bilinmir dünyanın nə olar sonu,
Gündə dəyişirlər gözəllər donu.
Bəzənmiş gözəlin keçsə milyonu,
Kinayəli sözlə döyən, mənəm-mən.

Çünki geyinirlər çox açıq-saçıq,
Göbəyi görünür eybəcər, açıq.
Sifətə sürtülər lazımsız «palçıq»,
Söyləyirəm xalqa oyan, mənəm-mən.

Nə edim, dözmürəm bu vəhşiliyə,
Vəhşiliklər yeriylər iliyə.
Onların qarşısın almırıq, niyə?
Bircə həqiqəti deyən, mənəm-mən.

Nəriman Əyyubam, hövsələm geniş,
Yollarım gah yoxuş, gah da ki eniş.
Heyf damağımda qalmayıbdır diş,
Çətinliklə yemək yeyən, mənəm-mən.

29.06.2007

DÜNYA

Gəlişinə,
Gedişinə,
Gərdişinə,
nə deyim?!
Dünya kor,
İnsan nankor,
Qudurub gəda,
Bu boş dünyada.
Alverçi alimə
«məruzə» oxuyur,
Alverdən
söz toxuyur.
Dağılasan
belə dünya!

ÇAP

Bəyənmir məni,
Qanmır deyəni.
Böyüyüb,
yaşa dolub,
«kişi» olub.

Öküzü yüklənib,
Atı təklənib.
Çapır atı,
 çap, çap
 kəhəri çap!

AĞIL

Məndən olan,
Yaşa dolan,
Ağıl verir
Mənə ağıl!
Dağıl, dünya,
dağıl!
Ağlı az,
beyni dayaz,
düşüncəsi
nasaz,
ağıl verir
mənə «ağıl»!

UTAN

Heydər in adına
Olan gen saray,
Qapılar açılıb
Hər yana tay-tay.

Həmkar yığıncağı,
Oynayır beş qız,
Bədəni üryandı,
Gülür abırsız.

Neçə min insanın,
Göz qabağında.
Elə bil soyunub
Yataq otağında.

Arsızlar əl çalır,
Bu lüt qızlara.
Diqqətlə baxırlar
Abırsızlara.

Bədən lüt-üryan,
Çoxluca insan,
Oturub yan-yana,
Deyən yox: «utan»!

Baxdıqca odlandım,
Qovruldu, yandım.
Çıxdım özümdən,
Desəm də utandım,
Çıxan sözümdən,
UTAN!

25 noyabr 2005

BAĞIŞLA

Bağışla Ələsgər, bağışla Səməd,
Bağışla Vədadi, Vaqif də əlbət.
Qoşmanı sevməyir indiki cavan,
Sərbəsti sevirlər nədənsə hər an.
İstəyirəm mən də keçəm sərbəstə,
Ürəyim olsa da narazı, xəstə.
Nədənsə oxunmur qoşma, gəraylı,
Rübai, bayatı, haylı-haraylı.

Qalıbdır kənarda qədim aşıqlar,
Eşitmir aşığı hər ürəyi dar.
Tufarqanlı Abbas, o Xəstə Qasım,
Yoxdur Molla Cuma mən qulaq asım.
Bəyənmir cavanlar sazın səsinə,
Nə də Xan əminin şikəstəsini.
Ədalət çaldığı sazı bəyənmir,
Caza qulaq asır, ürəyi dəmir.
Saz da ola bilər yad ellər üçün,
Burada oxuma sən için-için!
Unutma İmanı, O Ələsgəri,
Hüseyn Saracılı, sinədəftəri.
Kamandar çaldığı sazın səsinə,
İmranın, Əkbərin zümzüməsini.
Oxuyun yazdığım rübailəri,
Mən zəhmət çəkmişəm illərdən bəri.
Oxuyanlar görər nələr yazmışam,
Bəlkə düz demirəm, bəlkə azmışam.
Oxu, sonra söylə nələr demişəm,
Əzəldən doğrunu yazmaqdir peşəm.
Özümə görə də öz aləmin var,
Nələr yazmışamsa qalar yadigar.

05.03.200

6

ÖZÜNÜ BOŞ YERƏ ÇOX YORMA QARDAŞ

*Şair Yusif Nəğməkarın ««Yanığ Kərəmi»yə
oynama qardaş» şerinə cavab*

Gündə oynayırlar, Yusif Nəğməkar,
Özünü boş yerə çox yorma, qardaş!
Çoxların üzündə qalmayıbdır ar,
Özünü boş yerə çox yorma, qardaş!

Verib Qarabağı, oynayır toyda,
Toylar ola bilməz artıq bu boyda.
Qalmayıbdır çoxu keçmişki soyda,
Özünü boş yerə çox yorma, qardaş!

Sizintək qeyrətli olar on faiz,
Keçən kişilərdən qalıbdır az iz.
Unutduq, yadlaşdı o ulu Təbriz,
Özünü boş yerə çox yorma, qardaş!

Tənqid etsən, söyləyirlər dəlidi,
Bəziləri vəhşiləşib zəlidi.
İndiki nəğmələr çox gülməlidir,
Özünü boş yerə çox yorma, qardaş!
Saya gəlməz toy evləri, saraylar,

Ekranlardan toy etməyi haraylar.
Toy-toya qarışır, keçdikcə aylar,
Özünü boş yerə çox yorma, qardaş!

Getdi Göyçə, getdi Vedibasarım,
Zəngəzurum, Dərbənd kimi hasarım.
Borçalıda qərar tutmur qərarım,
Özünü boş yerə çox yorma, qardaş!

İmkanlılar köçür Borçalımızdan,
Naxçıvandan, Sədərəkdən, Tovuzdan.
Şalvarsız qalmayıb minlərlə qızdan,
Özünü boş yerə çox yorma, qardaş!

Ekranlarda çoxdu göbək oynadan,
Baxdıqca xoşlanır avara, nadan.
Qızlar tərbiyəni almır anadan,
Özünü boş yerə çox yorma, qardaş!

Yadlar məskunlaşıb Qarabağıma,
Sahib olub gözəl Dəlidağıma.
Əlim çatmır öz doğma yaylağıma,
Özünü boş yerə çox yorma, qardaş!

Nəriman Əyyub, köklənməli qeyrətim,

Qarabağsız kimə lazım şöhrətim?
Kəlbəcərdə talan olur sərvətim,
Özünü boş yerə çox yorma, qardaş!

02.10.2005

ŞƏHİD XOCALI

Üç yüz altmış altı, o vəhşi alay,
Qəflətən yeridi Xocalı üstə.
Qırdı rus əsgəri, o Hitlerə tay,
Qırıldı insanlar dəstəbədəstə.

Yazılsın tarixə Şəhid Xocalı,
Şaxtalı qış günü, minlərlə insan.
Məhv oldu çöllərdə, qaldı məlalı,
Güllə dəydi, meşələrdə verdi can.

Alov göydən yağır, eşitmir Bakı,
Orada gedirdi kürsü davası.
Başa yaraşmayan həmin başdakı,
Eşitmir çöllərdə minlərlə yası.

Şəhid Xocalının haraylarını,
O qulağı «karlar» eşitmədilər.

Qorudular şəxsi saraylarını,
Xocalıya köməyə getmədilər.

Yaddan çıxdı Xan, Xocalı, Qarabağ,
Başda duran nə etdiyin bilmədi.
Qarabağda viran oldu bağça-bağ,
Çağırdılar Xocalıya gəlmədi.

Xocalının amansız məhv olması,
Dünyaya yayılsın Böyük Soyqırım.
Sanki olsun Hüseynin keçmiş yası,
Xalqın ürəyində ən dərin şırım.

12.02.2008

QƏHRƏMANA SATAŞMA

İsmayıl Yusifoğlunun «Qaçaq Nəbi sovet qəhrəmanıdır» yazısına cavab

Sən ya ermənisən, ya da əcnəbi?
Sənin kimi ola bilməz Azəri.
Sənə nə eyləyib o Qaçaq Nəbi?
Azərinin olmaz sənintək «nəri».

El sevib Həcəri, Qaçaq Nəbini,
Sən kimsənki elə atırsan böhtan?
Sənə nifrət edər çox Həcər, Nəbi,
Dediyin o yalan sözlərdən utan!

O «Qafqaz Qartalı» olan romanı,
Süleyman Rəhimov yazanı oxu.
Nəbi kim olduğun oradan tanı,
Həqiqət olanı başına toxu.

Yalanı yazmaqla nədir məqsədin?
Heç vaxt böhtançılar olmayıb kişi.
Onları sevməyib nə qanun, nə din,
Tərgit öyrəndiyin alçaq vərdişi.

Yazırsan, kişitək yaz həqiqəti,

Ayağı yalınlıq eyləmə heç an.
Kişilərdə olur kişi qeyrəti,
Qeyrətsiz sevməyibdir Yaradan.

Xalq yaxşı bilir ki, kimdir qəhrəman,
Xalqın sevdiyinə gülmə, sataşma.
Yaxşı öyrən, dərin düşün, yaxşı qan,
Xalq səni daşlayar, həddini aşma!

23.01.200
8

YAD YAMAQDI

«Yad yamaqdı», söyləyibdir atalar,
Doğru həqiqətdir, bilirəm mən də.
Təcrübədən keçiribdir babalar,
Təsdiqlənib ömür gəlib keçəndə.

Yaxın dostun olsa, yenə də yaddı,
Soyuq qohumun da yerini verməz.
Dostluq dilimizdə bir quru addı,
Dostlar qohumları eyləməz əvəz.

Mən elə bilirdim dostum canımdı,
Onu istəyirdim özümnən betər.
Sanırdım damarda axan qanımdı,
Xəstələnsəm o hamıdan tez yetər.

Xəstələndim, bütün qohumlar gəldi,
Bakıdan, kənardan, uzaq ellərdən.
Gəlib görüşdükcə ürək dincəldi,
Həmin dost gəlmədi, bilmədim nədən?

Soyuq həyat, soyudub insanları,
İllərlə dost olan indi yan keçir.
Keçmiş kişilərdən qalmayıb yarı,
Narahat ürəyim hər şeyi seçir.

Nəyə lazım üzdə qılıq eyləmək,
Ürək yanmalıdır bir məşəl kimi.
Dostlara daimi etmişəm kömək,
Nəmanam, yenə də mənəm səmimi.

27.01.2008

SƏN DEYİLDİNMI

Sabiq bir dostuma

Pərvanətək gündə mənim başıma,
Hərlənib dolanan, sən deyildinmi?
Bəzənib-düzənib çıxan qarşıma,
Sonatək sallanan, sən deyildinmi?

Görüşəndə oxşayırdın qəlbimi,
Baxıb həzz alırdı qəlbimin simi.
Hərdən də baxırdın tamarzı kimi,
Gözləri sulanan, sən deyildinmi?

Soyuqlar olanda, olanda xəstə,
Əlini qoyurdun tez sinəm üstə.
Narahat olurdun sən boyu bəstə,
Qəlbən mənə yanan, sən deyildinmi?

Hərdən bürüyəndə acı qəm məni,
Qəmlənməyim tezcə sıxırdı səni.
Anlayırdın qəlbim sənə deyəni,
Baxışımдан qanan, sən deyildinmi?

Gahdan gec gələndə uzaq səfərdən,
Dözməyib zəngləri edirdin hərdən.
Gələndə öpürdün məni üç yerdən,
Öpdükcə odlanan, sən deyildinmi?

Bir dəfə qəflətən öpdüyün zaman,
Başqası görməyi etmədin güman.
Gördü başqa dostum, olanda qanan,
Qızarıb utanan, sən deyildinmi?

Nədən yollarına indi yağdı qar?
Yoxsa unudulub keçmiş arzular?
Sevməyi danmırdın, eyləmirdin ar,
Mənə yaxın canan, sən deyildinmi?

İndi unutmusan Milli Nərimanı,
Gəlmədin, xəstədir qaralır qanı.
Qəlbən inciyəni indi sən tanı,
Tərinə bulanan, sən deyildinmi?

09.01.200

8

QƏŞƏM

İstedadlı şair dostum Qəşəm Nəcəfzadəyə

Yenə köməyinə ehtiyacım var,
Oxu kitabımı ön söz yaz, Qəşəm.
Sanın evinizdə doğma bacım var,
Bəlkə də yoracaq yazım az, Qəşəm.

Yaxın qardaş kimi umuram sizdən,
Bilikli, əqilli səviyyənizdən.
Kitabı zəhmətlə keçirin gözdən,
Qəflətən olmuşam az nasaz, Qəşəm.

Nədənsə əyilib sağ gözüüm, çənəm,
Halıma ağlayan yox anam, nənəm.
Baxsa bu halıma bəyənməz «sənəm»,
Arvadbaz deyiləm, gözəlbaz, Qəşəm.

Tanrı bəzən əzab verir qəmkeşə,
Hərdən verdiyini çəkdim həmişə.
Vətən dərdi mənə olubdur peşə,
Yaxşı ki, yaşayır telli saz, Qəşəm.

Bəzən də təsirli sözlər yazmışam,
Bil, həqiqətbazam, sanma azmışam.
Həmişə anlayan qəlbə sızmışam,
Sözlərimdi doğru, həm taraz, Qəşəm.

Təbiət dəyişib, hava dumandı,
Bəzi nadanlar var, unudur andı.
Sizi əzəl gündən sevən Nərimandı,
Keçir ürəyimdən bu avaz, Qəşəm.

31.01.200
8.

AĞLAMA

*Nəvəm Aynur əla oxuduğuna baxmayaraq ona
müəllim Faiq Abdullayev 5 deyil, 4 qiymət
yazır. Ədalətsizliyə dözməyən qızcığaz ağlaya-
ağlaya evə gələndə bu şeir yarandı.*

Aynur təsirlənib ağlayır bu gün,
Dözmür ədalətsiz olan həkimə.
Pozulubdur dünya tamam büsbütün,
Şikayəti eyləyəsən de kimə?

Əla hazırlanıb, əla danışıb,
Pul verməyib deyə yazmır əlasın.
Ədalətsizliyə baxıb alışıb,
Allahım verəcək ona bəlasın.

Yox kişi qeyrətin, kişi vicdanın,
Hippokrat andı içməmisənmi?
Rüşvət zəhərləyib, zəhərdir qanın,
Qeyrət körpüsündən keçməmisənmi?

Sovetlər dövründə oxuyan nadan,
Haram olsun sənə sovet çörəyi.
Nə üçün rüşvətə qurşandın, utan!?
Zəhər olsun sənə rüşvət xörəyi.

Kitabın üzünü açmayan kəsə,
Həkim sanıb ona əla yazırsan.
Aynur danışındır doğrunu kəsə,
Əla yazmayırsan, yoldan azırsan.

Sonra gələcəkdir bəlalar sənə,
Allah məlakəsi hündürdən görür.
Rüşvətxorluq olub adət, ənənə,
Rəbbim cəzasını bir dəfə verir.

Niyə ləğv edirsiniz olan təhsili?
Xalqın gələcəyi savadsızlaşır.
Oxumayan diplom alır hər ili,
Biliksizlər artıq qaynayıb, daşır.

Bir nəfər deyilsən, bəzisi sən tək,
Vicdanı, məsləki tullayan həkim!
Vardır içinizdə vicdanlı tək-tək,
Pulla əla yazan, qollayan həkim!

Ağlama gözəlim, ağlama quzum,
Allahım işini özü görəcək.
Ay ağıllı nəvəm, ayım-ulduzum,
Tanrım cəzasını özü verəcək.

29.05.200

7

TƏƏSSÜF

*Yazıçı İnqilab Vəlizadənin 70 illik
Yubileyi Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin
Natəvan klubunda soyuq keçəndə bu şer
yarandı.*

Təəssüf Vətən oğlu, qəlbim odlandı,
Nə vaxt olmayacaq bizdə ikilik?
Belə haqsızlığa ürəyim yandı,
Yandıqca köksümdə o oldu çilik.

Ayrışeçkilikdən getdi Qarabağ,
Getdi Laçın çölü, getdi Dəlidağ.
Getdikcə üzümüz olmayacaq ağ,
Çoxalıbdır yerlibazlıq üstəlik.

Zəhmətkeş İnqilab iyirmi üç əsər,
Yazıb çap etdirib, ürəkdə təpər.
Yazdıqca əziyyət çəkibdir betər,
Az qalıbdır əlinə alsın çəlik.

İyirmi üç kitab yazan yazıçı,
Haqsızlıq gördükcə ağarır saçı.
Təqaüdü alır alverçi, çayçı,
Onu verənlərə verilir kəklik.

Vəlizadə, qəhərlənmə, düzələr,
Tanrım kömək edər, ədalət gələr.
Onda yaltaqların anası mələr,
Tapıb yeyə bilməz manda, əvəlik.

Baxıb incidikcə Milli Nəriman,
Ürəyi titrədi, qəlbi oldu qan.
Haqsızlığı görəcəkdir Yaradan,
Vurar yaramazın başına çəlik.

09.11.200

7

O ƏFİ İLANI TƏBRİK EDİRSƏN

*Böyük qardaş saydığımız Türkiyənin prezidenti
Abdulla Gül bizim və Türkiyənin düşməni olan
Sərkisyanı tələsik təbrik etdi. Təəssüf.*

Siz, ey xalqımızın böyük qardaşı,
Xalqıma düşməni, təbrik edirsən.
Daim pislilik edən ürəyi daşı,

O əfi ilanı, təbrik edirsən.

Doğma torpağımda gündə at çapır,
Həqiqətə yalan bəhanə tapır.
Mənə güllə atır, böhtanlar yapır,
O əyri vicdanı, təbrik edirsən.

Üzdə qardaş kimi qucursan məni,
Qəbul eyləyirsən Serij deyəni.
Daim ikiüzlük incidir məni,
Azca utananı, təbrik edirsən.

İki qardaşıqsa, düşmənimiz bir,
Sizə də düşməndi, heç deyildi sir.
Düşmənimə qarşı yox sizdə tədbir,
Daim az qananı, təbrik edirsən.

Qanın mənim qanım, həm də iliyin,
Xalqımı incitdi təbrikçiliyin.
Görürəm, görünmür təsibçiliyin,
O zəhərli qanı, təbrik edirsən.

Alıbdır əlimdən Qarabağımı,
Qırxqızı, Ketini, Dəlidağımı.
Sarıyertək gözəl o yaylağımı,

O natəmiz canı, təbrik edirsən.

Nəriman Əyyubam, ürəyim yanır,
Yersiz təbrikinə baxan odlanır.
Sizi ikiüzlü görən utanır,
O sırtıq İvanı, təbrik edirsən.

21.02.200

8

TANI ZƏLİMXAN

Xalq Şairi Zəlimxan Yaquba

Sənə şeir yazdım, cavab vermədin,
Şair həmkarınam, tanı Zəlimxan.
Mənə qarşı səmimi iş görmədin,
Qaynatmadın mənə qanı, Zəlimxan.

Təbrik etdim «Xalq Şairi» alanda,
O Milli Məclisdə vəkil olanda.
Vəkil kimi neçə müddət qalanda,
O vəkillik indi hanı, Zəlimxan?

Vəkillikdə kimin qeydinə qaldın?
Tərifləndin deyə yüksək ad aldın.

Bir də görəcəksən artıq qocaldın,
Əziz saxla şirin canı, Zəlimxan.

Gözə çox görünmə, bəd gözlər dəyər,
Bəd gözlər hündürcə çinarlar əyər.
Görməmisən həmin gözləri məgər?
Səhv eyləmə heç bir anı, Zəlimxan.

Sizi aldatmasın olan istedad,
Qoy əbədi qalsın təriflənən ad.
İstərəm olasan daimi ustad,
Vəsf edəsən bu dünyanı, Zəlimxan.

Tale məni çap olmağa qoymadı,
Gecikənin gec də tanınır adı.
On dörd kitabım var, gör istedadı,
Doğru yazan indi hanı, Zəlimxan.

Bu dünya fanidir, yoxdur vəfası,
Yaşadıqca çoxalır çox cəfası.
Gündə alovlanmaq boşdu qadası,
Tanı Milli Nərimanı, Zəlimxan.

07.07.200

7

VERMİŞİK

*İstedadlı alim, gözəl şair, Həsən Mirzə
«Ovqat» verilişində «Vermənik» rədifli şeir
oxuyanda təsirlənib bu şeiri yazdım.*

Həsən Mirzə, söylədiniz: - «Vermənik»,
Bilmirsənmi, İrəvanı vermişik?
Əsir düşən o yerləri görmənik,
Zəngəzuru, Ağbabanı, vermişik.

Bir də Dərələyəzi, Vedibasarı,
Dərbənd kimi o alınmaz hasarı.
Borçalını itirmişik tən yarı,
Əsir düşən hər cavanı, vermişik.

Gedib Göyçə gölü, yanı gül çəmən,
Zəngibasardakı güllü yasəmən.
Qaldı yağılara o gözəl Vətən,
Bizim olan o ünvanı, vermişik.

Hanı bizdə olan Nəbi qeyrəti,
Ulu Xətəinin uca şöhrəti.
Babaların qazandığı sərvəti,

Qəbrimizi, o cahanı, vermişik.
Unutmuşuq Cavanşiri, Babəki,
Vuruşmadıq o zaman onlar təki.
Yaralanıb çadırdakı, çöldəki,
Sarıyeri, gülüstanı, vermişik.

Çəkişirik gündə kürsü üstündə,
Dayanmışıq bir-birimiz qəstində.
Giley eyləyirik küçədə, tində,
Əkdiyimiz bağ-bostanı, vermişik.

Atıldı qayadan neçə sənəmlər,
Ölümdən qorxmadı onlar o dəmlər.
Qırıldı birlikdə igid əcəmlər,
Namus üçün utananı, vermişik.

Vaxt uzanır, köklənməli qeyrətim,
Qalx ayağa, dalda qalma millətim!
Torpağı al, qoy ucalsın şöhrətim!
Qardaş, bacı, mərd sonanı, vermişik.

Heç olmasa verməyək Qarabağı!
Şuşa bizim musiqinin ocağı.
Qırxqızı, Keytini, o Dəlidağı,
Onlar üçün qızıl qanı, vermişik.

Versək nifrət edər o Fətəli xan,
Qarabağsız bilin, yox Azərbaycan.
Yanar, alovlanır Milli Nəriman,
Hazır olan çox hananı, vermişik.

22.10.2006

DƏRDİMİ

*Bu dünyada ancaq mərdə borcluyam,
Mərdanə dayansa, bir də borcluyam.
Məni şair edən qəmdi, kədərdi,
Şair olmağımda dərdə borcluyam.*

Nəriman Əyyub

Həsən Mirzə, eşit, mən səndən betər,
Söyləmişəm gündə elə, dərdimi.
On dörd kitabımı oxusan əgər,
Görərsən ağırdır Lələ, dərdimi.

Vətən dərdi məni şair eylədi,
Ürəyim dərdimi gündə söylədi.
Sən bilirsən yağı düşmən neylədi,
Unuda bilmirəm hələ, dərdimi.

Vedim uzaqlaşıb, görə bilmirəm,
Uçub xanimanım, hörə bilmirəm.
Mirziyimdən çiçək dəre bilmirəm,
Söyləyirəm sənə belə, dərdimi.

Vətən üçün qəlbim gündə ağlayır,
Vətənsiz insanlar qara bağlayır.
Bizi müvəqqəti dözümlə saxlayır,
Sərirəm çəmənə, çölə, dərdimi.

Dərdlərimi ancaq silər qeyrətim,
Düşməni məhv etsəm artar şöhrətim.
Qalmasın yağıya olan sərvətim,
Alsam, tullayaram selə, dərdimi.

Daim dərqli qalmaq bizə yaraşmaz,
Qovaq düşmənləri, çalaq telli saz.
Vuraq erməninin başına qapaz,
Qarabağı alam, silə, dərdimi.
Nəriman Əyyubu titrətdin yenə,

Dərdini söyləyib o dönə-dönə.
Gözəl kəlmələrin zövq verir mənə.
Qoy tutub saxlasın tələ, dərdimi.

22.04.200

7

MƏN, MƏN DEYİLƏM

Dəyişdi zamanə, dəyişdi dövrən,
Artıq dəyişmişəm, yar ona inan.
Büllur doğulmuşdum o vaxt anadan,
Gülüm, dəyişmişəm, mən, mən deyiləm.

Uymadım zəhmətsiz vara, dövlətə,
Nə də müvəqqəti şana, şöhrətə.
El-obamda sahib oldum hörmətə,
Həlim, dəyişmişəm, mən, mən deyiləm.

Dəyişdim yalançı yaltaq görəndə,
Layiqsizlər gözəl güllər dərəndə.
Şöhrətsizə tanrım şöhrət verəndə,
Zülüm, dəyişmişəm, mən, mən deyiləm.

Ömrümü xərclədim dostə, tanışa,
Qohuma, qardaşa dedim sən yaşa.
Fikir verməmişəm saxta alqışa,
Zalım, dəyişmişəm, mən, mən deyiləm.

Yaxınıma yaxın oldum, can oldum,
Ürəyinə zülal oldum, qan oldum.
Vəfasızlıq görüb pərişan oldum,
Bilim, dəyişmişəm, mən, mən deyiləm.

Bir dostumu köynəyimdən keçirtdim,
Ağzımın şərbətin ona içirtdim.
Saxtalaşdı ürəyimdən qaçırdım,
Elim, dəyişmişəm, mən, mən deyiləm.

Niyə də mən olum, mən mənə qalıb?
Bu mən məni artıq geriyə salıb.
Nəriman Əyyub namaz qılmır, qocalıb,
Qılım, dəyişmişəm, mən, mən deyiləm.

28.03.200

6

GETDİ

Bakı şəhərinin gözəlliyini,
Kapital dağıtdı, dağıldı getdi.
«İçəri şəhər»in özəlliyini,
Saxlayan olmadı, yıxıldı, getdi.

Yerində ucaldı uca saraylar,
Şəhərin keçmişi baxıb haraylar.
Dağıldı gündə, həftələr-aylar,
İçəri şəhərli «sağıldı», getdi.

Qalmadı Bakının o gözəlliyi,
Kəsildi ağaclar, soldu güllüyü.
Məmurların çoxaldı özəlliyi,
Keçmiş gözəlliklər nağıldı, getdi.

Gözəllər aldandı o çirkli pula,
Bakirəlikləri çevirdi dula.
Əsl zəhmətkeşlər çöndülər qula,
Kişilik dözməyib yığıldı getdi.

Nəriman Əyyub, daha yorma özünü,
Baxdıqca yayındır yana gözünü.
Sən illər keçdikcə dedin sözünü,
Faydası yox, yorğun ağıldı, getdi.

05.07.2006

OLACAQDI

Təsadüf varlansan çıxma özündən,
Var getsə yolların dar olacaqdı.
İncə sözlər tökülsün hər sözündən,
Nalayıq danışsan ar olacaqdı.

Dünyamız fanidir, uyma dövlətə,
Heç güvənmə müvəqqəti şöhrətə.
Hörmət eylə sənə olan hörmətə,
Şöhrət getsə yerin sar olacaqdı.

Hörmət et qohuma, dosta, tanışa,
Ömrünü mənalı çatdır sən başa.
Qəflətən ayağın dəyərsə daşa,
Yıxılsan yaxının yar olacaqdı.

Bağ sal, bağban kimi yaşa dünyada,
Zəhmət çəksən zəhmət gedəmməz bada.
Sahib ol daimi kişilik ada,
Bağban bağa baxsa bar olacaqdı.

Qəmi kənarlaşdır, qəm etmə heç an,
Hərəyə bir qismət verib Yaradan.
İşin bəd gələndə nə gizlət, nə dan,
Dansan yollarında qar olacaqdı.

Nəriman, özündən uzaq tut qəmi,
Gözünlə görürsən çirkin aləmi.
İşsiz qalıb kənddə hər dayı, əmi,
İş tapılsa, onda var olacaqdı.

08.09.200

6

MƏCLİSDƏ XORUQTƏK DÖYÜŞƏNLƏR VAR

Milli Məclisdə döyüşən deputatlara.

Gör kimi seçirlər Milli Məclisə?
Məclisdə xoruztək döyüşənlər var.
Məhəl qoymayırlar yaxşıya, pisə,
İnsanlığı aşan söyüşənlər var.

Başa düşmürsənmi səni xalq seçib,
Sən xalqın adından çıxış edirsən.
Səni seçmək üçün uzun yol keçib,
Bu nalayiq yolla hara gedirsən?

Şillə işlədirsən, kəllə atırsan,
O kəllən kimlərə xidmət eyləyir?
Yaman alçalırsan, ara qatırsan,
Bu davranış səni əydikcə-əyir.

Beləmi xalqının etimadını,
Yerinə yetirib, dərdin çəkirsən?
Necə daşıyırsan millət adını?
Vəkilliyi bir cındaya bükürsən.

Necə baxacaqsan xalqın üzünə?

Səni seçən seçicilər nə deyər?
Daşdığıın əqidənin üzü nə?
Səni seçən seçicilər söyləyər.

A zalım, beləmi Millət Vəkili?
Mən səni seçəndə xoruz deyildin.
Səndən olmaz öz xalqının vəkili,
Varlandıqca niyə belə əyildin?

Nə olsan da insanlığı itirmə!
Keçmişini yaxşı yada sal, düşün!
Hər nalayiq adətləri götürmə!
Bir də gördün başlayıbdır yenisin.

16.03.200

7

YARALI DÜNYA

Sağalan deyildi, yaralı dünya,
Onu neçə yerdən yaraladılar.
Ciyərləri artıq paralı dünya,
Mavi səmaları qaraladılar.
İnsanlar yamanca vəhşiləşibdir,

Bəziləri insanlığı tullayıb.
Elə şişir, sanki göydən düşübdür,
Eylədiklərini bilməyir ayıb.

Dünənki cılızlar, indi təsadüf,
Varlanıbdır deyə, çıxır özündən.
Əqili dayazdır, beyinidir püf,
Özü başa düşmür hər bir sözündən.

Çıxanda küçəyə nifrət edirsən,
Niyə dəyişibdir bu qədər insan?
Ay yolunu azan, hara gedirsən?
Eylədiyini işdən abırlan, utan!

Sənin «qeyrətindən» getdi Şuşamız,
On beş ildir onu görə bilmirəm.
Gedəndə haraylar etdi Şuşamız,
Nifrətim çoxalıb gülə bilmirəm.

Konservatoriyamı alıb əlimdən,
O qorxaq erməni, yaltaq erməni.
Ayrılmışam Xarıbülbul gülümdən,
Pozur o vəhşilər güllü çəməni.

Qarabağım əldən gedir, yadlaşır,

Sən isə tikirsən böyük saraylar.
Bakıda binalar kükrəyir, daşır,
Eşidilmir mən dediyim «haray»lar.

Hərə öz kefində, daşır toyxana,
Çalınan havalar bilinmir nədi.
Sürünür ortada gülünc meyxana,
Çılpaq oxuyanlar yaman dəbdədi.

Bu yerişlə hara gedirik Allah?
Niyə tapdalanır adətlərimiz?
Bağışlama, nələr edirik Allah,
Qalxmaq əvəzinə, enirik Allah.

Sağalan deyildir, yaralı dünya,
Onu neçə yerdən yaraladılar.
Ciyərləri artıq paralı dünya,
Mavi səmaları qaraladılar.

08.05.200

7

DEYİRSƏN

*«Bu qədər kitab yazmaq nə lazım, bir dənə
yaxşısını yaz», – söyləyən düşüncəsiz
qohumuma*

Deyirsən nə lazım, bircə kitab yaz,
Dəyərli olacaq onda sözlərin.
Ay savadsız oğlan, beyini dayaz!
On dörd kitabımı görmür gözlərin.

Vaxt tapıb oxusan olan kitabı,
Görərsən orada dəfinələr var.
Doldurmaq istəsən boş olan qabı,
Onda biləcəksən orda nələr var.

Təsadüfi qazanmısan, var pulun,
Var gəldi-gedərdi, bilmirsən hələ.
Təkcə dəyişibdir əynində «çulun»,
Nə idin eləsən, deyilsən Lələ.

Lələlik qazanmaq var ilə deyil,
Tanrının verdiyi maya gərəkdir.
Gözlərində olan kölgələri sil,
Düşüncəli insan saya gərəkdir.

Yoxsa paxıllığın tutur, dostum tək?
Çıxan kitablara ağız büzürsən.
Alçaq bir peşədir, sən ondan əl çək,
Məni hərdən mənasızca süzürsən.

Yox orta təhsilin, ali təhsilin,
Sən hardan biləsən nədir şəriyyat.
Kitabsız keçibdir ayların, ilin,
Sənə boş görünür olan kainat.

Təkcə düşünürsən o çirkli pulu,
Görmüşük yığanlar nə günə düşür.
Əqidəni dəyiş, sən üzüsulu,
Haqq dünyada olan sonda görüşür.

O da qismət olsa beş arşın ağdı,
Hamı apardığı budur dünyadan.
İnsan düşünməli, nə qədər sağdı,
Onu birdəfəlik düşün, yaxşı qan!

06.06.200
7.

NƏYİNNƏN YAZIM

Yazmaqdan yoruldum, yazmıram daha,
Mən belə dünyanın nəyinnən yazım?
Nə qədər yalvarmaq olar Allaha,
Zəhmətsiz varlanan bəyinnən yazım?!

Küçələrdə çılpaq gəzir zənənlər,
Nənələrin adətindən dönənlər.
Yağış yağsa üz boyası sönənlər,
Yarıçılpaq olan əyinnən yazım?!

Atanı, ananı saymayan qızdan,
Küçələrdə aşna gəzən yalqızdan,
Yeznəni saymayan arsız baldızdan,
Qanacaqsız o gülməyinnən yazım?!

Qarabağı verən o yaramazdan,
Vətəninə verən səviyyəsi azdın,
Baxıb arxasınca gülən arsızdan,
Satqınların o görməyinnən yazım?!

Nəriman Əyyub, inanırsan düzələr?
Çəkilər ölkəmdən olan kölgələr?
Dünyanın sahibi nə zaman gəlir?
Gəlməyən sahibin nəyinnən, yazım?!

25.07.2007

YALAN

Həqiqəti dedim, inanmadılar,
Yalanı uydurdum tez inandılar.

Artıq dünyamız da yalanlaşıbdır,
Yalançılar artıq aşıb, daşıbdır.

Nə deyəsən belə yalan dünyaya?
Yalanlar az qalıb yüksəlsin aya.

Ekranlarda gedir gündə yalanlar,
Çoxalıb ortada yalan çalanlar.

Aman Allah, nə bəladır düşmüşük?
Yalanlar içində artıq bişmişik.

Qəzetlərdə yalan, radioda yalan,
Yalan musiqilər çalır hər çalan.

Abır-həyalar da yalana çönüb,
Abırlı zənənlər arsızla dönüb.

Ərini aldadıb yalan söyləyir,
Ərdən məxfi gündə yüz yerə dəyir.
Yarıçılpaq qıza söz demir heç an,
Qızlar tərbiyəni almır anadan.

Nə ata dillənir, nə qardaş, bacı,
Allah da nədənsə etmir əlacı.

Bu dünya yamanca korlanıb gedir,
İndiki cavanlar bildiyin edir.

Guya ki, bu əsir o əsir deyil,
Fil həmin fildirki, dəyişməyib fil.

Allahım, bu işə bir əlac eylə!
Dünya məhv olacaq, hamıya söylə!

31.07.2007

YARAŞMIR

Mənə bir şeir yaz deyən «gözələ»

Hərdən söyləyirsən: - şeir yaz mənə,
Şeir sənin duruşuna yaraşmır.
Şeirlər yazılmır hər istəyəyə,
O boyalı görüşünə, yaraşmır.

Boyalarla suvayırsan üzünü,
Oxşadırsan bərəlməşə gözünü.
Açıq saxlayırsan göbək, dizini,
Alnındakı qırışına, yaraşmır.

Dolanırsan gahdan abırsızlarla,
Üryan gəzən səviyyəsiz qızlarla.
Yarışırsan olan modabazlarla,
Sənin belə yarışına, yaraşmır.

Sayılmır yanında ahıl, ağbirçək,
Söyləyəndə sənə modadan əl çək.
Sanırsan modayla olursan göyçək,
Xoşagəlməz duruşuna, yaraşmır.

Hərdən dəyişirsən əri, yoldaşı,
Aldadırsan fikir verən çaşbaşı.
Çaşbaşlara oynadırsan göz-qası,

Şeir sənin göz-qaşına, yaraşmır.

Aldada bilməzsən Milli Nərimanı,
Sizləri görəndə qaralır qanı.
Sizlər zibilləyir Azərbaycanı,
Vətənimin dağ-daşına, yaraşmır.

27.07.2007

KAMAL

Diş həkimi, dostum Kamal Talıbov cənaba

Kamal, iynə vurdun, artırdı qazı,
Çalmaq lazım deyil sədəfli sazı.
Səsin sədasıyla keçirtdim yazı,
Səs məni incidir, dözmürəm Kamal,
Sənki sənətkarsan, sənsən əhlihal.

Yatanda odlanır qarnımın içi,
Sanki bağırsağın yüklənir köçü.
Elə bil mələyir qarnımda keçi,
Səs məni incidir, dözmürəm Kamal,
Səngi sənətkarsan, sənsən əhlihal.

Lazım deyil indi evdə balaban,
Nə də nalə çəkən yanıqlı kaman.
Gündəlik çoxalır o gic səs inan,
Səs məni incidir, dözmürəm Kamal,
Səngi sənətkarsan, sənsən əhlihal.

Vurduğun iynənin nə çox gücü var?
Həqiqəti dedim, eyləmədim ar.
Bağırsaqlarıma sanki yağır qar,
Qar məni incidir, dözmürəm Kamal,
Səngi sənətkarsan, sənsən əhlihal.

Nəriman Əyyubu salmısan işə,
Mehmanım eşidir, düşür təşvişə.
Bir aydır bu adət olubdur peşə,
Səs məni incidir, dözmürəm Kamal,
Səngi sənətkarsan, sənsən əhlihal.

18.04.200

5

MƏMMƏD

Mən Qaxın «Şəfa» sanatoriyasında müalicə olurdum. Masajçəkən Səmayə xanım dedi ki, Məmməd Aslan bizim evdə istirahət edir.

Səmayəyə dedim ki, Məmmədə də gəlsin mənim yanımda istirahət etsin. Məmməd «mən onu tanımıram demişdi. Hansı ki, 30 ildir tanışlıq.

*Səmayəyə «tanımıram» deyibsən,
Tanımayırsansa tanıma, Məmməd.
Yenə yaddaşını yaman əyibsən,
Qıymamısan mənim nanıma, Məmməd.*

*Bir qulluq eyləmək istədim sənə,
Sənin sərt cavabın dərd oldu mənə.
Nə üçün özünü çəkirsən yenə?
Baxırsan o «şəkərxanıma», Məmməd.*

*«Şəkərxanım»¹ səndən əl çəkmək üçün,
Gərək sağlam olsun ürəyin, için.
Çıxmasın yadından Kəlbəcər, Laçın,*

¹ Мяммяд Аслан шякяр хястялийиня «Шякярханым» дейир.

Qaralıǵı qatdın qanıma, Məmməd.

Bu xasiyyətlə sənin dostun olammaz,
Olsa da bir misqal, misqaldan da az.
Bu davranış şairlərə yaraşmaz,
Nədəndir gəlmədin yanıma, Məmməd.

Bilirəm gənclikdən var istedadın,
«Ana» kitabıma ön söz yazmadın.
Yenə də çıxmadı yadımdan adın,
Sakitcə çəkildim qınıma, Məmməd.

Nəriman Əyyubam, öz aləməm var,
Özüne yaraşan söz aləməm var.
Qəlbimdə sönməyən köz aləməm var,
Alovlar səpdin canıma, Məmməd.

*Qax, «Şəfa»
sanatoriyası.*

07.08.200

5

SƏMAYƏ

*Ailəmlə Bilgəh sanatoriyasına istirahətə
gedirdik. Baş həkimimiz Səmayə Fətəliyeva
Bilgəhin baş həkimi Solmaza məktub verdi ki,
o mənim işçi yoldaşım və dostum olub, sizə
yaxşı yer versin. Solmaz bizə laqeyd
yanaşdığından
bu şeir yarandı.*

Pulsuz sayılmayır dost ilə tanış,
Hər şeyi aşırıan puldu, Səmayə!
Pulun olan ili isti olur qış,
Pulsuz Koroğlu da quldu, Səmayə!

Sənin sifarişin gəlmədi kara,
Deyəndə Solmaza rəng oldu qara.
Bir azca oturdum uzandı ara,
Yanaqlar saraldı, soldu, Səmayə!

Sizin adınızı çəkməyəydim kaş,
Demə yaxşı yerçün lazımdı daşbaş.
Keçmir nə tanışlıq, nə yaxın yoldaş,
Pulun olsa açıq yoldu, Səmayə!

Dəhşətdir yaşamaq, dəhşətdir həyat,
Oturdum kürsüdə bir azca rahat.
Mənə «yox» dedilər, keçdi bir saat,
Xəlvəti boş yerlər doldu, Səmayə!

Solmaza rabitə qeydiyyatçı qız,
Aşağı, yuxarı qaçır o arsız.
Solmaz keçinməyir bir an Gülyasız,
O Solmaza uzun qoldu, Səmayə!

Gülyanın əliylə edilir alver,
Kim istəsə pulla alır rahat yer.
Əgər inanmırsan, dincəl, özün gör,
Boş otaqlar burda boldu, Səmayə!

Bir otaq veriblər, külək saz çalır,
Arvad dözə bilmir, sanki qocalır.
Nəriman neyləsin, birtəhər qalır,
Belə «xoş günümüz» oldu, Səmayə!

«Bilgəh» sanatoriyası
20.02.1990

OTURMA

*Ramil Səfərovun qəhrəmanlığını görməyən
nankorlara nifrətim*

Artıq oturmağın bəsdir eloğlu,
Torpağı yağıya verib, oturma.
Sən Babək, Cavanşir, Cavad xan oğlu,
Qarabağı gendə görüb, oturma.

Qəhrəmanlıq göstər, al ələ silah,
Köməyin olacaq o qadir Allah.
Düşməni öldürmək deyildir günah,
Ürəyini yersiz qırıb, oturma.

Kişinin qeyrəti nifrət olmalı,
Qeyrətsiz olana töhmət olmalı.
Torpağı almağa zəhmət olmalı,
Düşmən ürəyini yarıb, oturma.

Qeyrətsizlər kimi olma qeyrətsiz,
Şöhrətsizlər kimi olma şöhrətsiz.
Ramilə şər atanlardır şəxsiyyətsiz,
Düşmənin sifətin cırıb, oturma.

Milli təəssübsüzü görsən, vur, daşa,

Vurduqca kənardan eylə tamaşa.
Qoyma qeyrətsizlər bir daha çaşa,
Daşı sinəsinə vurub, oturma.

Ramil Səfərova atılan böhtan,
Ermənipərəstdir, olmaz qəhrəman.
Elə böhtançıya deyən yox: utan!
Yaylığı başına sarıb, oturma.

Nəriman Əyyubam, nifrət eylədim,
Bu şəri onlara töhmət eylədim.
Vətəndən qovmağı mən qət eylədim,
Qov onu Vətəndən varıb, oturma.

SORUŞ

Şair Zəki İslamın «Soruş» şerinə cavab

Zəki İslam, hər qaçqının dərini,
Ona ümid verən, yozannan soruş.
Çadırlarda çürüdülər mərdini,
Qanunu-qaydanı pozannan, soruş.
Ümid eyləyirlər yad adamlara,
İllər gəlib keçir, uzanır ara.

Boş fikirlər gətirməyir qərara,
Yalan tərifləri yazannan, soruş.

Bakıya yığılır bütün el-oba,
Dözmür dağ başında böyüyən baba.
Gündəlik qırılan gəlmir hesaba,
Bakıda məzarlar qazannan, soruş.

Ekranı söylənir: - Firavanıq biz!
Görmür kasıblaşır gündə nəslimiz.
Varlanan qudurur tamam tərtəmiz,
Doğru yollarını azannan, soruş.

Yaltaqlanır gündə o yaramazlar,
Əqidəsi çürük, beyni nasazlar.
Zəhmətsiz yığanlar, ürəyi buzlar,
Xalq malı yığannan, qızannan soruş.

Düzəlmir harınlar, manapolyalar,
Adını dəyişən «saşa», «kolyalar».
Belə getsə gözəl vətənim solar,
Xəlvəti hər yerə sızannan, soruş.

Nəriman Əyyubam, yaralı şirəm,
Kürlük eyləyənə qoşulan kürəm.

Tədbir istəyəmə yaxın tədbirəm,
Həqiqəti məntək yazannan, soruş.

19.07.2005

**SAĞ OLSUN MÜBARİZ
MÜQƏDDƏSLƏRİM**

Baloğlan Əsrəfov gözəl sənətkar,
Hörməti böyükdür xalqın yanında.
Başına iş gəldi, göründü aşkar,
Qəflətən xəstəlik oldu canında.

Mübariz Məsimov şərəfli insan,
Kişi, kişiyana, məğrur işində.
Onda sağlam qeyrət, elə də vicdan,
Yaxşılıqlar edir öz vərdişində.

Baloğlanın ağır olduğu gündə,
Köməyinə çatdı, oldu əhlihal.
Onun ağır günü namümkündə,
Götürüb apardı Türkiyəyə dərhal.

Of demədən verdi ciyərparasın,
Qəhrəman ürəkli Müqəddəs Oruc.
Qara ciyərinin tamam parasın,
Verən qəhrəmanı öp, bağrına quc.

Hamı belə olsa, onda nə dərdim,
Mübariz, Müqəddəs olduğu kimi.
Belə insanlara canımı verərdim,
Fəqət varlılar var, deyil səmimi.

Mübariz xərcləmiş neçə milyonu,
Varlı var bir manat xərcləyə bilməz,
Tarixən xəsisin pis olur sonu,
Onlar Mübarizə olammaz əvəz.

Varlı tanıyıram, milyonları var,
Qohumu gündəlik çörəyə möhtac.
İnsanlıqdan kənar, ürəkləri dar,
Biqeyrətdir, fəqət başa qoyur tac.

Ora-bura atıb, ya oğurlayıb,
Dolları artırıb, cındalaşıbdır.
Vəhşi adətini bilməyir ayıb,
İnsanlıqdan çıxıb, yaman çaşıbdır.

Üzdə mələk kimi, daldada ilan,
Vəhşi bir simadır onun siması.
Oğru olduğundan olubdur kalan,
Kapital qudurdub, budur əsası.

Mübarizə qurban kəsərəm inan,
İnsanlıqdan kənar o insanları.
Müqəddəsi sevməlidir hər qanan,
Mən verirəm bu xeyirxah qərarı.

Sağ olsun Mübariz, Müqəddəslərim,
Yaranan olaydı kaş onlar kimi.
Nadanı qandırısa şah əsərlərim,
Onda mən yazaram insanlıq himni.

22.10.2007

DÖRDLÜKLƏR

Özünü çox çəkən bir gözələ

Aparma özünü bakirə kimi,
Çoxdan sökdürmüşən keçmişki himi.
Çəkməyinin artıq faydası yoxdur,
Tələsib qırmısan olan tilsimi.

* * *

On doqquz il olar tanıyıram mən,
Cavanlığın gedib, qocalıb bədən.
Gecdir, qızsayağı dolanma gözəl,
Boş-boş danışmağın yaranır nədən?

* * *

Sənsən dəyirmanın hər gün alt daşı,
O sövdada olmamısan heç naşı.
Özünü faydasız çəkirsən hərdən,
Qaraldırsan gözü, həm qələmqası.

* * *

Nəsihətli sözlərimə sən inan,
Bundan sonra sevilməzsən heç zaman.
Uduzmuşan hələ cavan çağında,
Üzüqaralarla görüşdün hər an.

* * *

Yaş işini görüb, gedib karvanın,
Çoxdan dalda qalıb o gözəl anın.
Keçənə güzəştdir, deyib atalar,
Artıq qarılara oxşayır canın.

* * *

Sifətində çoxalıbdır qırışlar,
Əyilibdir tamam o şux baxışlar.
Rəfiqələr ilə çox yarışdı,
Dalda qalıb olan həmin yarışlar.

* * *

Ha özünü göstər, cavanam deyə,
İstər uca dayan, istər çıx göyə.
Günlər gəlib keçib, yaş işin görüb,
Gördünmü bir qoca özünü öyə?

27.06.2007

ZORXANADA «ZOR» DEYİR

İnsanlıq bağının bağbanı mənəm,
Anlamır pullanan dünənki gədə.
Pozulur vətəndə neçə min sənəm,
Qarşısını almır biqeyrət dədə.
Əlifbanı bilmir ali təhsilli,

Bu nadan uşağa diplom yazılır.
Ölkəm nədən oldu palçıqlı, lilli?
Gələcək nəsilə qəbir qazılır.

Təhsilsiz ölkənin yox gələcəyi,
Bu yerişlə hara gedirik Allah?
Savadsız ölkənin var öləcəyi!
Niyə qarnımızı güdürük Allah?

Orta məktəblərdə pozulub təhsil,
Şagirdlərdən gündə rüşvət alınır.
Uşaqlar kənarda dolanır səfil,
Pulla qiymət verib yola salınır.

Gədə-güdələrin dövranı gəlib,
Bazar insanları bazarlaşdırıb.
Cibgirin, quldurun zamanı gəlib,
Bu qarışıq dövrən məni çaşdırıb.

Bazarı bilməyən alim olsa da,
Bu çirkin dövrandə yaşaya bilməz.
Görür haqsızlığı, düşür fəryada,
Yükü ağırlaşır, daşıya bilmir.

Mən yazıram, Orxan gündə söyləyir,

Fikrətoğlu zorxanada «zor» deyir.
Çəkinmədən gündə öndə söyləyir,
Gah alov püskürür, gah da qor deyir.

Baxan yox sözünə, mənim yazıma,
Başdan bulanıbdır, çirklidir dünya.
Qulaq asan yoxdur telli sazıma,
Çirkabla yüklənib, yüklüdür dünya.

22.06.200
6

DAYAZLAR

Düşüncəsizlərin ağı az olur,
Heç vaxt fikir vermə ağı azlara.
Onların beyini çox dayaz olur,
Baş qoşma ağıldan o dayazlara.

Dollar qudurdubdur alverbazları,
Yolundan çıxarıb yaramazları.
Başa salmaq olmur abırsızları,
Qoşulma gördüyün savadsızlara.

Çirkli pullar çirklədibdir insanı,

Artıq yoxdur çirklilərin vicdanı.
Kapital pozacaq bütün dünyanı,
Əgər olunmasa bu işə çara.

Qohum-qardaşına atıb badalax,
Saymır qohumudur, səviyyəsi lax.
Pula aldanıbdır, olub qurumsax,
Belə bir insanla gedəsən hara?

Nəriman Əyyubam, olanı yazım,
Qəmi tulla getsin, qəm nəyə lazım.
Kaş çala biləydim, olaydı sazım,
Tənələr vuraydım abırsızlara.

25.12.200

5

«DOLLAR» VERDİ

Müslüm dollar verdi, neçə yüz dollar,
Öpdü sifətimdən, basdı cibimə.
Doğma qardaş kimi açıldı qollar,
Bircə anda məni saldı «tilsimə».
Söylədim ki, ona, bu nə mükafat?
Dilləndi ki, sənin zəhmət haqqındır.

«Nəvə Müslüm» mahnı olsun sizə fakt,
Mənə bağışlanan sənin haqqındır.

– Mahnı bəstələnib dillərə düşüb,
«Nəvə Müslüm» indi gözəl mahnıdır.
Bu mahnı ellərlə çoxlu görüşüb,
Bizim ailəmizə özəl mahnıdır.

Müslümün sözləri tərpətdi məni,
Fikirim, düşüncəm düşdü xəyala.
Sakit qulaq asdım Müslüm deyənə,
Yerimdəcə düşdüm fikirli hala.

«General» əsərini yazdım min günə,
«Nəvə Müslüm»ümü bircə saata.
Yazdıqca «Generalı» qabardı sinə,
«Generalı» sanıram elimə ata.

Min günə yazdığım həmin poema,
Bircə «sağ ol»mağa layiq olmadı.
Bircə saatlığa yazdığım amma,
Sağollar söyləndi, yersiz qalmadı.

Fəqət ikisinin də canı sağ olsun,
Müslüm babanın da, Generalın da.

Məni istəyənin üzü ağ olsun,
Hamı xoşbəxt olsun xoşbəxt halında.

Könlüm, kədərlənmə, boşdu bu dünya,
Torpağa «şah ilə çoban» da gedir.
Nəbzini tutana xoşdu bu dünya,
Nadanla birlikdə qanan da gedir.

21.07.200

6

YARALI QƏLBİM

Yenə yaralandı, yaralı qəlbim,
Etibar Piterə getdiyi bu gün.
Fikirdən neştərli, paralı qəlbim,
Yenidən pərişan etdiyi bu gün.

Ali təhsilini bitirib əla,
Böyük mühəndisdir, iş tapa bilmir.
İşsizlik bizlərdə olubdur bəla,
Yəhərsizdir atı o, çapa bilmir.
İlk iki övladı pullu təhsillə,
Oxuyur, təhsilə vəsait çatmır.
Rüşvətlər çoxalıb, çox pillə-pillə,

Bu cinayət məmurları oyatmır.

Bəyənmədiyimiz Sovet Dövləti,
Oxutdu bizləri, pulsuz, zəhmətsiz.
Götürə bilməzdi heç kim sərvəti,
İndi dağıdılır gündə əziyyətsiz.

Nadan bir gədəya xahiş eylədim,
Harınlaşıb deyə, saymadı məni.
Uca olduğumu ona söylədim,
Cılız anlamadı zirvə deyəni.

Hələlik anlamır mən uca dağam,
O, mənim yanımda alçaq bir təpə.
Yaltaq olammaram, nə qədər sağam,
Mən vulkan, yanımda o sönmən ləpə.

Taleyi bəd deyil, güldürüb onu,
Fəqət o, bilməsin öz hünəridi.
Bilmək olmaz necə olacaq sonu,
Hələlik havadar canan əridi.

Zəmanə sonlaşdı, sonu göründü,
Onda öz hünəri tez görünəcək.
Taxtdan düşsə havadarı, süründü,

Yığdığı al qumaş bez görünəcək.

Bir də Allahıma tutdum yönümü,
Rəbbim, dediyimə göstər özünü.
Çağırdım köməyə, açdım önümü,
Yalvardım Tanrıma, dedim sözümü.

20.12.200

6

YALTAQLIĞI BİLMİRƏM

Biri yaltaqlandı, böyük ad aldı,
Yaltaqlığı ilə çoxlu dad aldı.
Yığdı var-dövləti, ehtiyat aldı,
Mən o yaltaqlığı bilmirəm, neynim.

Necə tərifləyim xalqı soyanı?
Gündə soya-soya o gec doyanı.
Necə tərifləyim yalan yayanı?
Mən o yaltaqlığı bilmirəm, neynim.

Yaltaqlıq bilsəydim, tikərdim saray,
Sandım həqiqət var, eylədim «Haray».
Faydası olmadı, yazsam da hər ay,

Mən o yaltaqlığı bilmirəm, neynim.

Mən yaltaq olsaydım, olardım Vəkil,
Həqiqəti yazdım, dedilər: - Əkil!
Ay doğru sözlərim, vərəqə tökül!
Mən o yaltaqlığı bilmirəm, neynim.

Yaltaqlar nə qədər kapital yığdı,
Eylədiyi işlər aşkardı, ağdı.
Bu xalqın qəlbində ən böyük dağdı,
Mən o yaltaqlığı bilmirəm, neynim.

Yalansız, yaltaqsız yaşayacağam,
Allahım saxlayır, hələlik sağam.
Ay məni yaşadan göydəki Ağam,
Mən o yaltaqlığı bilmirəm, neynim.

20.06.2007

AYLI GECƏ

Sərin gecə, aylı axşam,
Dənizdə yanır qoşa şam.
Oturmuşam qaya üstə,
Yaxınlaşır boyu bəstə.
Sevinirəm o an necə,
Məni udur aylı gecə.
Ah səadət, uzaqlaşdın,
Cavan vaxtı aşıb-daşdın.
Yada düşdü cavanlığım,
Gözəllərlə dolu sağım.
Qocalmışam, gülüm, indi
Sakit-sakit dilim dindi.
Gəl əyləş yanımda, gülüm,
Gül gözəlim, mən də gülüm.
Gülüm əyləşdi yanımda,
Rahatlıq oldu canımda.
Sevindi bağrımın başı,
Seyr eylədim qaya, daşı.
Gecə keçdi sakit, necə,
Ah səadət, aylı gecə.

ADƏT ETDİM SƏNSİZLİYƏ

Adət etdim sənsizliyə,
Sənsiz qaldım görən niyə?
Günüm keçdi sənsiz sənə,
Yağışla, boranla, çənlə.
Sanma səndən aralıyam,
İlk günümdən yaralıyam.
O yaralar qaysaqalanıb,
Qaysaqlarla qəlbim yanıb.
Yanıb sağalda bilmirəm,
Gah Arazam, gah da Kürəm.
Kür də axsa sinəm üstədən,
Söyləyirəm yenə pəsdən.
Alovumu Kür söndürməz,
İlk eşqimə olmaz əvəz.
Qarşılansa q o dünyada,
Olsa da ortada ada.
Bəlkə orda görüşək biz,
Qoşa keçə ömürümüz.
Bu da bir sönük arzudur,
Bax, həqiqət ancaq budur.

BACOĞLU

Qəlbimdə bir misqal sevgi qalmadı,
Hamsını sovurdun yelə, bacoğlu.
Saxta davranışın sərin salmadı,
İstəməzdim sevgi ölə, bacoğlu.

İtirdin arada olan sevgini,
Saymadın dayıda yaranan sini.
Söndü dayındakı sevginin mini,
Qəlbində nifrəti silə, bacoğlu.

Sən niyə oxşadın oxşamışlara?
Nakişilik qəlbləri edir yara.
Niyə səni ucuzlaşdırdı para?
Qohumluqda oldun kölə, bacoğlu.

Zəhərlədin doğma ana südünü,
Unutdun ananın saf öyüdünü.
Heç vaxt bağışlamaz o axır günü,
Xidmət etmə yalan dilə, bacoğlu.

Dollara aldanıb əskiyə döndün,
İnsanlığı atıb vəhşiyə çöndün.
Kəhəri tullayıb, tulaya mindin,
Qohumlara qurdun cələ, bacoğlu.

Saxtadır gülüşün, həm davranışın,
Belə keçib həm baharın, həm qışın.
Xoşagəlməzliliklə keçərsə yaşın,
Qurarsan nə qədər tələ, bacoğlu.

Pul sənin iliyin, pul sənin qanın,
Bir manat itirsən ağrıyır canın.
Belə getsə boşalacaq dörd yanın,
Elə etmə ellər gülə, bacoğlu.

Görməmişlər belə olub həmişə,
Nanəciblik dönüb tezəcə vərdişə.
Tövsiyəmdir, onu eyləmə peşə,
Bu vrdişi bilə-bilə, bacoğlu.

İstəmirəm sən olasan nanəcib,
Bir də gördün dövran döndü, boşdu cib.
Halal olur real olan məvacib,
Olmamısan hələ lələ, bacoğlu.

Nəriman Əyyub sevmir dostu atanı,
Yaxın qohumunu yada satanı.
Bir də hər şərbazı, hər şarlatanı,
Sən də olma heç vaxt belə, bacoğlu.

25.12.200

7

BƏYLƏR BƏY

Bəylər Eyyubov cənaba

Xalam nəvəliyi qalsın bir yana,
Bəs ulu qonşuluq hanı, Bəylər bəy?
Atanla bir kənddə gəldik cahana,
Yaxın qonşu idik tanı, Bəylər bəy.

Məktublar göndərdim, söz dedim sənə,
Qohumluğu dandın, dərd oldu mənə.
Dəyişən deyiləm, düşsəm də çənə,
Allah da dəyişmir qanı, Bəylər bəy.

Savadsız deyiləm, olmaram naşı,

Bir yoxsul şairəm, elimin başı.
Göylərə ucaldın bəzi tanış,ı,
Bilinmir onların sanı, Bəylər bəy.

Özünüzə qismət, iş yerlərin var,
Birini mənə tapşır, olammanam sar.
Etdiyin yaxşılıq qalar yadigar,
Qaynat mənə qızıl qanı, Bəylər bəy.

Döndü dövrən, belə gəldi zamana,
Qardaş getdi, həsrət qaldım Salmana.
Fəryad etdi, ağladı Xatın ana,
İtirəndə o Salmanı, Bəylər bəy.

İlahidən arzum odur min yaşa,
Dəyməsin ayağın faydasız daşa.
Mənə tərəf eyləmirsən tamaşa,
İncitmirsən şirin canı, Bəylər bəy.

Xalam oğlu soyuqlaşdı, saymadı,
Ona baxıb soyuqlaşdı övladı.
Məndən üstün tutdu nə qədər yadı,
Yada bağışladı nanı, Bəylər bəy.

Azəri oğluyam, şairlik peşəm,

Qohumcan, qardaşcan, həm qayğıkeşəm.
Ürək yanan görsəm, yüksəlir nəşəm,
Xalqın şairiyəm tanı, Bəylər bəy.

Özümə görədir əqlim, kamalım,
Pisliyə yaxşılıq olub amalım.
Poeziyamda yaranıbdır məlalım,
Gəzəcəkdir bu dünyanı, Bəylər bəy.

Ömür müvəqqəti olduğu kimi,
Əbədi deyildi vəzifə himi.
Kapitan qocalsa dayanar gəmi,
Gətir göz önünə o anı, Bəylər bəy.

Bəhluli Danəndə üç torpaq satdı,
O əhvalat vəzirini oyatdı.
Müvəqqəti dünya, fani həyatdı,
Düşündürür Nərimanı, Bəylər bəy.

SOYUQDUR

Mənə soyuq baxan Bəylər eloğlu,
Qohumluğumuzu danan, soyuqdur.
Atan Həsən ilə mənəm xaloğlu,
Məni yad sayığı sanan, soyuqdur.

Anam Xatın nənən Bahara bacı,
Fəqət, öyəliyi olubdur acı.
Şairəm, elimin mənəm baş tacı,
Şairə ötəri yanan, soyuqdur.

Doğma xalam oğlu xalanan əri,
Xalam nəvələri onun nəfəri.
Qohumluq umurdum illərdən bəri,
Kotanlı qonşumuz hər an, soyuqdur.

Atan sevinirdi əlaçıyam mən,
Kotanlı kəndində öpürdü hərdən.
Kor fələk bizləri ayırdı birdən,
Mənə qarşı ürək donan, soyuqdur.

Sənin səbəbinə varlanan adam,
Soyuqlaşıb indi, yanında yadam.
Mən ulu naləyəm, alovam, odam,
Məni tanımayan vicdan, soyuqdur.

Atam əcəm oğlu, anam kürd qızı,
Doqquz bacıların o idi ulduzu.
Bacısı oğlundan getdi narazı,
Yeganə xalası danan, soyuqdur.

Nə gözə göründüm, nə qəlbə girdim,
Özümü daimi məğrur göstərdim.
Soyuqlar görəndə çoxalır dərdim,
Heç kim deyə bilməz Nəriman, soyuqdur.

Şəninə yazmışam sevdiyim əsər,
Böyük Öndər ilə yanaşı nəfər.
Sizi göstərmişəm xalqa səfərbər,
Məni gec tanıyan zaman, soyuqdur.

Göstərmişəm bütün Vedibasarı,
Ömür xərcləmişəm o yolda yarı.
General şəklini göndərin barı,
Sözümü eşitməz insan, soyuqdur.

Şəkli istəmişəm mən dönə-dönə,
Bircə şəkilini qıymırsan mənə.
Xahiş etməmişəm məmurluq sənə,
Mənə qaynamayın o qan, soyuqdur.

Nəriman Əyyubam, yazmaqdır peşəm,
Əqildə, kamalda yek deyil, şeşəm.
Doğruluğu yazmağıma vərmişəm,
Məni anlamayan dövran, soyuqdur.

06.04.200

5

BAYATILAR

BAYATILAR

Qan ağlar,
Gündə qəlbim qan ağlar.
Əsir düşənlərimin,
Ürəkləri qan ağlar.

Qarabağ,
Əsir düşüb Qarabağ.
Həsəratindən qəlbimə,
Yağan çiskin, qara bax.

Dərdimi,
Çəkən yoxdur dərdimi.
Erməni Xankəndimdə,
Güllərimi dərdimi?

Qəmliyəm,
Həsəratliyəm, qəmliyəm.
Qarabağ yaddan çıxır,
Həsəratdən sitəmliyəm.

Düşmənim,
Qudurubdur düşmənim.
Mən arsız dolanıram,
Mənə gülür düşmənim.

Həsratəm,
Mirziyimə həsrətəm.
Vedim uzaqlardadı,
Könlüm yanır, həsrətəm.

Yadlara,
Ümid olma yadlara.
Yadlar gəlib «yallanır»,
Üz göstərmə yadlara.

Qeyrətim,
Qoy köklənsin qeyrətim.
Heç kimə ümid olma,
Xilas etsin qeyrətim!

Qana qan!
Almalıyıq qana-qan!
Sözlə Vətən verməzlər,
Birdəfəlik onu qan!
El dərdi,

Vətən dərdi, el dərdi.
Qarabağı almasaq,
Çoxalacaq el dərdi.

Xəstəyəm,
On beş ildir xəstəyəm.
Sevgilim uzaqdadır,
Həsrətindən xəstəyəm.

Yananım,
Uzaqdadır yananım.
Allahım köməyim ol,
Yaxınlaşsın yananım.

Nəm çəkir,
Xəstə ürək nəm çəkir,
Sevən ürək uzaqdan,
Həsrət çəkir, nəm çəkir.

Qan ağlar,
Qəmli qəlbim qan ağlar.
Qardaş qəlbimdən çıxmır,
Çıxsa ürək qan ağlar.
Yaralar,
Qövr eyləyir yaralar.

Düşmüş olsan çətinə,
Bir yara da yar alar.

Allahım,
Köməyim ol Allahım.
Başqa umacağım yox,
Sağlam saxla Allahım.

Qeyrətim,
Təsib çəkib qeyrətim.
Yaxın qeyrətsiz olsa,
Dözə bilmir qeyrətim.

Öz adım,
Mənə bəsdir öz adım.
Kimsədən yox təmənnam,
Yaşayacaq soyadım.

İdeyam,
Geniş fikrim, ideyam.
Pisə yaxşılıq etmək,
Atamdandır ideyam.
Kövrəyəm,
İlk günümdən kövrəyəm.
Sərçə də öldürsələr,

Gözüm dolur, kövrəyəm.

Qarabağ,
Yandırılır Qarabağ.
Ermənilər yandırır,
Bizdən küsür Qarabağ.

Ağladı,
Murov dağı ağladı.
Qarabağa baxdıqca,
Qəhərləndi ağladı.

Qəm çəkir,
Dəlidağım qəm çəkir.
Keti qısılib ona,
Yaş axıdır, qəm çəkir.

Dərdliyəm,
On beş ildir dərdliyəm.
Yaralarım sağalmır,
Qarabağsız dərdliyəm.
Yaralar,
Ürəyimdə yaralar.
Qardaşım vaxtsız getdi,
Sağalammaz yaralar.

Mirziyim,
Qərib qaldı Mirziyim.
Mən orda doğulmuşam,
Mənsiz qalıb Mirziyim.

Kotanlım,
Viran oldu Kotanlım.
Neçə ildir görmürəm,
Necə olub Kotanlım?

Porporum,
Gözəl bulaq Porporum.
Adını dəyişiblər,
Qan ağlayır Porporum.

O yerlər,
Gül-çiçəkli o yerlər.
Yağılar yiyələnib,
Dağıdılıb o yerlər.
Qaldı,
Vedimin adı qaldı.
Erməni dəyişdirdi,
Qəlbimdə adı qaldı.

Ağladım,
Görmədikcə ağladım.
Sədərəkdən boylandım,
Görünmədi, ağladım.

Öz əlim,
Öz qələmim, öz əlim.
Heç kimə möhtac deyil,
Yaşadıbdır öz əlim.

Öz arzum,
Öz istəyim, öz arzum.
Allahım kömək olub,
Başa çatıb öz arzum.

O dağlar,
O qayalar, o dağlar.
Heç vaxt yadımdan çıxmır,
Vedimdəki o dağlar.
Bulaqlar,
Sərin axan bulaqlar.
İçdikcə can dərmanı,
Ağmanqalda bulaqlar.

Qayalar,

Mirzisdəki qayalar.
Qonşu Qaladibində,
Sıldırımlı qayalar.

Baldırğan,
Navçalada baldırğan.
Dərib yedikcə onu,
Şişib olur baldır qan.

Yaz gülü,
Gözəl olur yaz gülü.
Çoxlu ətirli olur,
İlk açılan yaz gülü.

Dərələr,
Mənzərəli dərələr.
Yüz sürü gizlədərdi,
Vedidəki dərələr.
Qan ağlar,
Vətənsiz el qan ağlar.
Hərəsi bir diyarda,
Ayrı düşüb qan ağlar.

Küskündü,
Həsrətlidir, küskündü.

Elimiz işsiz qalıb,
Ehtiyacdən küskündü.

El dərdi,
Vətən dərdi, el dərdi.
Qarabağı itirsək,
Ağır olar el dərdi.

Koroğlu,
Babək oğlu, Koroğlu.
Onlar kimi vuruşaq,
Deməsinlər kor oğlu.

Qəm ağlar,
Dərdli könül qəm ağlar.
Vəfasızlıq gördükcə,
Həm inciyər, həm ağlar.
Qəmlidi,
Vətən üçün qəmlidi.
Qarabağı almasaq,
Sitəmlidi, qəmlidi.

Səviyyəsiz,
Yaman artır səviyyəsiz.
Varlandıqca qudurur,

Bizi saymır səviyyəsiz.

Daşlaşıb,
Nadan ürək daşlaşıb.
Kapital gözün yumub,
Ürək şişib, daşlaşıb.

Görməmiş,
Şişkinləşib görməmiş.
Birtəhər dolanırdı,
İndi şişir görməmiş.

Alt daşı,
Dəyirmanın alt daşı.
İnsanı da qudurdar,
Səbəbkarlı alt daşı.
Səbəbkar,
Başda olan səbəbkar.
Qohumu, əqrəbanı,
Qudurdubdur səbəbkar.

Tərsinə,
Hər şey olub tərsinə.
Küçədə çılpaq gəzir,
Utanmayır tər sinə.

Şalvarı,
Qızlar geyir şalvarı.
Nəyi varsa göstərir,
Ütüsüz o şalvarı.

Atası,
Dinmir baxan atası.
Qızına gücü çatmır,
Səs çıxarmır atası.

Həyasız,
Nə qədərdi həyasız.
Birinə irad tutdum,
Baxıb güldü həyasız.
Çən gəldi,
Qəflətən birdən gəldi.
Sahibsizlik gördükcə,
Qızışdı, çox gen gəldi.

Haqsızlıq,
Çoxalıbdır haqsızlıq.
Bizləri məhv edəcək,
Rüşvətxorluq, haqsızlıq.

Təhsilsiz,
Millət olmaz təhsilsiz.
Qiymət pulla yazılır,
Gənclər qalır təhsilsiz.

Tayfalar,
İş başında tayfalar.
Elimin sərvətini,
Talayırlar tayfalar.

Öz əlim,
Yaşadacaq öz əlim.
Hamı özəlləşdirib,
Yoxdur mənim özəlim.
Qalmışam,
Nəyəm elə qalmışam.
İkiüzlülər çöndü,
Mən kommunist qalmışam.

İdeyam,
Həqiqətdir ideyam.
Yaltaqlığım olmayıb,
Dəyişməzdir ideyam.

Yalançı,

Yaltaqlardır yalançı.
Gözümün düşmənidir,
İkiüzlü, yalançı.

Kişibaz,
Çoxalıbdır kişibaz.
Ehtiyacın əlindən,
Bəzi olub kişibaz.

Çılpaqdı,
Həyasızlar çılpaqdı.
Göbəyini göstərir,
Heç kim demir çılpaqdı.
Vətəndaş,
Pozulubdur vətəndaş.
Vətəninin daşına,
Çönə bilmir vətəndaş.

Leylimi,
İtirmişəm deylimi.
Məni bu dərdə salan,
Sevdiyim o Leylimi?

Məcnunam,
Sevdiyimçün məcnunam.

Məcnun yalan Məcnundu,
Mən həqiqi Məcnunam.

İtirdim,
Sevdiyimi itirdim.
Vaxtında bildirmədim,
Getdi, onu itirdim.

Hələ də,
Mən sevirəm hələ də.
İllər eylədi məcnun,
Yaddan çıxmır hələ də.
Ağladım,
Qəhərləndim, ağladım.
Eşitdim xəstələnib,
Dözəmmədim, ağladım.

Cananım,
Şikəst olub cananım.
İllərlə əlim çatmır,
Xəstələnib cananım.

Yandırır,
Keçmiş sevgim yandırır.
Sevdim qismət olmadı,

Həsrət məni yandırır.

Qəm çəkir,
Həsrət çəkir, qəm çəkir.
Yoxlayanı azalıb,
Günlər keçir, qəm çəkir.

Dərdi var,
Yalqız qalıb dərdi var.
Dərd yüklənib köksündə,
Dağlar boyda dərdi var.
Taleyi,
Bəd gətirdi taleyi.
Bilmədi səhvlər etdi,
Ucuzlaşdı taleyi.

Dərdimi,
Yar bağdan gül dərdimi?
Yarım gülü dərməsə,
Artıracaq dərdimi.

Naz etməz,
Əsl sevən naz etməz.
Canan nazı sevirsə,
Heç vaxt yara naz etməz.

Eyləmə,
Sevirsən naz eyləmə.
Qaş-gözündən bilirəm,
Mənasız naz eyləmə.

Qəsdimə,
Durma mənim qəstimə.
Hiss edirəm sevirsən,
Əlini ver dəstimə.
Məhəbbət,
Lazım olur məhəbbət.
Məhəbbətsiz sevgini,
Qəbul etməz məhəbbət.

Öz anam,
Qəlbi dolu göz anam.
Anam qədər sevən yox,
Ancaq sevir öz anam.

Borcluyam,
Ancaq mərdə borcluyam.

Şair eylədiyiçün,
Olan dərdə borcluyam.

Öz bacım,
Ürək dolu göz bacım.
Heyf çox cavan getdi,
Saldı qəlbə köz bacım.

Qardaşım,
Tez tələsdi qardaşım.
Məni qardaşsız qoydu,
Cavan getdi qardaşım.
Xəstəyəm,
Qardaşsızam, xəstəyəm.
Gedən günün son günü,
Təziqliyəm, xəstəyəm.

Neyləyim
O həsrətə neyləyim.
Ömür keçir, gün keçir,
Qocalıram, neyləyim.

Qocaldım,
İllər keçdi, qocaldım.
Vaxtsız qocalmamışam,
Qocaldıqca ucaldım.

Pis günüm,
Yaxşı günüm, pis günüm.
Yaxşı gündən çox olub,
Yaman günüm, pis günüm.

Dərdimi,
Gizlətmədim dərdimi.
Həqiqəti söylədim,
Çəkmədilər dərdimi.
Bildim,
Hamını qardaş bildim,
Son gördüm faydasızdı,
Çoxlarını daş bildim.

Öz balam,
Bacoğlular öz balam.
Çönüb soyuqlaşdılar,
Mənə yanır öz balam.

Dəyişdi,
Pullananlar dəyişdi.
Əsl kişi dəyişməz,
Nakişilər dəyişdi.

Var yıxır,
Cılızları var yıxır.
Mayası nakişisə,
Tezcə çönür, var yıxır.

Alçalır,
Varlananlar alçalır.
Zəhmətsiz var yığanlar,
Kölgəsində alçalır.
Səmimi,
Varlı olmaz səmimi.
Zəhmətsiz harınlaşan,
Ola bilməz səmimi.

Zəmanə,
Pozulubdur zəmanə.
Qarşısı alınmasa,
Vəhşiləşər zəmanə.

Arsızlar,

Çoxalıbdır arsızlar.
Gündəlik çoxaldıqca,
Düzələmməz arsızlar.

POEMALAR

NTƏRLMAN

Bu gecə yuxuma düşdün əzizim,
Məni aparmışdın keçmiş illərə.
Oyandım sənsizəm, qırıldı dizim,
Xəyalım darandı geniş çöllərə.

Yadıma düşdükcə Xankənd illəri,
O günlər necə də xoş günlər idi.
Məktəb yaddan çıxmır illərdən bəri.
Təəssüf ki, xoş günlər olmur əbədi.

Səhər tezdən durub dərslə gedərdik,
Dərslə oturardıq yaxın, yanaşı.
Dərslən kənar şirin söhbət edərdik,
Kövrək uşaq qəlbi olur çox naşı.

Səni çox sevirdim, ay əmim qızı,
O dəli sevgini sən hiss etmirdin.
Baxmaq istəyirdim min dəfə azı,
Sən mənsiz heç zaman evə getməzdin.

Bir dəfə bağçada oynayan zaman,
Büdrədin, yıxıldın, mən ufuldadım.

Tez qaldırdım səni, vermədim aman,
Təkrar yıxılmağa səni qoymadım.

Dərsdən qayıdanda evdə danışdım,
Güldü əhvalata Bəhmən əmoğlu.
O güldükcə mən də baxıb qımişdım,
Bəhmənin gülüşü olmadı çoxlu.

Zarafat eylədi bizimlə Bəhmən,
Bir də yıxılmayın, – deyərək güldü.
O gülüşlər yadımda qalıb həmə,
Yada düşən vaxtlar yanan könüldü.

Söylədi, ehtiyatı verməyin əldən,
Bəhmənin bu sözü qaldı yadigar.
Yaxşı məhsul verər daim gözəl dən,
Barı becərəndə verir gözəl bar.

– Ehtiyatlı olun oynayan zaman,
Hər anı səhv ziyan verər sizlərə.
Səhv etdin səhvinə olammaz aman,
Səhvlər heç bir zaman vermir səmərə.

Bəhmənin səmimi zarafatları,
Bizə xoş gəlirdi daimi, hər an.

Qaldı ürəyimdə o arzuları,
Onu gözəl yaratmışdı Yaradan.

O da hiss etmişdir sevirəm səni,
Fəqət hər ikimiz lal-dinməz olduq.
Utanmağım hərdən sıxırdı məni,
Beləcə daimi lal-dinməz qaldıq.

Yad deyildin tələsib bəyan edəm,
Öz əmim qızıydın, tələsmirdim mən.
Bir də ad etmişdi öz Qağam, Dədəm,
İstəmirdim deyəm mən də yenidən.

Nə bilirdim işlər tərsinə dönər,
Allahın yazısı varıymış demə.
Hiss etmirdim sevgim qəfləti sönər,
Sevgi hislərimi qoymuşdum demə.

Günlərim xoş keçdi tək bircə ili,
Döndüm kəndimizə, ayrıldım səndən.
Qəlbimin çoxaldı onda nisgili,
Uzaqlaşdın sən də o andan məndən.

Aylar-illər keçdi, məni boğdu qəm,
Hərdən görüşürdük ildə bir dəfə.

Hər görüşün gözlərimə tökdü nəm,
Arzum toxunmadı istək hədəfə.

Beləcə ardıcıl ötdükcə illər,
Boğdu qəhər məni, boğdu dərd məni.
Bir-birindən uzaqlaşdı könüllər,
Damğaladım sol qolumu, bədəni.

Ntərİman – yazdım iynə ucuyla,
Qan calandı yazdığım o qoluma.
Sağaldı yaralar gənclik gücüylə,
Belə davam etdim qəmli yoluma.

Xənkəndinə bir də gələ bilmədim,
Həsərət qaldı ürəyimdə, canımda.
Qəhər boğdu, heç doyunca gülmədim,
Həmişəlik qara qaldı qanımda.

Gecələrdə yuxularda görürdüm,
Oyananda bilirdim bu xəyaldı.
Arzuları ürəyimə hörürdüm,
O arzular ürəyimdə çox qaldı.

Xeyli keçdi, bir gün gəldin boz dağa,
Açıldı sifətim, gözlərim güldü.

Elə bildim gedəcəyik yaylağa,
Həsərlə gözləyən sevən könüldü.

Sevinməyim üçcə günü çəkmədi,
Eşitdim qəfləti istəyənlər var.
Həsərim qəlbimə sevinc tökmədi,
Gördüm ki, puç olur olan arzular.

Cavan idim, on altıca yaşında,
Cəsarətim çatmadı üsyan edəm.
Ər döyüş etməli ər savaşında,
Nə də qarşısını almadı Dədəm.

Elə bil batmışdı bəxtim ulduzu,
Göylərdə görünmür baxam sevinəm.
Sakitcə durmuşdum san körpə quzu,
O vaxtdan həsrətli tək qalan mənəm.

Gəlmişdilər qaçıрмаğa Yevlağa,
Götürdüm xəlvəti getdim uzağa.
Səhər gəldik yenə həmin oylağa,
Nərgiz dedi: - Verəcəyəm, ay Qağa.

Atamıza bizlər Qağa deyirdik,
Çox ağıllı, zəhmətkeş bir kişiydi.

Səkkiz övlad, əməyini yeyirdik,
Zəhmətkeşin zəhmətkeşlik işiydi.

Fikir verdim vermək adı gələndə,
Ağlamadın, dodaq altı qımışdın.
Narahatlıq yaranmadı heç səndə,
Bəzi gülənlərlə sən də gülüşdün.

O gülüşün yara vurdu qəlbimə,
Yanan mənəm, dodaq altı gülürsən.
Uzaqlaşdın ara vurdu qəlbimə,
Elə bil ki, sevgiləri silirsən.

O gülüşün illər boyu incitdi,
Qaldı məndə əbədi bir dərd kimi.
Tələsən o oğlan toyu incitdi,
Laxladı cavanlıq qəlbimin himi.

O yaralar illər boyu sızıldar,
Sağalsa da dönə-dönə qövr edir.
O həsrətdən başa yağdı vaxtsız qar,
Sevgi sönmür, ürəyimdə dövr edir.

Sızıldadım, illər boyu göynədim,
Mən Məcnundan daha betər Məcnunam.

Qəmimi dişimə alıb çeynədim,
Ahım asimana yetər Məcnunam.

Həsərət dolu ürəyimdə yara var,
O yaranı sağaldan bir dərman yox.
Gözlərimin içində bir qara var,
O qaranı saflaşdıran fərman yox.

Nə eyləyim, belə gəldi taleyim,
Tanrım kimə sevinc, kimə qəm verir.
Çovğun oldu selə gəldi taleyim,
Qanana qəm, nadana da dəm verir.

Yaralandım yaralarım sağaldı,
Sağalsa da hərdən-hərdən qövr edir.
Ürəklər var yetişməyən çağaldı,
Həsərət ürəyimdə daim dövr edir.

Xeyli vaxtı unutdum mən sevgini,
Ümidsizlik yaranmışdı ürəkdə.
Qəlb titrədi, ürək dedi sev kimi?
Yaş çoxalır, sevmək lazım gərəkdə.

Qurtarmamış hələ orta məktəbi,
Atam, anam evləndirmək istədi.

İkisi də anlatdılar mətləbi,
Anlamırdım onlar istəyi nədi.

Yavaş-yavaş mətləbləri açdılar,
Hərəsi öz bacısının qızını.
Mən yox dedim, onlar yaman çaşdılar,
Götürmədim heç birinin nazını.

Dolaşdı bu söhbət bir müddət belə,
Atamın sözünü salmadım yerə.
Sanki qurmuşdular mənə bir tələ,
Atamın tələsi verdi səmərə.

Kasıb bir toy çalınanda qapıda,
Sevinmək yox, mən gizlincə ağladım.
Pərgarsız ev, pərgarsızdır qapı da,
Ağladıqca ürəyimi dağladım.

Bu halı hiss etdi rəhmətlik bacım,
Əfruz məni sevə-sevə kiritdi.
Fəqət ürəyimdən çıxmışdı acım,
Elə bil qəlbimə vuran kiritdi.

Gəlinin yanına getmir ürəyim,
Nə təqsiri gələn yazıq gəlinin.

Bibim qızı kimi olan gərəyim,
Qəlbini oxşadı mən tək «dəlinin».

Əfruz bacım girdi mənim qoluma,
Gəlinin yanına apardı gecə.
Gah keçdi sağıma, gah da soluma,
Yalvarırdı mənə sanın ki necə.

O hicran gecəni yada saldıqca,
İllər ötür çıxmır mənim yadımdan.
Əsl sevgim ürəyimdə qaldıqca,
Əmanət qalıbdır o fəryadımdan.

Bibim qızı olduğundan istədim,
Keçənə güzəştdir deyib atalar.
Özümünkü olduğundan bəstədim,
Olmayıbdır xoşa gəlməz xətalər.

Övladlarım törəndikcə sevindim,
İki oğlum, üçcə qızım, gül balam.
İllər keçdi, şer yazdım və dindim,
Fəqət ilk sevgimdən daim bihalam.

Bu gün yoxdur ilk sevgilim, o sənəm,
Tanrı yazır hər yazını, biz kimik.

Gedib atam, gedib anam, gül nənəm,
Hərdən nalə çəkən yanıqlı simik.

Ntərİman yaşayır sol qolumda,
Ona baxıb təsirlənir ürəyim.
Qısaldıqca o cavanlıq yolum da,
Təsəllilər olmayacaq gərəyim.

Qocalmışam, sevgi qoca, mən qoca,
Budurmu dünyanın son etibarı?
Şükürlər əqilim, kamalım uca,
Yığmamışam o çirkli dövlət-varı.

Nadanlar bilsin ki, o çirkli pullar,
Qismət olmayıbdır axıra kimi.
Can xəstə olanda qurtarmır dollar,
Heç kim açə bilməz olan tilsimi.

Ağladım, göylərin gözləri doldu,
Qəlbim bağçasının gülləri soldu.
O həsrət qəlbimdə əbədi qaldı,
Sevgilim, sönmüsən sənə min rəhmət.

Sən mənim qəlbimin ilk qaranquşu,
Sevdiyim sevgidə mən oldum naşı.

Sevməklə keçirtdim yetmişcə yaşı,
Sevgilim sönmüsən sənə min rəhmət.

Bəsdir Nəriman Əyyub, bəsdir yazdığın,
Yazdığın əsəri oxuyan hanı?
Hələ dolu qalib çoxlu sandığın,
Hərdən dindir qəlbindəki kamanı.

* * *

Eşitdim qəflətən, qaraldı qanım,
Öldü ilk sevgilim, öldü Tərланım.
Ürəyim titrədi, alışdı canım,
Bu müşkül halıma alışdım Allah!
Titrədikcə əsdim, qarışdım Allah!

Gəldi göz önümə gənclik illərim,
Uşaqlıq vaxtında aciz hünərim.
Dünyanın işini bilməyən sərim,
İndi düşündükcə odlanıram mən,
Sevgilim məzarda, of yanıram mən.

Xoş bir gün görmədin, ay əmim qızı,
Qəlbimdə qalacaq həsrətin izi.
Necə keçirəcəm indi sənsizi?
Bu həsrət ürəkdə göz olacaqdır,
Həqiqəti dedim, söz olacaqdır.

Yuxuma düşmüşdüm dünənki gecə,
O yuxum dəyişdi, döndümü heçə.
Unudum sevgimi, unudum necə?
Öləndə unuda bilərəm səni.
Diri olsam belə öldürdün məni.

Sevgilim, sevəcəm ölənə kimi,
Heç nə azaldammaz olan dərdimi.
Qırdın ürəyimdən o gizli simi,
Artıq söyləyirəm sənsən sevgilim,
Döndü cəhənnəmə aylarım, ilim.

Nəriman Əyyubam, qövr etdi yaram,
Rahat yaşamağa qalmadı çaram.
Məqsədin nə idi Pərvərdigaram?
Sevgimi apardın, yaralıyam mən,
Vedibasarımdan aralıyam mən.

18.08.2007

MİLLİLƏR

Milli dərəsində Milli elləri,
Yaşayırdı orda ancaq Millilər.
Yaşıl meşələri, zəngin çölləri,
Millilər igiddi, hərəsi bir nər.

At çapan, ox atan, yallı oynayan,
O zaman şən idi orda Millilər.
Orada yox idi bircə nəfər «Yan»,
Hamısı elliydi, yox yadellilər.

Dəvəgözü, Dərbənd çayın kənarı,
Cənnətə bənzərdi, əsl cənnətdi.
Ağac koğuşundu bal verir arı,
Qayaları böyük uca sərvətdi.

Bu sərvət qalıbdır babam Qorquddan,
Oğuzlar orada at oynadırlar.
«Yan»lardan orada olmayıb bir can,
Şənliklərin sönə bilməzdi ardı.

Qaladibi başda, ortada Mirzik,
Körpükənd, Göl kəndi nə qədər gözəl.
Bayburd kənd dərədə, üstyanı gədik,
Meşələr payızda səpirdi xəzəl.

Milli dərəsində hamı əkinçi,
Biçinçi zəhmətkeş, maldar olanlar.
Yaz əkinçi olan, yayda biçinçi,
Hərəsi bir işdə idi, qalanlar.

Ağsaqqalı, ağbirçəyi mehriban,
Abır, həya, namus, qeyrət var idi.
Cavanları bir-biriylə istiqan,
Millilərdə daim şöhrət var idi.

Heç kim yalan deməz, böhtan danışmaz,
Bəd adətlər o zamanlar olmazdı.
İndi isə düz danışan qalıb az,
Kişilər azalıb, azdan da azdı.

O vaxtki kişilər əsl kişiyyədi,
O kişilik hara getdi Allahım?
Kişiliklər nər kişinin işiydə,
Düz deyirəm, ola bilməz günahım.
 Milli dərəsinin Mirzik kəndində,

Dəlləklilər adlı tayfa yaşardı.
Evləri aralı, hərə bir tində,
O tayfa uludan bir yadigardı.

Tayfanın başçısı Məhəmməd kişi,
Qəssablıq edərdi, kənddə ət satan.
Zəhmətlə çörəyi qazanmaq işi,
Güllü nənəmizi alıb növcavan.

Doqquz oğlu olub, üç nəfər qızı,
Oğlanlar igid nər, qızlar bir pəri.
Fəqət olmamışdı onun baldızı,
Nə də saxlamazdı bircə nökəri.

Zəhmətə qatlaşıb özü hər zaman,
Zəhmətkeşlər tutmurdular nökəri.
Zəhmətkeş zəhmətlə olub anadan,
Zəhmətkeşin böyük olur hünəri.

Vaxt keçib, bəd gəlib il dalınca il,
Doqquz qardaşlardan üç nəfər qalıb.
Bir də üç bacıdan bir bibim tifil,
Yaşayıb, yaradıb, sonra qocalıb.
Məhəmməd dünyasın dəyişən kimi,
Atam Əyyub olub evdə ağsaqqal.

Böyüyü olsa da o Xəlil əmi,
Evlənib kənara çıxıbdır dərhal.

Bəhlul əmim oğlan, Xublar bibim qız,
Ailənin qəhrini tək atam çəkib.
İşləyib, çalışıb o evdə yalnız,
Gah bostan becərib, gah buğda əkib.

Başı qarışıbdır ailə işinə,
Yaş otuzu keçib, arvadsız qalıb.
Baxıbdır dünyanın hər gərdişinə.
On yaş kiçik olan anamı alıb.

Anamdan ardıcıl üç qızı olub,
Altı il oğulsuz yaşayıb atam.
İlk oğul övladı sərt yazı olub,
Həmin oğul mənəm, olmayıb xətam.

Əfruzdan, Sonadan, Tamamdan sonra,
Olmuşam, olmağım bayrama çönüb.
Salman beşincidir, Şamamdan sonra,
Zinyət, Bəsti gəlib, qızıla dönüb.

* * *

Mirziyin dağları çənli, dumanlı,
Qaladibi tərəf yaşıl meşələr.
Tapın bol yemliyi, otlı, ormanlı,
Ağac kölgəsində tər bənövşələr.

Kəndin ortasında Mirzik bulağı,
Axır dərə ilə çaylağa sarı.
Evimizin üstü Cəvizin bağı,
Cəvizə heç zaman daraşmaz arı.

Bulaq kənarında bitən yarpızı,
Dərib ədva kimi qurudardılar.
Çaydan kənar döşdə bitən qarpızı,
Yedikcə bədəndə artırdı sular.

Qaladibindəki qayadan axan,
Sular yuvarlanır, səslənir şır-şır.
O səslər qəlbləri yandırır yaxar,
Sanki bir alətdə bəslənir şır-şır.

Qayalarda hərdən görünür Qartal,
Boylanır göylərdən dərəyə sarı.
Şıkar görünəndə şığıyır dərhal,
Şıkarı tutmağa verir qərarı.

Qayalar içində Kəkliklər gəzir,
Səslənir, yoldaşı çağırır: «qa-qa».
Bəzən fərələri sıraya düzür,
Əyir qulağını bağırır: «qa-qa».

Xoruz xoruzlanır, fərələr yatır,
Tullanır üstünə səsi qaqla-qa.
Xoruzluğun edib muraza çatır,
Qayada səslənir yenə qaqla-qa.

* * *

İki yaşa çatdım, köçdük Mirzikdən,
Gəldik Kotanlıya məskunlaşmağa
Kotanlıda düzdü, yaxşı olur dən,
Bir də qulluq etmək olurdu bağa.

Alt yanı gen düzdür, üst yanı təpə,
Başının üstündə Porpor bulağı.
Şumlanır öküzlə, dən səpə-səpə,
Yüklənir öküzlər, həm də ulağı.

«Xaraba Kotanlı» olan bu kənddən,
Yuxarıda idi «Seyid Kotanlı».
Gedirdik oraya gəzməyə hərdən,
Seyidləri mehriban, istiqanlı.

O vaxtkı insanlar həm gözəl idi,
Həmi də bədəndən iriydi, canlı.
Yadımdan çıxammaz, qalıb ədəbi,
Hamısı müsəlman, Azərbaycanlı.

Mən yaşa dolanda hərdənbir anam,
Götürüb Hacimirzo kəndə gedirdi.
Atası kəndiydi, mən necə danam,
Armudlu bulağa səcdə edirdi.

Hacimirzo kəndi tamam dağılmış,
Kəndi köçürtdülər Orta Asyaya.
Kənd yerində ancaq kalafa qalmış,
Ev yerləri tək-tək gəlirdi saya.
Böyük bir kalafa, anam oturub,

Orada doyunca hey ağlayardı.
Hərdən qaya üstə bir bardaş qurub,
Bayatı söyləyər, gec saxlayardı.

Uşaqkən bilməzdim nə üçün belə,
Gəlib xəlvət yerdə ağlayır anam.
Axı uşaq idim bilmirdim hələ,
Bu körpə qəlbimi dağlayır anam.

Əzəl elə bildim atamçün edir,
Beş il müharibədə vuruşdu atam.
Bir də fikirləşdim nədəndir gedir,
O kənddə ağlayır, bu hissə yadam.

Sonra başa düşdüm sürgün olan kənd,
Ana babalarım məskəni olub.
Xaraba daşlarla çoxlu dolan kənd,
Sahibsiz bağçası, bağları solub.

Təkcə Hacımirzo deyil, o zaman,
Şırran da, Yappa da tam köçürülüb.
Çatmanın da üstün alıbdır «duman»,
Oradan da neçə adam köçürülüb.
Bu köçün axırı dayandırılıb,
Çünki başlanıbdır Hitler davası.

Nə qədər insanlar orda qırılıb,
Dəyişib dünyanın tamam havası.

Yeddi yaşa doldum, məktəbə getdim,
Seyid Kotanlıda, kiçik bir məktəb.
Dəftər, kitab yoxdur, fikirlər etdim,
Əlifbanı bildim, artdı məndə təb.

Mənimlə birlikdə olan uşaqlar,
Başqalarla birgə xalam uşağı.
Yusif, Həsən, Hüseyn olsa belə qar,
Aşırdıq birlikdə o yastı dağı.

Uşaqlıq dostlarım Zaharla Tahar,
Onlar da gedirdi məktəbə bizlə.
Yoldaşlıq edirdik hər yaz, hər bahar,
Qışda qar yarırdıq ayaqla, dizlə.

Seyid Kotanlıya çatan dərədə,
Üstü yastı böyük bir qaya vardı.
Ciblərində aşırıq dolu hərədə,
Aşırıq oynamağın olmazdı ardı.

Onlar dayanardı orada hər gün,
Mən gələnə kimi oynayırdılar.

Dərsə getməzdilər çox zaman, bütün,
Oyunların sayını artırardılar.

Mən dərsi qurtarıb qayıdan zaman,
Aşıq oynayanlar gəlirdi mənə.
Mən onları sata bilməzdim heç an,
O yolu gedirdik boranla, çənlə.

Saydığım insanlar o gözəl vaxtda,
Səhlənkarlıq edib oxumadılar.
Savadları oldu bir quru taxta,
Çobanlıq etdilər, qış üşütdü qar.

Mən isə oxudum axıra kimi,
Nəyəmsə görürsüz əsərlərimlə.
Kamana dönübdür qəlbimin simi,
Hər şeyi etmişəm öz hünərimlə.

* * *

Qudurdu sonralar qonaq erməni,
Bizi köçürtdülər Azərbaycana.
Verdik erməniyə gözəl Vətəni,
Gəldik isti yerə, biz yana-yana.

Köçkünlüyümüzü, əhvalatları,
«Yolda» poemamda aydın vermişəm.
İtirdik o zaman dövləti-varı,
Həqiqəti yazmaq olubdur peşəm.

Nələr çəkdik Allah, nələr yollarda,
Sağalmadı onda yaralarımız.
Təqət də qalmadı yorğun qollarda,
Qaldı keçmişdəki arzularımız.

Kəndlilər, qonşular düşdü min yerə:
İllərlə tapmadıq bir-birimizi.
Şoran düzə düşdük, yox oldu dərə,
Dözməyənlər getdi, qaldı dirimiz.

Dəlləklilər olan iki qardaşlar,
Atam ilə əmim düşdü Yevlağa.
Ev tikməyə o vaxt olmadı daşlar,
Möhtac olduq çiy kərpicə, palçığa.
Çiy kərpicdən tikdik kiçik bir koma,

Yaşadıq neçə il kərpic komada.
Xəstəliklər tutdu ayaqlar, oma,
İncitdi illərlə kürək oma da.

Yevlax isti yerdi, dözdük birtəhər,
Orada törədi övladlarımız.
Vətənsiz bizləri boğduqca qəhər,
Düşündük dağılıb obalarımız.

«Milli dərə» indi qoruq yerləri,
Vəhşi heyvanların məskəni olub.
Biz ordan köç olan illərdən bəri,
Yurdsuz ermənilər vətəni olub.

Mirzikdən ötəri burnum göynəyir,
Elə də Xaraba Kotanlı üçün.
Xəyalım dolanıb min yerə dəyir,
Azalır yüklənsin əbədi köçün.

O yerlər heç zaman çıxmır yadımdan,
Orada yerimişəm, dil açmışam mən.
Gecələr keçdikcə açılsa da dan,
Xəyalımdan çıxmır o güllü çəmən.
Qaladibindəki qayalar səsi,
Evimizin yanı cəviz kölgəsi.

Meşədə səslənən ayı nərəsi,
Böyümüş olsam da yadımdan çıxmır.

Kotanlının o sərinə bulağı,
Kəndimizə yaxın Ələkbər dağı.
Yayın bol yemliyi, quzuqulağı,
Mən yaşa dolsam da, yadımdan çıxmır.

Nənəm bişirdiyi ələyəz aşı,
Anam yedirdiyi pedir-lavaşı.
Qızlarla gəzdiyim hər bulaq başı,
Ömrün uzandıqca yadımdan çıxmır.

Yaşım keçib gedir, hələlik sağam,
Dünyasını cavan dəyişən Qağam.
Qağam atam idi, evimizdə ağam,
İndi qocalsam da, yadımdan çıxmır.

Uşaqlarla oynadığım aşığı,
Əmim düzəltdiyi ağac qaşığı.
Payızın meyvəsi, qışın qaymağı,
Dadı usansa da, yadımdan çıxmır.
Uşaqlıqda zəhin çox iti olur,
Gördükləri müdam qalır yadında.
İllər keçir, insan yaşlara dolur,

Hərə qalır öz doğma soyadında.

«Aran» sovxozunda oxuyan zaman,
Mən orta məktəbdən şer yazırdım.
Sanki şair doğulmuşdum anadan,
Şairliyə körpəlikdən hazırdım.

Vaxt dolandı mən məktəbi bitirdim,
Yollandım Bakıya verəm imtahan.
Satdım bir keçini, pulun götürdüm,
Bakıda ev tapa bilmədim inan.

İlk gecəmi bir vağzalda keçirtdim,
Cavan, çox nabələd, itirdim özüm.
İkinci gecə də bağda keçirtdim,
Soruşdum yük oldu özümə sözüm.

Nə qədər dolandım, bir ev olmadı,
Nə də ki, olmadı bir mehmanxana.
Gəzdikcə iki gün ümid qalmadı,
Qaldım küçələrdə mən yana-yana.
İş verə bilmədim ali məktəbə,
Kor-peşman qayıtdım öz kəndimizə.
Kasıb komamızda az palaz, gəbə,
Kasıblıq təsirlər edirdi bizə.

Bircə il dolandım sərgərdan, tifil,
Qəlbimdə təhsilin həsrəti qaldı.
Fikirlər dolandı başımda o il,
Üstümdə boşluğun töhməti qaldı.

İş verə bilsəydim o ili inan,
Oxuyardım ancaq əla qiymətlə.
Zəhmətkeş olmuşam həmişə hər an,
Yaşadıqca böyümüşəm zəhmətlə.

Atam adi kəndli, savadsız kişi,
Oxumağı körpəlikdən bilməzdi.
Kolxozda işləmək daimi işi,
Xoşa gələn söz olmasa gülməzdi.

Nə də tanıdırdı Bakını o da,
Ona görə təkcə getdim Bakıya.
Söylədim başıma nə gəldi orda,
Yer tapmadım müxtəsəri Bakıda.
Atam çoban idi, gah da əkinçi,
Birtəhər saxladı səkkiz uşağı.
Mən də bir vaxt onla oldum biçinçi,
Gah da çoban olub gəzirdim dağı.

Pis günlərin ömürləri az olur,
Onu çoxdan söyləyibdir atalar.
İnsan kasıblaşsa çox nasaz olur,
Elə də əziyyət çəkir analar.

Atam ilə anam min əziyyət çəkdi,
İllər gəlib keçdi, böyüdü hamı.
Qapının torpağın birlikdə əkdi,
Zəhməti bir oldu səhər axşamı.

Taleyim bəd gəldi, cavan yaşında,
Atam getdi, oldum ailə başçısı.
Çalışdım yayında, payız, qışında,
Məni qayçıladi ömür qayçısı.

Körpəykən götürdüm o ağır yükü,
Əyani oxuya bilmədim heç an.
Aylar gəlib keçdi, bürüdü bürkü,
Dincliyi görmədi işlədikcə can.
Bir illik mühasib məktəbini mən,
Gəncədə bitirdim işləmək üçün.
Hesabdar işlədim o vaxtdan həməən,
Pambıq da becərdim, biçin də biçdim.

Otuz il işlədim, olduğum kənddə,

Qiyabi oxudum ali məktəbi.
Piyada gedirdim bərədə, bənddə,
Sayğacı saydıqca açırdı təb də.

Kənd geridə qoydu, çap olunmadım,
İndi kişiləşən şairlər kimi.
Odur ki, az yerdə çəkilir adım,
Tanımirlər tanınan şairlər kimi.

Suverenlik olan illərdən bəri,
Şükürlər olsun ki, çap olunmuşam.
On dörd kitabımda çoxlu əsəri,
Yazıb yaratmışam, yandırmışam şam.

Oxuyan oxucu sevir yazımı,
Çünki həqiqəti söyləmişəm mən.
Oxuyan bəyənir hər avazımı,
Görürlər az vaxtda neyləmişəm mən.
Yaratmışam qanlı faciələri,
Sağalda bilmirəm, yaralar dərin.
Bir də qulaq asın gördüm nələri,
Oxuyan başa düşsə deyər afərin.

Paltarsız oxuyur bəzi müğənni,
O qızın atası niyə utanmır?

Abırlı qalıbdır cüzi müğənni,
Həyasız qızlara atası yanmır.

Nədəndir yığmırlar bu vəhşiliyi?
Tamam unudulub çox ədəb-ərkan.
Sanki çoxu unudub kişiliyi,
Pozğunlarla dolub bizim bu məkan.

Yüngül iş axtarır bütün cavanlar,
Səsi var, ya yoxdur, hamı oxuyur.
Çılpaqca qaçışır oxuyan anlar,
Qulaq asanlara corab «toxuyur».

Oğlanlar da oxumur kişi kimi,
Oxuyanda gəzir, tullanır-düşür.
İstəməyir olsun keçmiş kimi,
Sanki səhnə boyu qaçıb sürüşür.
Yığışdırın xoşagəlməz vərdişi,
Ay cavanlar dələduzluq etməyin.
Kişiyana edin hər olan işi,
Biabırçı o yollarla getməyin.

Düşün Vətən oğlu, yığdığın bəsdə,
Neçə yerdə olan villaların var.
O qədər yığmağın artıq əbəsdə,

Vətəninə versən olar sənə ar.

Sən varı götürmə, götür şöhrəti,
Var gəldi-gedərdi, əl çirkidir o.
Qalayla paslanmış olan qeyrəti,
Varı tumarlama, boş bürküdür o.

Kapital zəlidir, Marks söyləyib,
Yapışdıqca sorur xalqın qanını.
Kapital insanı indi çox əyib,
Varlananlar itirib vicdanını.

Pulları çürüyür ev bucağında,
Yaxın qohumları ehtiyacdadır.
Qonşu dərd-qəm çəkir solu-sağında,
Acından ağızı zəhrimar dadır.
Sürür «mersedesi» belədən-belə,
Arxasınca baxır yaxını-yadı.
Bir misqal xeyiri dəyməyir elə,
Mötəbər yerlərdə çəkilir adı.

Varlıların gözü yoxsulu görmür,
Var onu dəyişib, arsızlaşdırıb.
Kitabdakı sözü başına hörmür,
Əqli dayazlaşıb, beyni çaşıbdır.

Düşüncəli insan indi azalıb,
Saysam əsl insan yüzdə biridir.
O keçmiş kişilər tamam az qalıb,
Qanunlar işləmir, xalqı əridir.

Müftə çırpışdırıb, olub mülkədar,
Yüz nəfər əvəzi beşin işlədir.
O müftə toplayan, o ürəyi dar,
Qədirsiz insandır, bilməyir qədir.

Gündəlik yığsa da doymur gözləri,
Bu ac gözlər insanlığı itirib.
Mötəbər yerlərdə keçir sözləri,
Xalqın halal əməyini götürür.
Toxdur, baxır insanlara hündürdən,
Gözlərində insan cibini görünür.
Arsız gülür, saqqalına düşmür dən,
Beş metr piyada getməz, ərinir.

Bax beləcə pozulubdur bu dünya,
Kimi üryan gəzir, kimi şal geyir.
Az qalıbdır tamam ola su dünya,
Harınlar gündəlik neçə al geyir.

Qudurğanın qudurması nə yaman!
O insanlıq sifətindən çıxıbdır.
İnsan olmağına qalmayıb güman,
Müftə yediyindən doyub, pıxıbdır.

Nə deyəsən belə azmış insana?
Nə öyüd eşidir, nə sözə baxır.
Bu ağır dərd gəlib Azərbaycan,
Murdar tullantılar sulara axır.

Göz tərəzi, gördüyünə inanır,
Söylədiklərini göstər, inanaq.
Eləsi var keçmişini də danır,
Həqiqət olanı nə üçün danaq?
Həqiqəti danan yaltaqdır ancaq,
Yaltaq olanların yoxdur axırı.
Yaltaqlar əllərdə olur oyuncaq,
Vaxt keçdikcə tezcə çıxır paxırı.

Kişi kişi kimi kişi olmalı,
Nakişilik insanlığı məhv edir.
Kişilik kişinin işi olmalı,
Nakişi görəndə qəlbimi didir.

İllər gəlib keçir, kişi azalır,

Nədənsə son illər dəyişir dünya.
Həqiqi kişilər tamam az qalır,
Qozbelləşir deyən əyişir dünya.

Əstəğfərullah, yoxsa Allah «qocalıb»?
Buraxıb insanı başlı-başına.
Olan insanlar da xəyala dalıb,
Baxmır lüt qızına, lüt yoldaşına.

Əgər kişidirsə niyə qısqanmır,
Yollarda göbəyi açıq qızına.
Yoxsa vəhşiləşib heç nəyi qanmır?
Baxmır yoldaşına ya baldızına.
Mən niyə yazıram yazdıqlarımı?
Metroya girəndə könlüm bulanır.
Açıq gəzən rusmu, rəngi sarımı?
Yox-yox bizimkidir, namusu danır.

Yarıçılpaq bədən, ayağı yalın,
Nə deyəsən belə qıza, gəlinə?
Baxdıqca dəyişir bütün əhvalın,
Rəng də çəkib çılpaq olan belinə.

Hamı baxıb görür üryan bədəni,
Dinən yoxdur, baxır hamı doyunca.

Bu vəhşilik gündə bezdirir məni,
Baxır ana, baxır nənə, həm qoca.

Ağzına su alıb, heç kim dinməyir,
Görən kim dinəcək bu vəhşiliyə?
Əlində telefon min yerə dəyir,
Ata, ana gözü kor olub niyə?

Nə vaxt dinəcəkdir onlar, ay Allah!
Belə getsə heç kim abırlı qalmaz.
Çoxdur açıq-saçıq canlar, ay Allah!
Kişilər olarsa vəhşilik qalmaz.
Bakının qapısı niyə bağlanmır?
Dolur əcnəbilər açıq qapıdan.
Olan vəhşiliyi kimsəsi qanmır,
Axışır buraya nə qədər insan.

Qurd-quş, ilan yeyən çəpgöz çinlilər,
Tökülüb Bakıya alver eyləyir.
Qurbağa, tısbağa yeyən pintilər,
Gəzir vətənimdə hər yerə dəyir.

Rüşvət alıb buraxırlar içəri,
Buraxanın yoxdur namus-qeyrəti.
Gündəlik pozulur illərdən bəri,

Soxulcanı yeyib yığır sərvəti.

Nə üçün olmayır qapalı şəhər?
Bakını bu qədər yükləmək olmaz.
İndi dolanırıq burda birtəhər,
Qarşısı alınsa Bakımız solmaz.

Qoymayın Vətənə dolsun yadelli,
Namus tapdalanır, ar əldən gedir.
Azaltmayın burdan doğma milləti,
Gedənlər getdikcə bu eldən gedir.
Çürüyür cəmiyyət, laxlanır dünya,
İnsanın qiyməti ucuzlaşıbdır.
Son illərdə yaman çalxanır dünya,
Həqiqi insanlar baxıb çaşıbdır.

Tox elə bilir ki, hamı da toxdur,
O müftə var-dövlət tutub gözünü.
Yoxsullar varlıdan min dəfə çoxdur,
Varlı hündürlərdə tutur özünü.

Alın təri ilə qazanmayıb var,
Ara qarışanda çırpışdırıbdır.
Müftə yığdığından eyləməyir ar,
Sahibsiz olanda yığışdırıbdır.

Öz halal malıtək xərcləyir gündə,
Soruşan da yoxdur: - Hardandır bu var?
Tikir uca evlər dərədə, tində,
Heç kimdən gizlətmir, eyləməyir ar.

Yaşamaqdan ötrü hər şeyin satır,
Kimi ev əşyasın, kimi namusun.
Minlərlə insanlar acından batır,
Eləsi var tapmır bir «girvənkə» un.
Yetmiş ildə yığılan var-dövlətim,
Beşcə ildə dağıldı təkbətək.
Tezcə işsiz qaldı yazıq millətim,
Dağıldı Rusiyaya qazansın çörək.

Şovinist Rusiyanın, kefli Rusiyanın,
Minnətinə, təhqirinə dözürlər.
Əzəldən nəşəxor, kefli Rusiyanın,
İradına dözə-dözə bezirlər.

Kimisi qoşulur rus əxlaqsıza,
Uşağın anası yadından çıxır.
Başqa birisi də uyur rus qıza,
Özünün halalca evini «yıxır».

Doğma qohumunu, öz yoldaşını,
İki uşaq ilə qoyub Bakıda.
Saxlayır pozğunla təkcə başını,
Təəssüf, pozulub bizim Bakı da.

İş yerimiz olsa üç milyon xalqım,
İşləyər vətəndə, təhqir olunmaz.
Hara əl atsam da yoxdur tutaqlım,
Belə getsə ağır dərdim sağalmaz.
Qoy bilsinlər Vətən üçün yananam,
Xalqımın dərdinə həm ondan betər.
Nə təqsirim, həqiqəti qananam,
Alnımdan daimi axır halal tər.

Açıldı Bakının gen qapıları,
Axdı bura bölgələrdən hamısı.
Borçalı, Naxçıvan qalmadı yarı,
Oralarda qaldı qoca, qarısı.

Gündə axır, qarşısını alan yox,
Bütün Azərbaycan köçür Bakıya.
Uca göydələnlər ucalır çox-çox,
Çıxmaq olmur daralan hər səkiyə.

Aman Allah, bu abırsız Avropa,

Yayır ölkəmizə qanunlarını.
Atalar dəyişib, olubdur Papa,
Namussuzlar dəyişdirir yarını.

Küçədə çıpaqlar yorur gözümü,
Metroda gözümü yumuram dərhal.
Baxsam yaxşı hiss etmirəm özümü,
Vecinə almayır qocayla cahal.
Ay Nəriman, yaralama qəlbini,
Nə kitab oxuyan, nə düşünən var.
Sayan yoxdur nə qanunu, nə dini,
Fəqət yazdıqların qalsın yadigar.

Qocalardan bəzi dinir, dözməyir,
Dinən qocalara gülür cavanlar.
Bəzi qeyrətsizlər ağzını əyir,
Pozulan arsızlar, əyri vicdanlar.

Pozula-pozula gedirlər, niyə?
Bəs namus, bəs qeyrət, bəs ədəb-ərkan?
Yoxsa Avropadan aldığımız «hədiyyə»?
Pozulub əqidə, pozulub vicdan.

Qızı çıpaq gəzir, atası baxır,
Qardaşı da görür, əsla dinməyir.

Bu qeyrətsizliklər haraya axır?
Vəhşi adətlərdi, çox şeyi əyir.

Göbəyini görür qızın atası,
Əhəmiyyət vermir, sakitdir o an.
Baxıb yola salır gündə anası,
O nə qizarandır, nə də utanan.
Ləğv edilib gen tumanlar, qoftalar,
Geyinir dar şalvar, gecə köynəyi.
Sırtılıb sifətlər, üzdə yoxdur ar,
Qoluna giribdir ağılsız bəyi.

Metro vaqonunun dar bir küncünə,
Sıxıb o arsız, saymır heç kimi.
Heç kim cürət etmir onlara dinə,
Saymır ağsaqqalı, yaxud müəllimi.

Ağsaqqal gələndə durmur ayağa,
Gözlərini yumur, guya ki yatıb.
Baxıb hirslənirəm belə alçağa,
Abırı, həyanı o tamam atıb.

Hirslənib çoxuna çaqqal deyirəm,
Doğrudan nə qədər «çaqqallaşıbdır».
Gündə gübrələnmiş çörək yeyirəm,

Ona görə böyrəyim «daşlaşıbdır».

Bir də ölkəmdəki allahsızlığa,
Baxdıqca ürəyim dözməyir daha.
Gündəlik batırıq palçığa-lığa,
Ümidimiz qalıb yalnız Allaha.
Allah nə eyləsin, bəndəsi çıxıb,
Hər düzgün yollardan, kənarlaşıbdır.
Yolundan azanlar bir-birinə baxıb,
Bəzi düz olan da baxıb çaşıbdır.

Müftə pul yığanlar bilmir neyləsin,
Hər dağda, dərədə bir villa tikir.
Baxıb yazıq kasıb çıxartmır səsin,
Harın sevmədiyin yenidən sökür.

Tikilib sökülən yüzlərcə bina,
Neçə min kasıbı saxlaya bilər.
Kasıb işsiz qalıb, baxan yox ona,
Görən haqq-ədalət nə zaman gələr?

Ədaləti pozdu ədalətsizlər,
Onu düzəltməyə zəka olmadı.
Əkinsiz, biçinsiz qalıbdır düzlər,
Torpağın qeydinə heç kim qalmadı.

Torpaqlar verildi yoxsul kəndliyə,
Əkməyə qalмайıb cütü, kotanı.
Traktor bahadır, deyil hədiyyə,
Yanacaq qiyməti yordu insanı.
Doğrudur torpaqlar özəlləşibdir,
Kəndli yorulubdur, yorgundur canı.
Bazarda çaşıbdır, kasıb düşübdür,
Yoxdur nə sərvəti, nə də imkanı.

Pambıǵı əkərək xeyli becərir,
Satanda ucuzca olur qiyməti.
Yüz min əziyyətlə pambıǵı dərir,
Maya dəyərindən az satır qəti.

Çəkdiyi əziyyət puç olub gedir,
Növbəti il heç nə əkməyir daha.
Alnından axan tər heç olub gedir,
Əl uzadır göyə, qadir Allaha.

Allah nə eyləsin, pozulub dünya,
Pullanan varlıda qalмайıb vicdan.
Sanki əzildikcə əzilib dünya,
Elə bil çoxunda olmayıb vicdan.

Çıxdıqca küçəyə bəzi insanlar,
Gözünü yummağa axtarır fürsət.
Fəqət utanmayır lüt gəzən canlar,
Küçələrdə gəzmək dəhşətdir-dəhşət.
Gündəlik yazsam da soyumur ürəyim,
Nə edim götürmür kişi qeyrətim.
Kitablarım olacaqdır gərəyim,
Onlar olacaqdır sağlam sərvətim.

Kitabları oxuyanlar biləcək,
Nə yazmışam, nə olubdur əqidəm.
Nadan kefsizləşər, qanan biləcək,
Görəcəklər qəlbim çəkibdir sitəm.

Sabir yazdı «Hop-hop», mən isə «Haray»,
Harayım «Hop-hop»la qardaşlaşıbdır.
Hop-hop yazılanda az idi saray,
Harayın dövranı aşıb-daşıbdır.

Sabirin zamanı çox çətin idi,
Şükür suverenik, sözümüz azad.
O zaman söz demək qeyrətin idi,
İndi sözümüzlə özümüz azad.

Ona görə həqiqəti yazıram,

Konstitusiyamızda azad maddə var.
Qozbellərin qəbrini «qazıram»,
Yollar genişlənib, artıq deyil dar.
Bu azadlıq bizə çox geniş olub,
Hara istəyirik ora gedirik.
Fəqət Bakımıza yadelli dolub,
Biz isə Rusiyada alver edirik.

Vətənimdə işlər olsa işləyər,
Niyə dözsün belə ağır təhqirə?
İşi olsa gördürənə baş əyər,
Yeməz onu yad ölkədə bit-birə.

Varlı elə bilir hamı varlıdı,
Kasıbı görməyir harın gözləri.
Varlı şişib indi kalan karlıdı,
Odur ki, hər yanda keçir sözləri.

Bir nəfər qazana bilməz milyardlar,
O milyardlar ancaq oğurlanandı.
Natəmizlik oldu, qalxdı fəryadlar,
Həqiqəti deyib içirəm andı.

Əlli il ardıcıl boş günüm yoxdur,
Həmişə almışam yüksək məvacib.

Qarnım bir gün acdır, bir günü toxdur,
Ay qurtaran kimi pulsuz qalır cib.
Mən tikə bilmirəm bir mal tövləsi,
Tikənlər neçə cür saraylar tikir.
Mersedesdə gəzir varlı gədəsi,
Xoşuna gəlməyən sarayı sökür.

Biri yaşıl bağda tikdi bir saray,
Elə bir saray ki, bərabərsizdi.
İçində yaşaya bilmədi bir ay,
Söndü çıraq kimi, var qaldı gizli.

Baxıb bu ibrətə ibrət götürmür,
O tamahı iti, o modabazlar.
Göydələnlərini tikib bitirmir,
Tamahı itilər, əqli dayazlar.

A zalım, bu qədər ev nəyə lazım?
Lazım olar o vaxt versən qaçqına.
Verəndə şəninə nəğmələr yazım,
Təklifimi götür, səhv etsəm qına.

Qınayan deyilsən, səhv etməmişəm,
Səhvləri eyləyir harın olanlar.
Daimi həqiqət yazmaqdır peşəm,

Bircə səhv etmişəm, düzdür qalanlar.
O səhvim də sınaq üçün olubdur,
Fəqət sınağım qanmadı heç an.
Fani dünya nadanlarla dolubdur,
Amma həqiqəti görür Yaradan.

Yaradan yanılmaz, doğrudur işi,
Kimə firavanlıq, kimə qəm verir.
Tərgidə biləmməz həmin vərdişi,
Kim nə eyləyirsə hamısın görür.

Kiçik bir şübhəm var, bəzən nadanı,
Qudurdur, görməyir nadan heç kimi.
Hətta nadanların yoxdur vicdanı,
Viccansız çaşdırır bəzi hakimi.

Hakim də yerində deyil hakim tək,
Qanunu rezintək çəkir dörd yana.
Ay tamahkar insan, tamahdan əl çək,
Gedəndə borclusan yalnız bir cana.

Yaxşı dolanışığı olsa bəsindi,
Yığma qalaq-qalaq, kifli üst-üstə.
Milyonlar yığmısan, boş həvəsindi,
Varla sağalmayıb bir ağır xəstə.

«Şöhrət şəfa verməz, can olsa xəstə»,
Söyləyibdir Vurğun, o həqiqətdir.
Gedəndə yığılsa xalq dəstə-dəstə,
O da müvəqqəti olan şöhrətdir.

Həyatda iki ad qalır yadigar,
Söylənir «yaxşı» ya «yaman» adamdı.
Gedəndə köməyin olmur dövlət-var,
Və yaxud qanandı, yanan adamdı.

Varlıların varı haram tikədi,
Çünki zəhmət ilə yığmayıb varı.
Zəhmətsiz yığılan daim ləkədi,
Əkib becərməsən olammaz darı.

Alverdən yığsan da o da çirklidi,
Çünki zəhmətkeşin alın təridi.
O nə halal əmək, nə də ərklidi,
Zəhmətkeş alınının qalın təridi.

Zəhərdən qorxulu o alın təri,
Nə qədər yesən də bil: qusacaqsan.
Beləcə olubdur illərdən bəri,
Xəsissən, axırı tez qısacaqsan.
Ömrün əllidi, altmışdı, yüzdü,

Tanrım ondan artıq ömür verməyib.
Yaranannan belə dayanıb, düzdü,
Heç kim bu dünyada daim qalmayıb.

Hacı Zeynalabdin çox işlər gördü,
Siz də o işlərin yarısını görün.
Yoxsula, kasıba iş yeri verdi,
Bəsdir villa tikib qırağın hörün!

Acgöz olan «yazıq», nə apararsan?
Gedəndə beş arşın ağ da bəsindi.
Bir də qalacaqdır yaxşı, pis ad-san,
Bu qədər toplamaq boş həvəsindi.

Olmayıb vəfası varın-dövlətin,
Heç kim axıradək onu yeməyib.
Dövləti olanın işi çox çətin,
Daim qorxa-qorxa başını əyib.

Nə vecinə, kasıb kişitək gəzir,
Qorxmur nə qoçudan, nə də oğrudan.
Nə var-dövlət yığır, nə də ki, bezir,
Söhbətləri olur daim doğrudan.
Arxayınca yatır evində hər gün,
Onun kimsələrdən qorxusu yoxdu.

Ay varlı, qorxuyla keçir ömürün,
Dostlarından mənəcə düşmənin çoxdu.

Çünki yığdığın var xalqın malıdı,
Ona görə ondan qorxursan gündə,
Hamı bu sövdadan yaxşı halıdı,
Bil ki, qorxuların gözləyir öndə.

Varı bərk saxlama, işlət xalq üçün,
Xalqın pis günündə kömək olacaq.
Elə ki, yükləndi getməyə köçün,
Ancaq yaxşılıqlar sənə qalacaq.

A biqeyrət, keçmişini bilirəm,
Mən atlı gəzirdim, sən də piyada.
İndi sənin etdiyinə gülürəm,
Papağı qoy, keçmişini sal yada.

Keçmişini unudursan, vaxt gələr,
Gələcək edəcək səni daş-qalaq.
Havadarın əvvəl-axır öləcək,
Daşlayarlar, ola bilərsən çolaq.
Yığdığın var halal zəhmətin deyil,
Zəhmətkeş xalqımın alın təridi.
Bunlar həqiqətdir, düşündükcə bil,

Sanma varlıların öz hünəridi.

Başda duran oldu sənə başbilən,
Sənsə kölgəsində yığdın doyunca.
Nifrət etdi sənə acından ölən,
Nifrətlər olacaq ömrün boyunca.

Allah yaradanda heç vaxt deməyib,
Biri yesin, biri kənardan baxsın.
Vidanlılar daim xalqa baş əyib,
Su axanda gərək çuxura axsın.

İnsan əqidəsi, insan şüuru,
Bütün insanlara xidmət etməli.
Kasıbın daima şuxdur qüruru,
İnsantək davranır, düşünür bəli.

Çünki varı azdır, gözü kor deyil,
Kor olur varlanıb harın olanlar.
Varlılar qudurur hər keçəndə il,
Vecinə almayır yoxsul qalanlar.
Bu Vətən, yurd-yuva hamı üçündür,
Kimsə babasından qalmayıb heç an.
Vaxt gəlsə ay insan, artıq köçündür,
Belə yaradıbdır bizi Yaradan.

Tikdirdiyin uca bu göydələnlər,
Yetmiş il yığılan alın təridi.
Son illər dünyaya yeni gələnlər,
Sanmasın varlanmaq öz hünəridi.

Vəzifəli ata özəlləşdirib,
Ucuzlaşdırıbdır hər kapitalı.
Sonra yavaş-yavaş gözəlləşdirib,
Qanunsuz olubdur o çirkli malı.

Özəl kolxozları dağıdan nadan,
Kolxoz malı kolxozçunun zəhməti.
İctimai mülkdür əzəl binadan,
Dağıldı, açan yox o cinayəti.

İndi kolxozçular boş-bekar qalıb,
Aldığı torpağı becərə bilmir.
Fikirdən dəyişib, hamı qocalıb,
Kövrələn gözünü taqətsiz silmir.
Cavanlar dağılıb rus ölkəsinə,
Səkkizdən üç milyon kənarlaşıbdır.
Qəm çəkir, bu dərdə alışır sinə,
Bu miskin həyatda hamı çaşıbdır.

Əl-ayağı sağlam, işləyə bilər,
İşləməyə yoxdur yaxşı iş yeri.
Yadelli iş verir, pul verir nələr,
Baxmır bu işlərə şəhərin meri.

Bu qədər göydələn tikmək nə lazım,
Cəmi Azərbaycan yığılır bura.
Daralıb küçələr, az qalıb azım,
Kim qol çəkib belə çirkli qərara?

Azərbaycanın nə qədər kəndləri,
Tikintinin çoxu qoy olsun orda.
Suverenlik olan illərdən bəri,
Hamı Bakıdadır, yığılıb burda.

İnsan əlindən tərpənmək olmur,
Maşınlar havanı zəhərləyibdir.
Ciblər çuval kimi, hələlik dolmur,
Dərdlər insanları qəhərləyibdir.
Rayonlarda yoxdur artıq iş yeri,
Ona görə hamı gəlirlər bura.
Qadınların göyə çəkilib əri,
Ərsizlər tapmayır özünə çara.

Bəzi əlacsızlar Dubaya gedir,

Aman Allah, bu ağır bir fəlakət!
Hamı bilir zavallılar nə edir,
Getdikcə pozulur bütün məmləkət.

Torpaq məndə, hava məndə, su məndə
Yaradılmır işləməyə iş yeri.
Fikir verin boşca qalan hər kəndə,
Arvad evdə, bilmir hardadır əri.

Belə olmayıbdır nənələrimiz,
Bir həftədən artıq olmayıb ərsiz.
Nədən cırlayıbdır indi nəslimiz?
Xoşagəlməz işləri görürük biz.

Hara gedir ölkəmin var-dövləti?
Niyə sərf olmayır zəhmətkeşlərə?
Həqiqəti söyləyirəm mən qəti,
Yüzü pulsuz qalır, axır beşlərə.
Nə baxmır Qurana, nə qanunlara,
Harınlaşıb kimsəni heç saymayır.
Bilinmir qanunlar baxırlar hara,
Acgözlər yedikcə niyə doymayır?

Allah gözəl ayələri göndərib,
Ayələrə düzgün əməl olunmur.

Ayələri başqa səmtə çöndərib,
Həftələrlə bir gün əməl olunmur.

Tanrım isə son vaxt olub səbirli,
Quduranın xətirinə dəyməyir.
Kasıbların işi olub cəbirli,
Dik gedənlər heç başını əyməyir.

Nə vecinə, kasıb çəkir zilləti,
O ki müftə yığıb, harınlaşıbdır.
Bir bu qədər soymaq olmaz milləti,
Müftə yeyir, ağı qalınlaşıbdır.

O qalın külçəni top da dağıtmaz,
Bircə Tanrım istəsə o dağıdar.
Ay insafsız, insan belə «sağılmaz»,
Niyə bunu başa düşmür ağalar?
Müftə yığan, min il yesən bəsindir,
Fəqət ömrün yüksək olsa yüz ildi.
Nədən əqlin azca kəsmir bəs indi?
Onu bilki insan öləndə birdi.

Elə ki baş dəydi əhlət daşına,
Onda insan bilir ölən özüdü.
Heç vaxt fikir vermir keçən yaşına,

Torpaq töküləndə bilir gözüdü.

Heç kim heç nə aparmayıb dünyadan,
O da qismət olsa bir soyuq məzar.
Sözlərimi sırğa eylə, ay nadan!
Şair peyğəmbərdən sonra düz yazar.

Bir də bil əbədi deyil bu dünya,
Dünyanın hər şeyi dünyada qalır.
Eyləmir heç kimə meyl bu dünya,
Dünya əbədidir, dünyada qalır.

Nəriman, yoruldun nəsihət verməyə,
Fəqət düzəlməyir insanlar, təəssüf.
Ürək istəyir ki, xoş gün görməyə,
Azalıb dünyada qananlar, təəssüf!
Əqilli insanlar hayana getdi?
Bayağılaşıbdır qalan insanlar.
Bu hal ürəyimi pərişan etdi,
Həqiqəti danır əyri vicdanlar.

Ekranlar, kinolar pozur hamını,
Abırsız seriallar kimə lazımdı?
İnsanlar unudub ağız tamını,
Azərbaycan kinoları azdımı?

Muğam el mahnısı, qalıb bir yanda,
Ekranlarda gedir Avropalı caz.
Nadanlar bilmir ki, Azərbaycanda,
Caz olmayıb, ancaq olub telli Saz.

Azəri türküsen, azərbaycanlı,
Öz Sazın, Kamançan, öz Tarın vardı.
Ay səviyyəsi dayaz, ay beyni qanlı,
Mahnılar babandan bir yadigardı.

Unutma babanı, keçmişlərini,
Unutsan ən böyük səhvin olacaq.
Yada sal babanın ər işlərini,
Babalar adəti ölməz qalacaq.
Uydular yadlara, çılpaqlaşdılar,
Görəndə ürpəşir mənim bədənim.
Qası da qırxdılar, onda çaşdılar,
Nədən kar etməyir sözlərim mənim?

Xalqımı bu günə salana lənət!
Niyə qəbul etdi abırsızlığı?
Belə vəhşilikdə qalana lənət!
Yığışdırmayırlar həyasızlığı.

Tikilir nə qədər şadlıq evləri,
İçində çalınır caz, tarap-turap.
Rəqslər də pozulub illərdən bəri,
Atılıb düşürlər, tarap, tap-tarap.

Bir nəfər oynamır «Süleymanı»nı,
Yadımızdan çıxır oyunlarımız.
Unudublar müsəlmanı, dinini,
Hamı bir havada oynayır yalnız.

İndi moda düşüb, gəlin bəy ilə,
Oynayır rusların havalarını.
Bu adət nə üçün gəlibdir elə?
Bəy çıpaq nümayiş edir yarını.
Zəmanə korlanıb, dövrən dəyişib,
Cavanlar eşitmir ata sözünü.
Abırsız adətlər getdikcə şişir,
Bəziləri yekə tutur özünü.

Görmüşdük keçmişdə, qədim zamanlar,
Kimin həddi vardır çıxsın özündən.
Körpə vaxtımızda, həmin o anlar,
Çıxmaq olmaz idi ata sözündən.

Ağsaqqalın sözü «Quran ayəsi»,

Hamı eşidirdi sərt qanun kimi.
Heç kimin çıxmazdı cıqqırı, səsi,
Ata idi evinin baş hakimi.

Oğul baş əyərdi ata önündə,
Qızsa hələm-hələm dəymirdi gözə.
Gəlin görünməzdı küçədə, tində,
Qulaq da asmazdı söhbətə, sözə.

Gəlinin qaynata, qayın yanında,
Səsi eşidilməz, bərkdən çıxmazdı.
Bir evdə olsaydı ev seyvanında,
Kənara boylanıb yana baxmazdı.
Gəlinin gəlintək olan həyası,
Qızın bakirəlik abırı vardı.
Yaxşının yaxşıca olur sədası,
Belə həyalığın kəsilib ardı.

İndi qalmayıbdır abır-həyası,
Gəlinin bədəni üryan görünür.
Tamam dəyişibdir elin qaydası,
O köhnə adətlər viran görünür.

Nə edəsən bu pozulmuş dünyaya?
Elə hey pozulur, düzələn deyil.

Yalanlar səpilir çölə, səhraya,
İndi lələlər də öz lələn deyil.

Kim nə istəyirsə onu da edir,
Saymır nə qanunu, nə qaydaları.
Kim hara istəyir oraya gedir,
Çəkilib göylərə namusu, arı.

Nə qədər çıpaqlar küçədə gəzir,
Əhəmiyyət vermir boylanın kəsə.
Bu çıpaq zənənlər qəlbimi əzir,
Hirslənib sözümü deyirəm kəsə.
Axı belə olmaz, ay mərd atalar!
Yığışdırın belə vəhşilikləri!
Siz də kömək edin, əziz analar!
Çoxusunun yoxdur kişilikləri.

Əgər kişi varsa biabırçılıq,
Nədən yayılıbdır bu qədər elə?
İndi modalaşib paltarsızçılıq,
Çoxlar üryan gəzir belədən-belə.

Cövlan edir çoxlu gecə barları,
Orda nələr olur, bir Allah bilir.
Gedir namusları, gedir arları,

Bu barlar namusu, qeyrəti silir.

Pul üçün xalqını təhqir eyləyən,
Allahın düşməni, dinin düşməni.
Namussuzluq edən, vicdanı əyən,
Düşməndi xalqına, qınama məni.

Pul ki əl çirkidir, nə qədər yığsan,
Gedəndə beş arşın aparacaqsan.
Dolaşan bulud tək, xalqına yağsan,
Rəhməti o zaman sağ apararsan.
Çox da kədərlənmə, ay dəli könlüm,
Dünya belə gəlib, belə gedəcək.
Gah ağlayan, gah da gülməli könlüm,
Kim nəyi qazanıb elə gedəcək.

Ağsaqqallar, ağbirçəklər qocaldı,
Yorulub dəyişdi öz dünyasını.
Dünyanın üzünü haqsızlıq aldı,
Bir qrup götürür hər faydasını.

Bütün xalq vətənə sahib olsa da,
Sərvətin sahibi bir neçə adam.
Bəzən də torpaqlar verilir yada,
Onu bilməyirəm, o işə yadam.

Xarici şirkətlər varı dağıdır,
Sərvətimi toplayıb daşıyırlar.
Dağımı yüz yerdən dəlib dağıdır,
Dənizimin dibini qaşıyırlar.

Açıldı qapılar el axdı gəldi,
Satıldı Bakının hər qarış yeri.
Özəlləşdi Bakı, çox şey özəldi,
Hər şeyi eylədi Bakının meri.
Kəsilir ağaclar, qoca çinarlar,
Yerində ticarət köşkü tikilir.
Biabırçılıqla doludur barlar,
Namus, qeyrət yerdən göyə çəkilir.

Tramvaysız paytaxt paytaxt sayılmır,
Bakıda ləğv oldu o tramvaylar.
Trolleybusu kəsən nədən ayılmır?
Eşitmir söylənən ahu-vayları.

Ləğv oldu tramvay, satıldı dəmir,
Relslərdə nə qədər dəmir var idi.
Xalq təmiz hava yox, zəhəri «əmir»,
Ona nə bir fərman, əmir var idi.

Şəhər meri özbaşına eylədi,
Satsın tramvayın gözəl parkını.
Trolleybus da lazım deyil, söylədi,
Satdı trolleybusun özəl parkını.

Nə deyəsən belə yersiz işlərə,
Zərərsiz nəqliyyat silindi niyə?
Son qoyulmur belə pis vərdişlərə,
Satıldı dəmirlər, bölündü niyə?
Zərərsiz nəqliyyat ləğv edilərək,
Zərərli nəqliyyat gəzir Bakıda.
Bu hal xalqımıza deyildi gərək,
Zəhər püskürənlər süzür Bakıda.

Qapalı olmalı Bakı şəhəri,
Rayon yerlərində iş açılmalı.
Açıqdır qapılar illərdən bəri,
Belə getsə Bakı başı bəlalı.

Azərbaycanımın gen torpaqları,
Qalıb bölgələrdə başlı-başına.
Fəqət hamı qaçır Bakıya sarı,
Cumur Qaradağın mişar daşına.

Bakı ətrafında plansız evlər,

Tikilir qərarsız, ya sərəncamsız.
Gündəlik edilir nə qədər səhvlər,
İşlərimiz tamam olub əncamsız.

Beləcə fırlanır bu fani dünya,
Kiminə xoşbəxtlik, kiminə kədər.
Kaş səni alaydı su, fani dünya,
Düzəltmək cəhdimiz hədərdi-hədər.
Sən də kədərlənmə, Mustafa Qəmli,
Dünya kimə sevinc, kimə qəm verir.
Dünyamız əzəldən olub sitəmli,
Yoxsula nəşə yox, hey sitəm verir.

Yanırsan el üçün, yurd-yuva üçün,
Alıbdır erməni gedə bilmirsən.
Əskipara kənddən yüklənib köçün,
Nə etmək istəsən edə bilmirsən.

Pozulub bu dünya, pozulub aləm,
Dünya dəniz kimi hey dalğalanır.
Qardaş qardaşına pul verir sələm,
İnsanlıqlar indi oda qalanır.

Nə mərifət qalıb, nə də qanacaq,
Bacoğlular dayıları aldadır.

Deyəsən bu dünya tamam yanacaq,
Kişilik oxşayır xeyli daldadır.

Başqasının sərvətiylə varlanan,
Dünənki gədalar saymayır bizi.
O dünənki çoban, indi az qanan,
Çoban qalıb, bilmir səviyyəmizi.
Sən cılız, savadsız, elmi bilməyən,
Mənsə Peyğəmbərin saydığı insan.
Var idi üç inək, qoyunlu pəyən,
Qoyunun dalında çörəyi yavan.

Mən elin şairi, böyük hesabdar,
Filoloq, alini bitirən insan.
Var idi özümə görə dövlət-var,
Səndən çox böyüyəm, onu düşün, qan.

Var gəldi-gedərdi, yaxşı düşün sən,
Ancaq insanlıqlar qalır dünyada.
İradlar tuturam bilmirsən nədən?
Var gedəndə düşəcəksən fəryada.

Nə bilirsən sənin sonun nə zaman,
Bitəcək yaxşıyla, ya fəlakətlə.
Onda istəyirsən Allahdan aman,

Şişirsən, gəzirsən o murdar ətlə.

Ət nəyə lazımdır, cöngə deyilsən,
Kökələsən ətə kəsilmək üçün.
Yaxşılıqlar edib xalqa əyilsən,
Ömrün zəmisinə gec düşər biçin.
Var gəldi-gedərdi, gedəcək əldən,
Heç kimdə əbədi qalmayıb heç an.
Bir də görəcəksən xəstədir bədən,
Sənin əcirini verir Yaradan.

Yaradan tez görür, yaxşıca bilir,
O bilir kimlərdir haqqın yolunda.
Yolundan çıxana rişxəndlə gülür,
Gedir bu dünyadan nazik, qalın da.

Bəzən kimsə birdən bir təsadüflə,
Bir qoyun sürüsü tapdı, varlandı.
Sürünü bəslədi o püflə-püflə,
Qəflətən qırıldı sürü, odlandı.

Heç kim xalq malını axıra kimi,
Yeyə bilməz, boğazında qalacaq.
Biz bilmirik, tanrı bilir tilsimi,
Özü açə bilər o sirri ancaq.

Axı var-dövləti o sənə verib,
Verməsə sən kimsən, ay cılız insan.
Varı sənə, ağılı mənə verib,
Mənə qarşı eylədiyindən utan!
Axı sən deyilsən əlimin çirki,
Nə olsun səbəbdən olmusan «kişi».
Yaxın olduğuma edirəm ərki,
Sən isə olursan gündə nakişi.

Sənin yığdığın o var-dövlətin,
Nə alın tərindi, nə zəhmətindi.
Halal əməyinlə yığardın çətin,
Yığdığın hamısı bil dövlətindi.

Özünə, oğluna bahalı maşın,
Alırsan, yaraşmır heç birinizə.
Ədayla davranır çəpgözün, çaşın,
Minir mersedesin lap irisinə.

Tək bircə mersedes ala bilməzdin,
İndisə alırsan qoşalarını.
Zəhmətlə zəfərlər çala bilməzdin,
Güvənmə zəhmətsiz olan varına.

Qeyrətsizlik kişiliyə yaraşmır,
Əsl kişi qeyrətsiz ola bilməz.
Kişi var kişidir, heç zaman çaşmır.
Kişiliyi olan yoxsula gülməz.
O da yoxsul olub, indi çaşsa da,
Səbəblər səbəbi «kişiləşibdir».
Havayı var-dövlət aşıb daşsa da,
Hələlik varıyla o birləşibdir.

Səba yeli əssə, səbəbkar getsə,
O külək onu da aşıracaqdır.
Tanrı verən ömür tükənib getsə,
Getməyini görəndə çaşacaqdır.

Bax budur həyatın axırı, sonu,
A zalım, dərk eylə getməyin haqdı.
Bil sən yaxşılığın nə olduğunu,
Demə nə vecimə, çox şey nahaqdı.

Nahaqlıqlar da var, nadanlar edir,
O da əvvəl-axır cəzasın alır.
Ancaq yaxşılığı qananlar edir,
Təkcə yaxşılıqlar əbədi qalır.

Xəyalım dağılıb baş alıb gedir,

Harda dayanacaq bilmirəm hələ.
Ömürüm dünyadan yaş alıb gedir,
Ümid yox cavanlıq yenidən gələ.
Cavanlıqda atı çapdım dördnala,
Niyə elə çapdım indi bilmirəm.
O anlar yenidən gəlir xəyala,
Nə var ürəyimdə qalsın, silmirəm.

Nəriman, göydən en, artıqdı, bəsdi,
Düşündüyün kimi düzələn deyil.
Ürəyini yükləməyin əbəsdi,
Nə qədər dəyişsə düz gələn deyil.

Bu fani dünyada yaşa fikirsiz,
Hələlik Yaradan saxlayar səni.
Yaşa büllur kimi, yaşa sən kirsiz,
Hərdən qəm də versə yoxlayır səni.

Narazı olammar Nərman heç zaman,
Nə görübsə Allahından düz görüb.
Onu xoşbəxt yaradıbdır Yaradan,
Yazıb yaratdıqca doğru söz görüb.

MÜNDƏRİCAT

Narahat şair ürəyi	3
Redaktordan. 70-in mübarək	10
Vətən həsrətli babam	12

ŞEİRLƏR

Vətən	19
Babamız	26
Məzarı önündə cahan ağladı	28
Böyüdüm	31
Bəsimdi	32
Papaq	33
Ləpələr	35
Çıxmaq olmaz əmirdən.....	36
Sənə	37
Əyildi.....	39
Hardasan	41
Ay bibim qızı	43
Dağlar	44
Kor kimi yan keçdi «zəmanə» səndən.....	46
Gedir	48
Mübarək olsun	50
Dəniz ləpələri	51
Mən	53

Oldu	54
Eyləmə zülüm	55
Nəticəm	56
Gülsevən	57
Ürəyim	59
Yeni il	60
Oğul	62
Oxu sözlərimi	63
Xəbis	65
Heyf	66
Öyünmə	67
Doymamışam mən	68
Mirziyi görəndə ölər	69
Dünya belə gəlib, belə də gedir	71
Nərimankənd	72
Ay nadir	74
Hüseyn	75
Özünə dost götürməyib yaradan	77
Soyqırımı oldu xocalımızda	78
Əli bəy	80
Qalib ürəyimdə əbədi adı	82
Arzularım da	83
Ana	85
Laçında qaldı	87
Sağ ol	88
Ağa	89

Mənəm, mən	91
Dünya	93
Çap.....	93
Ağıl	94
Utan	95
Bağışla	96
Özünü boş yerə çox yorma qardaş.....	98
Şəhid Xocalı	100
Qəhrəmana sataşma	102
Yad yamaqdı.....	103
Sən deyildinmi	105
Qəşəm	107
Ağlama	108
Təəssüf.....	111
O əfi ilanı təbrik edirsən.....	112
Tanı zəlimxan	114
Vermişik	116
Dərdimi.....	118
Mən, mən deyiləm.....	120
Getdi	122
Olacaqdı.....	123
Məclisdə xoruztək döyüşənlər var.....	125
Yaralı dünya	126
Deyirsən	129
Nəyinnən yazım.....	131
Yalan	132

Yaraşmır	134
Kamal	135
Məmməd	137
Səmayə	139
Oturma	141
Soruş	142
Sağ olsun Mübariz Müqəddəslərim	144
Dördlüklər	147
Zorxanada «zor» deyir	149
Dayazlar	151
«Dollar» verdi	152
Yaralı qəlbim	154
Yaltaqlığı bilmirəm	156
Aylı gecə	157
Adət etdim sənsizliyə	158
Bacoğlu	159
Bəylər bəy	162
Soyuqdur	164

BAYATILAR

Bayatılar	169
-----------------	-----

POEMALAR

Ntərİman	191
Millilər	203

Nəriman Əyyub
(*Nəriman Əyyub oğlu Məmmədov*)

VƏTƏN
(*şeirlər və poemalar*)

Dizayner: Sənan Güləliyev
Tərtibatçı: Sədaqət Kərimova
Korrektor: Elmira Fərruxzadə

Çapa imzalanmışdır: 30.05.08
Kağız formatı: 70x90 1/32
H/n həcmi: 16,5
Sifariş: 194
Sayı: 200

Kitab «ADİLOĞLU» nəşriyyatında
nəşrə hazırlanmışdır.
Ünvan: Bakı şəh., S.Rəhimov küç., 195/ 17
Tel.: 498-68-25; 418-68-25; *faks:* 498-08-14;
Web: www.adiloglu.az;
E-mail: info@adiloglu.az

«İlay» MMC-nin mətbəəsində
hazır diapozitivlərdən
istifadə olunmaqla ofset üsulu ilə çap edilmişdir.
Ünvan: Bakı şəh., Şərifzadə küç., 202.
Tel.: 433-00-43